ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

20. 9. 1985. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLVII • 100 ДИН. • БРОЈ 1760

ОРУЖЈЕ
ЗА
СВА
ВРЕМЕНА

Ripley

Веровали или не!

УКРАШЕНИ ГОТСКИ ОКЛОПИ

КАКВЕ СУ НА ТУРНИРИМА НОСИЛИ ВИТЕЗОВИ ПЕТНАЕСТОГ ВЕКА, БИЛИ СУ ТАКО СКУПИ ДА СУ МОГЛИ ДА ИХ НАБАВЕ САМО НАЈБОГАТИЈИ ПЛЕМИЋИ. ЗАТО СЕ ОВИ ОКЛОПИ НИКАД НИСУ НОСИЛИ У БИТКАМА.

Пени Стивенс

ИЗ КЕВИЛА, ДРЖАВА КЕНТАКИ (САД), ЗА СВОЈ 16. РОЂЕНДАН КУПИЛА ЈЕ КОЛА КОЈА ЈЕ ПЛАТИЛА ЗА 1 100000 КОМАДА НОВЧИЋА. УКУПНО СУ БИЛИ ТЕШКИ 3,5 ТОНЕ, А УШТЕДЕО ИХ ЈЕ ПЕНИН ОТАЦ КОЈИ ЈЕ ПОЧЕО ДА ИХ САКУПЉА НА ДАН РОЂЕЊА СВОЈЕ КЋЕРИ.

ГОЛОГЛАВИ ИБИС

КОЈИ ЖИВИ САМО НА ВИСИЈАМА ЈУЖНЕ АФРИКЕ СВИЈА ГНЕЗДО НА ВРХУ ОКОМИТИХ ЛИТИЦА, А ХРАНУ ПРОНАЛАЗИ НА СУНЦЕМ СПРЖЕНИМ ЛИВАДАМА ГДЕ ИМА НА ПРЕТЕК УГИНУЛИХ ИНСЕКАТА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ● ● ●

● ● ● у најновијем јапанском приручнику за лепо понашање пише: свако ко жели да негује ритуал поздрављања треба да зна да је наклон од 15 степени довољан само за обичан поздрав. За остављање утиска потребно је да се повије бар до 45 степени. Ако жели да изрази посебно поштовање, степени се повећавају до 75. Поздрав уваженој личности захтева пуних 90 степени наклона.

● ● ● папуанске жене с Нове Гвинеје крећу у скупљање плодова са специјалном торбом на леђима која има неколико спратова. На горњем је место предвиђено за дете, а доњи су резервисани за корење и плодове.

● ● ● јапански рибари из градића Такабе уловили су у Пацифику огромну десетокраку крабу, тешку петнаест килограма чији „распон кракова" износи преко три метра. То је највећи рак ове врсте уловљен за последњих тридесет година у Јапану.

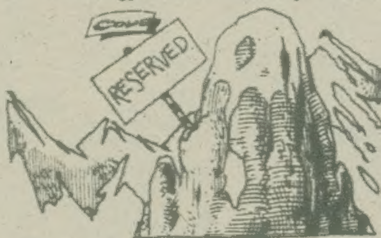

● ● ● општинске власти Раба године 1914. поново су забраниле да се мушкарци и жене заједно купају. Међутим, чешки туристи су уложили протест, па је наредба нешто измењена. По њој, мушкарци и жене су могли истовремено да се купају али само под условом да се на плажи постави жичана мрежа која их раздваја.

● ● ● доктор Џејмс Натансон с Харвардског универзитета у САД доказао је да кофеин, који се дода разним инсектицидима, њихово дејство појачава неколико пута. То ће омогућити да се створе таква средства против инсеката која неће бити штетна за људе.

● ● ● алпинисти који желе да се попну на Монт Еверест, мораће да сачекају двехиљадиту годину. Толико је већ пријављених у непалском Министарству за туризам, да једноставно не могу, пре овог рока, да стигну на ред.

● ● ● шездесетдвогодишњи Американац Мел Фишер је за двадесет година самосталног претраживања морског дна око Мајамија у Флориди пронашао злата, сребра и драгог камења у вредности од 70 милиона долара (око 19,5 милијарди нових динара). Кажу да је ово богатство припадало Шпанцима чије су галије ту потопљене у 17. веку.

● ● ● у нашој галаксији креће се на милијарде комета, али су оне видљиве само кад се нађу у близини Сунца. Оне у себи садрже велике количине леда који се тада топи. Облак паре, заједно с прашином, носе сунчеви ветрови у супротном правцу и праве комети видљиви реп.

ТЕСЛИН РЕЦЕПТ ЗА ДУГ ЖИВОТ

ПОДМАЗУЈЕМ ТЕЛО ДА НЕ ЗАРЂА

ВЕЛИКИ НАУЧНИК ПЛАНИРАО ЈЕ ДА ЖИВИ 135 ГОДИНА И ИМАО ЈЕ СВОЈА ПРАВИЛА КОЈИХ СЕ СТРОГО ПРИДРЖАВАО

Још две године и напунићу осамдесет. Осећам се одлично, као двадесетогодишњак! – рекао је Никола Тесла на почетку разговора с Џорџом Корнерсом у америчком часопису „Физичка култура". Поред савета како се обући за лето, реклама стила „заштитите се од ћелавости", у марту 1935. појавио се и интервју са „електронским магом". Новинара Корнерса занима како његов славни савременик, чија је заслуга што је наша епоха прерасла у машинску еру, пуни батерије свог тела.

– За мене је људско тело као машина. Трудим се да оно буде добро подмазано и очишћено да се не би догодило да зарђа. С обзиром да сам научник, настојим да ту машину уклопим у законе који владају на нашој планети.

Каквих год правила да се придржава човек, мора да има на уму да окретање Земљине кугле намеће одређене физичке законитости. Као прво, 24 часа подељена су на дан и ноћ. Самим тим логично је да у нашем животу постоје два раздобља – кад радимо и кад се одмарамо.

Од најранијих дана интересовале су ме различите теорије о исхрани. Кад сам био млад закључио сам да ће тело најбоље да прима што иситњеније, тако рећи течне оброке. И то у малим количинама, али што чешће током дана. Мислио сам да ћу на тај начин тело снабдети непрекидном енергијом и да ће ми органи за варење бити најмање оптерећени.

Признаћу вам – био сам одушевљен овим својим открићем. Дуги низ година хранио сам се овако. Пасирао сам храну, пио млеко и воћне сокове. Радећи у лабораторији, јео сам често, кад год бих огладнео.

Јести по болничким законима

Али, с обзиром да сам због посла често морао да путујем, нисам имао услова да тако себи спремам јело. Почео сам да се храним као и остали свет. Можете мислити какве сам сметње имао кад сам прешао на „нормалну храну"; све ми се пореметило у стомаку.

После тога, експериментисао сам на више начина. Јео сам шест пута на дан, као већина Европљана, потом три пута, па само једном. Напокон сам схватио да су најбоља два оброка. Знате због чега? Зато што је ручак потпуно непотребан у економији људског тела. Ручак оптерети стомак храном која не може тако брзо да се претвори у енергију неопходну за рад.

Да би се оно што поједемо сварило, прођу три до четири сата. И још нешто. У процесу варења сва крв из главе дође у стомак и тако се смањују наше физичке, а и менталне способности.

Два оброка се тачно уклапају у природно Земљино окретање. Нисам знао шта је прави живот док се нисам одрекао ручка. Здравље ми се побољшало, изоштрио ми се апетит, осетљивост на храну. Данас, у седамдесет осмој, уживам у храни с истим жаром као кад сам имао шеснаест година.

Када би сви прихватили овај мој систем, убеђен сам да би се људски век продужио и да би сваки човек био здравији. Кад треба јести? Добро би било да се доручкује два сата пре почетка рада. Значи, ако неко једе ујутро око седам-осам, не би требало да почне с послом пре десет. Могао би потом да ради непрекидно седам до осам сати и онда да иде кући. Вечера би била око осам увече.

Овакав начин уклапа се у космичке законе!

Сви оброци морају да садрже протеине и масти. Масти нам дају енергију, оне су врста горива, а протеини су за обнову и изградњу ћелија. Ујутру треба да једемо бутер, на пример, увече пуно млека. Верујем у чудесна својства овог напитка. Хранљив је сир, неке житарице, добар је и пиринач.

Обожавам кафу али је не пијем

Месо једем врло ретко, можда два пута годишње. Волим месо неких птица, још више рибу. Фосфор који рибе садрже одличан је за нервни систем. Једно је сигурно. И животињско и рибље месо даје човеку тренутну енергију. Зато је оно за поједине професије неопходно. Ипак, оно скраћује живот јер у тело сваког од нас уноси више штетних материја које не стижемо да избацимо.

Од тренутка кад је забрана точења пића укинута нисам у уста ставио ни кап алкохола, без обзира што ми је он добро чинио. На жалост, не могу више да му се вратим. Прво сам планирао да живим 150 година, сада сам сигуран да ћу, без пића, живети краће – око 135 лета.

У Југославији, земљи у којој сам рођен, алкохол се узима уз јело. Зато тај обичај ретко одведе у пијанство.

Обожавао сам кафу. Требало ми је једанаест година да савладам жудњу за тим опасним напитком. Излечење ме је коштало доста пара. Знате зашто? Свих једанаест година кували су ми најфинију кафу и стављали на писаћи сто. Никад нисам попио ни гутљај. Присуство те кафе изазивало је моје механизме самосавлађивања. Да је није било, излудео бих од жеље за њом. Одрекао сам се и кафе и чаја јер су отрови.

Био сам и страствен пушач. Када сам напунио двадесет, одлучио сам да више не пушим. Запалио сам последњу цигарету и од тада се никад више нисам машио дувана. Варају се они који мисле да пушење стимулише, тако само изгледа. Оно, у ствари, лоше утиче на концентрацију.

Најбоље је, по мени, шетати. Никад не препешачим мање од петнаест километара дневно. И то ме одржава у добром здрављу. Али, плашим се да те шетње не буду кобне за мене јер спадам у изузетно непажљиве људе, који не гледају куд иду.

(Николу Теслу је 1937. ударио колима неки таксиста. Од тог тренутка нарушен је његов психофизички ритам. Никада се од тога није сасвим опоравио. Између осталог и зато што није имао поверења у лекаре па код њих није ни одлазио. Више је волео сам да се лечи...)

Спавам само два сата

Човеку који се бави тешким физичким пословима потребно је сигурно седам до осам часова одмора, али то још не значи и – сна. Ја, на пример, спавам само два сата у току 24 часа. Често ми се догађало да баш за та два сата смислим решење неког проблема који ме дуго мучио. Када сам био млађи, спавао сам дуже. Три до четири сата (!).

Кад спавам, спавам дубоким сном. То вам је врста уметности, као вештина човека да дубоко дише. Потиче од Источњака. После тако дубоког сна, осећам се сасвим освежен, чак морам и вежбе да радим да бих се разбудио.

Можда моја животна правила не би неком другом одговарала уколико их не би прилагодио својим захтевима. У сваком случају одржала су, свих седамдесет осам година, машину која се зове Никола Тесла.

Никола Тесла, чији сте рецепт за дуг живот управо прочитали, живео је 87 година.

ВЕС

Часопис „Физичка култура" најављује рубрику: жене у проблематичним четрдесетим, уживати живот, узроци колитиса, да ли су одвојене куће услов за срећан брак? Интервју с Николом Теслом није чак ни најављен.

Вукући за собом спасилачки чамац постављен на санке, 105 преживелих чланова експедиције покушало је да копном превали 1600 километара до првог људског станишта. Нико није преживео.

ШТА СЕ ДОГОДИЛО С ФРАНКЛИНОВОМ ЕКСПЕДИЦИЈОМ?

СВЕДОЧЕЊЕ ЗАЛЕЂЕНОГ

У НАСТОЈАЊУ ДА ПРОНАЂУ ПРОЛАЗ ИЗМЕЂУ ДВА ОКЕАНА ЕНГЛЕСКИ ИСТРАЖИВАЧ И 128 ЊЕГОВИХ ЉУДИ НЕСТАЛИ СУ ПОД ОКОЛНОСТИМА КОЈЕ ДО ДАНАС НИСУ РАЗЈАШЊЕНЕ. ЧАК НИ ОЛУПИНЕ ДВА ЊИХОВА БРОДА НИКАДА НИСУ НАЂЕНЕ

Канадски антрополог Овен Бити вратио се са Арктика с колор-фотографијом која је многе узбудила. Био је то снимак енглеског морнара Џона Торингтона који је умро пре 139 година и кога су друговн сахранили у леду острва Бичи у Северном леденом океану.

Бити је откопао тело, узео узорке ткива, а затим га поново пажљиво закопао. На основу лабораторијских анализа Торингтоновог ткива коначно се сазнало бар нешто више о трагичном крају експедиције којој се под тајанственим околностима пре готово век и по изгубио сваки траг.

Последњи пут виђени код Гренланда

Почевши од средине 16. века европски морепловци узалуд су покушавали да открију тзв. Северозападни пролаз, вођени пут северно од Канаде и Аљаске који, веровало се, повезује, Атлантски и Тихи океан. Многи су покушај платили главом, али је четрдесетих година прошлог века највећи део Пролаза

Правац Франклинове експедиције и лавиринтски предели у којима се за њом потом трагало.

био уцртан у мапе. Требало је пронаћи још свега стотинак миља па да древна загонетка буде решена. Ономе ко то учини, припала би слава великог открића. Британско Министарство морнарице хтело је пошто-пото да то буде Велика Британија.

У ту сврху опремљена су два једрењака од по три стотине тона названи „Ереб" (у грч. митологији отац смрти) и „Страва". (Тек ће се касније испоставити колико су ова имена била одговарајућа.) Сто двадесет и осам брижљиво одабраних добровољаца чинило је посаде.

Команда над читавом експедицијом поверена је капетану краљевске морнарице сер Џону Франклину. Сер Џон био је национални херој. Имао је за собом искуство с три поларне експедиције и важио је за једног од највећих поларних истраживача у земљи.

Ипак, његов избор није протекао без трзавица. Сер Франклин имао је 58 година, седамнаест година није крочио ногом на Арктик и у неким одељењима

МОРНАРА

Министарства шушкало се како је његово место можда могао да добије неки млађи, физички спремнији официр вичнији савременим техникама поларног истраживања. Превагнули су сер Џонова репутација прекаљеног поларног истраживача и његови утицајни пријатељи у Адмиралитету.

Маја 1845. „Отац смрти" и „Страва" исловили су пут севера. Двадесет и шестог јула југозападно од Гренланда с њима се сусрео један китоловац. Било је то последњи пут да је ико видео ова два брода и њихове посаде.

Откриће Леополда Мек Клинтока

На измаку пловне сезоне 1846. још није било гласа од Франклинове експедиције, али то никога није забринуло. Вести су у то доба путовале споро. У Адмиралитету су почели да брину тек када ни 1847. још ништа нису чули од сер Џона. Следеће године организоване су спасилачке експедиције.

Три брода запутила су се у правцу источног Арктика, три су из Беринговог мора кренула на исток, а једна копнена експедиција упућена је на канадску арктичку обалу. Експедиције су се у Велику Британију вратиле разочаране.

Коначно, 1850. капетан Виљем Пени открио је на острву Бечи обележене гробове три члана Франклинове посаде. Некакав траг је најзад нађен, али на основу њега није могло много да се закључи.

У следећих десет година 32 експедиције, што британске што америчке морнарице, покушале су да пронађу сер Франклина или ма какав његов траг. Ни једна није имала успеха.

Године 1857. одлучна леди Џејн Франклин коначно је била у прилици да докаже оно што је већ годинама тврдила: сви дотадашњи спасиоци трагали су за њеним мужем на погрешним местима. Од сопствених средстава и новца прикупљеног од добровољних прилога, леди Џејн је опремила једрењак „Лисицу" од 177 тона. Заповедништва над бродом прихватио се један од најбољих младих истраживача, капетан Леополд Мек Клинток. Мек Клинток је исловио с наређењем леди Џејн да продре до подручја у Северном леденом океану у које се по њеном дубоком уверењу упутио сер Џон.

„Лисица" је презимила у леду недалеко од обале полуострва Бутија, а у пролеће 1858. Мек Клинток је саоницама пошао на острво Кинг Вилијам. Ту је пронашао нешто намирница које је Франклинова експедиција оставила за собом, а затим и костуре неколико чланова посаде. На највеће откриће Мек Клинток је набасао на рту Виктори: испод остатака камене хумке нађене су две кратке белешке, једини писани извештаји из прве руке који су икада нађени.

Узрок смрти непознат

Из бележака се види да се после прве, успешне, пловне сезоне, Франклин са „Оцем смрти" и „Стравом" приближио острву Кинг Вилијам где су једрењаци трајно „окована" ледом. Сер Џон Франклин умро је 11. јуна 1847. (Само толико пише у белешкама. Његово тело никада није нађено, а узрок смрти остао је до данас неразјашњен.)

У априлу 1848. из разлога који нису јасни, заповедник „Страве" капетан Крозије напустио је по свему судећи добро опскрбљене бродове и са 105 преживелих чланова експедиције упутио се копном 1600 километара на југ у нади да ће се докопати једне од постаја компаније „Хадсон беј". Као што се и могло претпоставити, већина Крозијеових људи није ни успела да напусти острво Кинг Вилијам. Мек Клинтокова и потоње експедиције пронашле су остатке тридесеторице или више Крозијеових људи.

Тиме је окончана званична потрага за експедицијом сер Џона Франклина. Интересовање јавности за њену судбину је спласло, али се никада није сасвим угасило.

Путовање Овена Битија на острво Бичи, прошле године, само је последње од многобројних настојања да се загонетка реши.

Поред фотографије морнара Џона Торингтона, канадски антрополози сакупили су и кости Франклинових људи који су умрли на острву Кинг Вилијам. Оне би могле да представљају кључ за решење мистерије о њиховој смрти.

Дуго се веровало да су за смрт већине арктичких истраживача 19. века и највећег дела Франклинове експедиције, поред несреће, најодговорнији скорбут и глад. Међутим, анализама је у костима чланова Франклинове експедиције пронађена неуобичајено висока, можда и смртоносна концентрација олова. Претпоставља се да то олово потиче из вишеструко залемљених конзерви у којима је експедиција чувала храну.

Али, чак и уколико је присуство смртоносне концентрације олова у храни узрок смрти једног броја људи, шта је с преосталим члановима злосрећне експедиције? Шта са осталим загонеткама? Како, на пример, објаснити чињеницу да олупине ни једног ни другог брода никада нису нађене?

Надохват великог открића

Мало је вероватно да ће се пуна истина о судбини експедиције сер Џона икада сазнати. До данас је, ипак, сакупљено довољно података да се са сигурношћу може тврдити:

Пошто је узео узорке ткива и снимио тело, Овен Бити поново је пажљиво закопао Џона Торингтона, члана експедиције који је умро још 1846. године.

Године 1845. сер Франклин је опловио острво Корнвалис што никоме пре њега није пошло за руком.

У зиму 1846. држећи се плана Адмиралитета упркос леду, сер Џон је по свом обичају гурао даље ка острву Кинг Вилијам и тако био надохват великог открића. Да је само наставио ка истоку и прошао кроз мореузе Рос и Ре, нашао би се на свега сто и нешто миља од источног улаза у Северозападни пролаз. Али, он или није могао да иде даље или му то није пало на памет. Уместо тога, задржао се западно од острва Кинг Вилијам где га је затекла зима и где је умро заробљен у леду.

Најзад, данас је сасвим извесно да су капетан Крозије и његови људи набасали на Пролаз. Питање је једино да ли су тога били свесни и ако јесу, да ли им је то, у стању у ком су се налазили, уопште нешто значило.

Чак и ако су били свесни свог открића, за њега нико никада не би сазнао да Мек Клинтокова и потоње експедиција нису нашле њихове остатке и на основу њих склопиле мозаик трагичног путовања.

Несуђени спасиоци сер Франклина и његових људи пронашли су како јужни тако и северни трансарктички пролаз, али је тек шездесет година после сер Џоновог покушаја први брод из Атланског прешао у Тихи океан. Учинио је то норвешки истраживач Амундсен 1906. године.

Приредила: Мина Илић

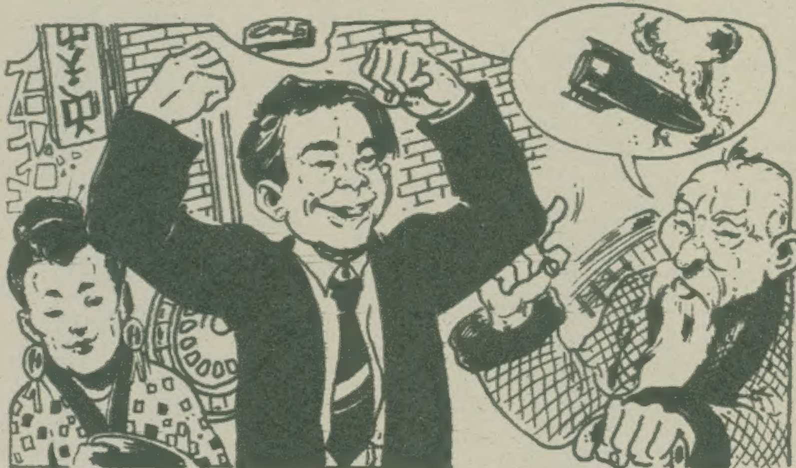
СВИ ТРКОМ У ЈАПАН

Желите да живите дуже? Сместа се преселите у Јапан, изгледа да су технолошки генијалци измислили и еликсир живота. Ако је веровати последњим статистикама Светске здравствене организације, у Земљи Излазећег Сунца човечији век је најдужи: жене, у просеку, доживе 80,2 године, мушкарци 74,5. Уколико вам се то чини претераним, купите авионску карту за Грчку која, по дужини људског века, стоји на другом месту.

Што се смрти тиче, морате добро да размислите које земље ваља, за сваки случај, избегавати.

Шкотска држи светски рекорд у умирању од срца: 300 од 100.000 Шкотлanђана годишње подлеже срчаним обољењима. Поређења ради, у Француској је тај однос 75 на 100.000.

Од рака се највише умире у сићушном Луксембургу: 256 од 100.000 становника. Друга је Мађарска, а трећа Шкотска.

Прво место у свету по смртности од несрећних случајева припада, веровали или не, Југославији. Сваке године у несрећама страда 23,4 од 100.000 Југословена. За нама је суседна Аустрија, па далеке Сједињене Америчке Државе.

Закључак је једноставан – сви у Јапан! Ем се најдуже живи, ем се најмање умире од срца (49 на 100.000), ем су опасности од смртоносних несрећа минималне (10,7 на 100.000). Статистике једино не кажу да ли су Јапанци и најсрећнији људи на свету.

МАСЛАЧКУ КАПУ ДОЛЕ

Јаркожути цвет, без мириса и лепоте, а кад се он сасуши паперјаста главица у коју деца воле да дувају јер „падобранци" од семења лете високо – то вам је маслачак. Ова биљка из породице главочика (има је 25 врста широм света), никада није уживала поштовање људског рода. Истина, млади листови користили су се за „витаминску" салату, а осушени корен и данас се понегде узима као средство за отварање апетита и смирење живаца. Маслачак се употребљава и за лечење малокрвности, против разних бубрежних сметњи, кожних болести, несанице, реуматизма и нервозе. Међутим, шта све то вреди: кад се каже маслачак, мисли се – трава, обична травуљина.

А ова биљка уопште није тако „безвезна" како већина нас мисли. Угледни амерички ботаничари открили су недавно готово невероватне особине неугледног цветића. Он, тврде научници, шири некакав нарочит мирис који у његовој близини убрзава сазревање плодова. То још није све: корен биљке који продире дубоко у тле, кад се цвет сасуши, повећава количину хранљивих материја у земљишту, а то онда црпу друге корисне биљке.

Маслачак није коров, тврде Американци – природњаци, а њихове колеге у свету управо то сад проверавају разним експериментима. Толико је дубоко укорењено потцењивање овог „најобичнијег од обичних цветова".

Илустровао Димитрије Костић

ИМЕ МУ ГРИЗЛ

Енцо Ферари

Ко пође у куповину Ферaријевих кола нека понесе најмање милијарду старих динара. Сви делови до најмањег завртња подвргавају се тесту; већину праве ручно

Франческо Боракa, италијански пилот у првом светском рату слављен је у својој земљи као херој. У ваздушним борбама оборио је тридесет пет непријатељских авиона. Али, оборен је и он. Земља га је ожалила. Војне власти послале су његовој породици за успомену беџ с амблемом нацртаним на Боракином авиону. Породица је чувала беџ као реликвију до 1923. Затим је одлучила да га преда Италијану који заслужује да га носи.

Изабран је двадесетпетогодишњи Енцо Ферари, возач на аутомобилским тркама.

Ферари је те 1923. на трци у Равени виртуозном вожњом одушевио нацију. Био је почаствован гестом породице Боракa и убудуће је беџ редовно стављао на аутомобиле у којима се такмичио. На жалост, не дуго: возач је постао конструктор.

Још као дете Ферари се заљубио у аутомобил, ту „необичну направу на четири точка". Феpaријеви су живели скромно у Модени. Енцов отац је био металски радник, а мајка домаћица. Родитељи су штедели сваку пару и први у Модени купили аутомобил. Тако је Енцо већ у тринаестој години научио да вози. До одласка у војску знао је готово везаних очију да растави и састави аутомобил. То се знање и те како ценило и Енцо је први светски рат провео као војни механичар.

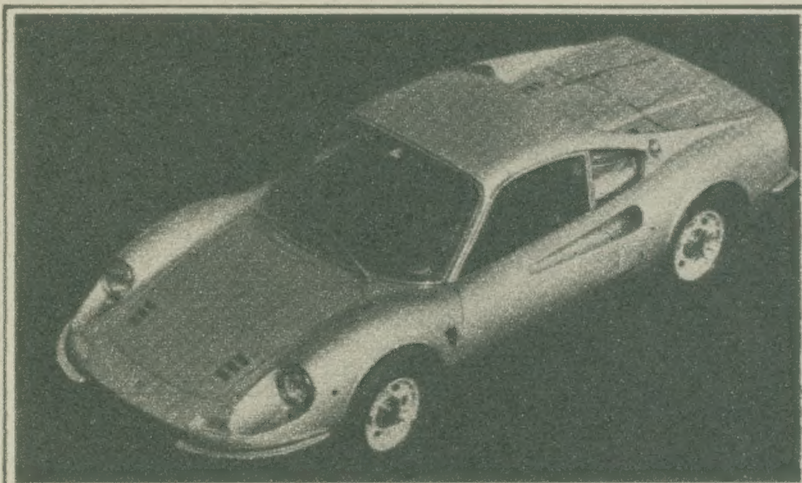
Луда вожња за кору хлеба

Рат је прошао.

Ферари је демобилисан. Нашао се на улици без новца и посла. У џепу је имао само препоруку команданта пука о механичарском умећу. Закуцао је на врата моћног Фиата.

– Многи овде долазе, али није свако за нас! – дочекан је подсмехом. – Мора да ти је пуковник рођак кад је тако накитио препоруку!

Енцо се ћутке окренуо и изашао. У родној Модени такође није било посла. Отац и брат су у међувремену умрли а мајка једва састављала крај с крајем. У Ланчи су пристали на разговор под условом да прво пред газдама провоза аутомобил по фабричком кругу.

Један од најлепших Ферaријевих аутомобила. Посвећен је рано преминулом сину Дину.

Возио је смело као да се ради о глави. Газде су биле задовољне и понудиле му посао тест-возача Ланчиних путничких аутомобила (прерађених од камионета).

Ферари се брзо прочуо као вешт возач. То му је отворило врата мале фирме CMN која се бавила производњом мотора. Понуду је прихватио оберучке јер је зарада била већа.

Послодавци CMN-а су знали

СЕ ИЗГОВАРА С ПОШТОВАЊЕМ

И СТРКАЋИХ СТАЗА

колико Италијани воле аутомобилске трке. Што је важније и фирма чији возач победи постаје популарна. Позвали су Ферарија и просто га натерали да учествује у тешкој друмској трци „Тарга Флорио". Узалуд се опирао наводећи да се никад није такмичио.

– Или вози, или тражи посао негде друге – уценио га је послодавац.

Ферари је стиснуо зубе, сео за управљач и... стигао на циљ... четврти!

Био је одушевљен. Трка га је опила. Од тада су и она и аутомобил постали део његовог живота. Власници Алфа Ромеа чији су аутомобили тада жарили и палили на тркама уочили су Фераријев таленат. Понудили су му леп посао.

Била је 1920. година.

Вратно је мило за драго

До доласка Ферарија у фабрику „Алфа Ромео" учесници трка су се такмичили свако за себе. Ферари је први оформио тим возача за који су возила склапана у посебном одељењу. Опслуживала их је група инжењера и механичара, искључиво плаћених само за то.

Док је Алфа Ромео односио награде на тркама трајала је и љубав између управе и Енца Ферарија. Током 1934. утврђени су нови технички стандарди за аутомобиле формуле 1. Они су погодовали Мерцедесу и Ауто-Унисну. Алфа Ромео је потиснут.

Ферари, који је већ одавно престао да вози, вратио се у родну Модену и са неколико пријатеља основао фирму за конструкцију авиона и аутомобила. Од авиона слаба вајда. Трке су га и даље привлачиле. Латио се посла да направи нови мотор.

Дизајн је поверио угледном Масимину. Такође познатог Нардија одредио је да обави тест. Њихова кола ААС 815 учествовала су 1939. на трци „Миле миље" али нису славно прошла. Забрљали су возачи.

Дошао је и прошао и други светски рат.

Ферари је таворио. Договорио се с дизајнером Ђоакимом Коломбом да надмаше некадашњу славу Алфа Ромеа. Договор није био дугог века – Коломбо је окренуо пријатељу леђа. У Масератију су му понудили већу плату.

Ферари је остао сам. Тада је себи одредио животни кредо који до данас није напустио – ко хоће да постане медвед, мора да буде гризли!

Са нешто готовине и зајмом од банке подигао је на периферији Модене фабрику аутомобила. Пријатељима се поверио:

– Алфа Ромео ме је подигао, али ме се и одрекао! Дошло је време да му вратим мило за драго!

Неколико месеци обилазио је високе школе и факултете по Италији трагајући за даровитим дипломцима. За само годину дана је окупио изузетно способну екипу.

Ништа без мотора

Први Ферaријев већи успех био је спортски аутомобил 250 GT (настао крајем педесетих). Већ после десет година његово име је избило у светски врх. Од тада до данас не силази са ступаца светске штампе, због изванредних тркачких и спортских аутомобила. Ова спортска уједно и путничка возила са шестоцилиндричним моторима, бришу друмовима брзином и већом од 200 километара на час! Има купаца и за модел дајтону-ферари. Тешко да неко има храбрости да јури 280 километара на час.

Уопште, у куповину Ферaријевог аутомобила не креће се без милијарде старих динара, а за посебан модел и без две!

Али... Од првог дана отварања фабрике у Модени Ферари се определио за ручну израду аутомобилских делова. Ако је неопходно да део буде израђен машином, онда машина мора да буде најсавршенија. Пре склапања се све, до последњег завртња, подвргава тестирању. Само су још три фирме у свету постигле такав ниво: Бристол, Ламборџини и Ролс-Ројс.

Победник на Гран Прију шездесетих година. Имао је осмоцилиндрични мотор постављен у „В".

Све види

Ферари никада није користио одмор. Од фабрике га је неколико пута накратко одвајала само болест. У фабрику стиже међу првима. О свему брине и одлучује. Откако је зашао у старост у монтажне хале ретко одлази. Сваког јутра руководиоци га извештавају и о најмањим ситницама. Идеја о новом моделу аутомобила прво се саопштава њему. Ако је прихвати, сам одређује техничке нормативе.

Редовно присуствује тркама. Седи с возачима свог тима. Има 87 година али је чио. Гледаоци га препознају по крупној фигури, седој коси и обавезним наочарима за сунце. Без његових аутомобила није прошло готово ниједно послератно такмичење за Гран При.

Сина Дина је обожавао. Увео га је у посао срећан што ће млађић одржати Ферaријево име на тркачким стазама. Дино је умро. Отац је био сломљен. Сви су мислили да је с њим готово. После неколико месеци се опоравио и вратио тркама. У знак успомене на сина, један од својих најлепших аутомобила назвао је Фиат-Дино.

Најбоља Ферaријева спортска кола, су двосед 365 GTC. Они који су га возили кажу да је аждаја!

Средином 1969. Ферари се нашао пред банкротством. Мале серије путничких и велики трошкови израде тркачких аутомобила нису могли да донесу ништа осим катанца на вратима. Фирму је купио торински Фиат, али је старом Енцу остављена пуна самосталност у одлучивању и вођењу послова. Промућурни власници Фиата знали су шта раде: у овогодишњем такмичењу формуле 1 за Гран При Ферaријева кола поново воде.

Старац се не предаје.

Миленко Тодоровић

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

БАЈКЕ

ГЛУПОСТИ!

НЕВЕРОВАТНО КОЛИКО СУ ОВЕ БАЈКЕ НАИВНЕ И ГЛУПЕ ЗА САВРЕМЕНУ ДЕЦУ!
БАЈКЕ

ОНИ СЕ ДАНАС ЗАБАВЉАЈУ КОМПЈУТЕРИМА И ВИДЕО-ИГРАМА А НЕ ПРИНЦЕЗАМА И ВЕШТИЦАМА!
БАЈКЕ

ОХ, ВЕЋ ЈЕ ВРЕМЕ ЗА НАСТАВАК СЕРИЈЕ „РАТ ЗВЕЗДА"...

СТАЛНО МОРАМ ДА ГЛЕДАМ НА САТ ДА НЕ ПРОПУСТЕ СВОЈЕ ОМИЉЕНЕ ЕМИСИЈЕ!

ЈА САМ ПРИНЦ КОГА ЈЕ ВЕШТИЦА ПРЕТВОРИЛА У ЖАБУ!
А ЈА ТОМА ПАЛЧИЋ, ХРАБРИ МАЛИШАН!

ДОБРО, ДОБРО... СХВАТИО САМ ПОРУКУ! ВРАЋАМ ВАМ ОВЕ КЊИГЕ БАЈКИ КОЈЕ САМ УЗЕО!
4-14

За читање наглас

Михаил Зошченко

ЈАЧЕ ОД СМРТИ

Непманима,[x)] разним нашим богаташима и уопште иностраним капиталистима не треба завидети. Њихов је живот свакако тежак. Они имају грдно излишних трзавица у вези са њиховим паретинама. Морају целог живота да пазе своје благо, да га скривају, дрхте, да их ко не покраде.

А и цркавати крај новца није баш пријатно. У пакао опет да га понесеш, не можеш.

Чуо сам врло чудновату историју о једном непману. Историја врло пластично карактерише капиталисте са свих страна. Уопште, то је очајна сатира, упорена против непмана, а тако исто и против свих људи, који обожавају новац више од живота.

Живео је у Лењинграду неки П. Ј. Сисајев. Прилично суров човек. У почетку непа отворио је берберницу. Али сем бријања и шишања, трговао је и иностраном валутом и, уопште отправљао свакојаке замршене послове. И, наравно, заглавио. Заглавио је двадесете године, у лето. Кратко је време седео тамо где му следује. И ускоро су га, голубића, експедирали негде подаље из Лењинграда. Једном речи, дали су му нешто – минус 7, или плус 7, или 8, ђаво би знао шта. Ја се у тим стварима за сада слабо разумем. Једном речи, њега су као спекуланта и супника, послали у Наримски крај.

И он је, значи, хтео не хтео, отпутовао.

А ваља напоменути, да је и очекивао хапсу. Слутило му је срце. Још на недељу дана раније рекао је својим компањонима: „Само да не потрефим негде".

И, наравно, за сваки случај, узе стари кожух, распара му поставу и заши тамо 10 царских златника и један златан квадратић. Можда се сећате, држава је 24-те године пустила те квадратиће за техничке потребе.

Ето, он је, значи, за сваки несрећни случај, зашио своје благо у кожуху и, просто га више није свлачио. А још је и у панталоне зашио неке банкноте.

И почео да чека.

Само није дуго чекао. Ускоро су га, после тога, придигли заједно са кожухом. А у јесен је отпутовао где му следује. Само се не зна како је он тамо живео. Свакако, не баш тако рђаво. Тим пре, што је имао довољно резервних банкнота. Крадом је парао панталоне и вадио нешто из новчаника. А злата се, међутим, није дотакао.

Па ипак, живи он тамо више од годину дана. И одједном се покуњи.

Болестан је од запаљења плућа. Назебао је. Ухватила га промаја за време рада. И разболео се тамо.

Наравно, почео је кашаљ, кијавица, кркљање, температура минус 40 степени. Пробада га у плећкама. Нема апетита. И уопште, осећа човек како му се приближава сопствена смрт.

И тада, ноћу, скида он са себе кожух и поново пара поставу. Распарао је и ставља на језик златнике и лепо их гута редом. Тек што је можда прогутао пет или шест комада кад ти тај преступ примети један од његових пријатеља. Тамо их је седморица живело у једној соби.

Приметио је пријатељ, подигао ларму и није дозволио да прогута остали новац.

Иако га је овај хватао за руке, преклињао, он је тврдио:

– Мени, каже, није стало до злата. Нећу да га узмем за себе. Но ја, каже, не могу да дозволим да га прогуташ. Тим пре, што запаљење плућа и прође. И онда, нити имаш пара и уопште, стомак ти загађен.

Укратко речено, болесник се ускоро придиже. Лакнуло му на грудима. Дисање се поправило. Али нова мука, завија га у стомаку, не једе му се и недостаје му пљувачка.

Хвала Богу, што болесник није прогутао све златнике. Било би свашта.

А, наравно, могло је да се изради да болесник иде у Томск, на операцију. Али он није хтео. Није му дозвољавало здравље. Или се можда плашио да под хлороформом неће моћи да надгледа, и хирурзи ће да макну његове златнике.

Примио је само разна унутрашња средства и допустио да га масирају.

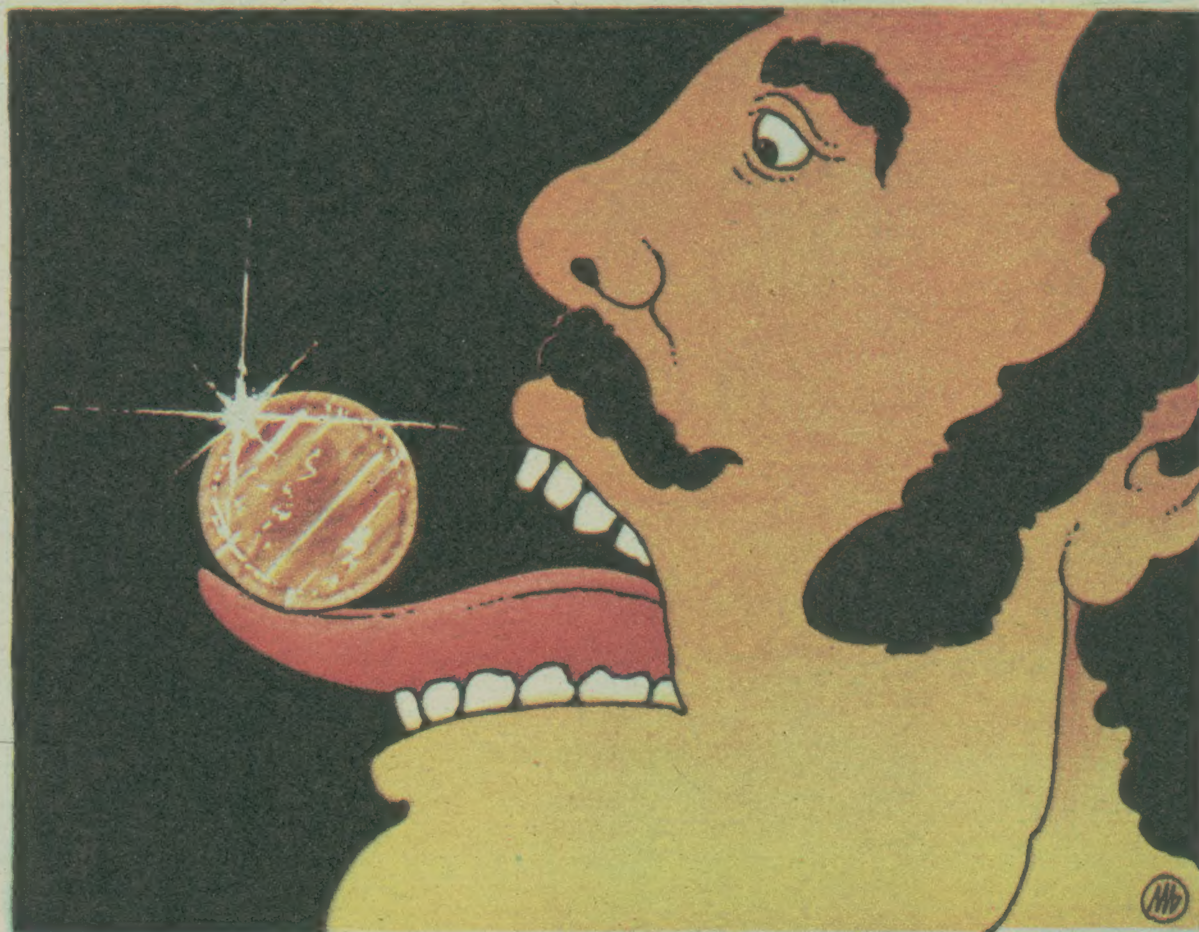
А разна су јака средства, наравно, истерала новац напоље, само их је на броју било мање но што треба.

То је уопште замршена ствар. Или су неколико златника украли за време оне буке, или су остали у стомаку.

И, ако се претпостави да у стомаку ничег нема, онда недостају три златника и један квадратић. И значи, да су заиста украдени. А онда би требало прекратити масирање и лечење.

Но зашто опет бедити људе? Можда они леже у стомаку. Тим пре, што то не смета здрављу. Злато не може да зарђа и нека га, нека лежи вечито.

Истина, жалосно је што валута лежи без обрта. Али можда је у обрту код других грађана.

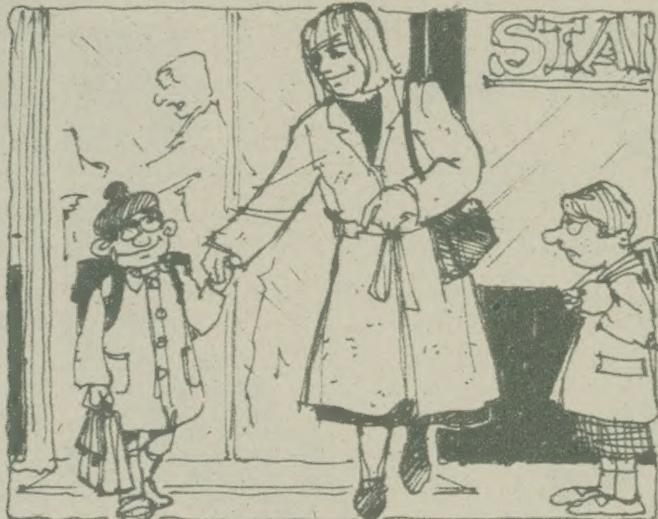

Илустровао Љубомир Милојевић Љубић

x) Непман – богаташ који се обогатио за време тзв. непа – нове економске политике.

РАЗВОЈНИ ПУТ ДОКТОРА МАРИЈА

„Mama mia, како је лепо бити ђак!" – узвикује шестогодишњи Марио док, уочи „ватреног крштења", скакуће улицом држећи маму за руку. Први пут су заједно кренули у свечану набавку – у робну кућу СТАНДА која се рекламира као идеална (мисли се на трошак) за просечну италијанску породицу. Мама ће бити упорна у настојању да сама изабере школску торбу, али ће зато све друго препустити њему. Једва ће успети да заједно изнесу све што су накуповали.

Мамин новчаник ће прописно олакшати, али она поуздано зна да већих трошкова више неће имати. Чак и најскупље уџбенике њен Марио ће, из године у годину, добијати у школи... Све до факултета.

Родитељи не крију своје задовољство што се Марио придружује својим вршњацима у школи. Помало им је жао што, као друга деца, још у обданишту, није научио да чита и пише. Зачудо, није био заинтересован. Ко зна, можда би психолози, да је у нашој земљи, предложили да се Маријев полазак у први разред још мало одложи. Али, код Италијана нема психолога који за ову прилику даје своје мишљење. Десетог септембра сви шестогодишњаци постају прваци. Чак и они који имају неку телесну или говорну ману.

Малог Марија дали су у државну школу. За приватну немају могућности. А црквене, осим језуитске која је такође веома скупа, нису више на гласу. Уосталом, у оваквим школама могло би се још догодити да Марио за несташлуке, клечи на шљунку (као некада његов тата), стоји иза табле, или да га ударају лењиром по скупљеним прстима окренутим нагоре. Чује се да за такву ствар, у државним школама нарочито, учитељ може да изгуби посао...

Ђак првак у Италији је нека врста божанства. Саобраћајац зауставља читав саобраћај да би прошао наш Марио.

ПОЧЕТАК ШКОЛЕ ЈЕ МНОГО СВЕЧАНИЈИ НЕГО КРАЈ. КИЦОШКИ НАГИЗДАН ПРВАК ЗА МАТУРСКО ВЕЧЕ ОТИЋИ ЋЕ У ДИСКО КЛУБ ЛЕЖЕРНО ОБУЧЕН

Твој домаћи ме не занима!

Први дан наставе као и сви други дани у школи, Марију почиње молитвом. Мада часови веронауке нису обавезни, Марио ће их у прво време сигурно похађати, а после ће му пружити прилику да бира. Ако одустане, биће довољно да родитељи пошаљу школи писмени захтев да га ослободе тих часова.

Марио ће увек бити лепо одевен (већ сада личи на малог кицоша)... Униформу не мора да носи. Ону из обданишта већ је заборавио. Више ни сам не препознаје своје другарице одраније. Толико су накинђурене, праве кокете. Мада ће се још на првом, и једином, великом одмору у току наставе сви „усвињити" – неће моћи да одоле играма: јурке, жмурке, школице (О „ластишу" немају појма!). Неки ће јурити и на ролшуама, од којих ни тог дана нису могли да се одвоје.

Силно заљубљени у своје дете, Маријеви родитељи ће му пружити што могу и за њега учинити све, али једно неће готово никада – да с њим раде домаће задатке. Можда је баш то разлог што већина родитеља, последњих година, уписује децу у експерименталне школе. Тамо се домаћи задаци не раде јер настава и вежбе трају од осам ујутру до пола пет по подне.

Ова школа има и других особености: столови у учионицама могу да се премештају свако јутро и свако седи тамо где хоће и с ким хоће – кад год хоће.

Осим тога, уџбенике ђаци праве сами: добију тему, рецимо „индустријска револуција", па онда, где стигну, крену да се распитују о овом појму. Све забележе у свеску која се шаље на коричење. Предмети су иначе исти као у „обичној" школи, а не разликују се ни од предмета у нашим школама.

У експерименталним основним школама коначно се уводе страни језици. Иначе, Марио, баш као и његови родитељи, мисли да је италијански „једини језик у свету" и не смета му што других, у редовној основној школи, уопште нема.

Прво полугодиште у свим италијанским школама па и за нашег Марија завршава се 23. децембра (два дана пре Божића који је код њих национални празник) и траје до седмог јануара.

Илустровао: Зоран Петканић Петко

Маријево обавезно школовање траје пет година. Све донедавно у школама важиле су оцене од 5 до 10, да би се сада прешло на систем од 1 до 5 (прелазна оцена на факултетима креће се од 18 до 30, за дипломски рад може да се добије и 110). Оцена је увек јавна и ако Маријеви родитељи сумњају у праведност учитеља или наставника, могу да присуствују проверавању знања. Цени се и њихово мишљење, ако се догоди да наставници наметну детету одређени политички став.

Кажу да се у Италији враћа строга школа. Сваке године све више ученика упућује се на поправни, у септембру. Лоши ђаци, надамо се да наш Марио није међу њима, за разлику од наших, имају шансу више за прелазак у следећи разред: могу да падну из три предмета. Било како било, родитељи намеравају да „гурају" Марија, све док не заврши вишу средњу школу или неку другу школу тог ранга. То значи да, после пет разреда основне школе, Марио мора да учи још осам година (3+5). За све то време разредни старешина биће му искључиво наставник матерњег језика.

Ја сам доктор, имам факултет

Онда ће се читава генерација припремити за испит зрелости. Полаже се један одабрани предмет, писмено и усмено, а нису искључена питања ни из других предмета.

Матурско вече Италијани славе свечано, али не тако помпезно као ми. Вероватно заморени одећом у коју су их „окивале" маме и тате, матуранти се, без изузетка, одлучују за оно најједноставније: провешће вече у неком диско клубу одевени као обично. Тај дан за многе из Маријеве генерације биће опроштај од даљег школовања. Неки су већ свршени техничари, кибернетичари, дизајнери... Они се запошљавају.

У факултетским градовима све је више државних домова у којима су услови добри. То значи – што Марио боље учи, мање га кошта боравак у дому... Марио има шансу да постане „доктор". Ову титулу добија сваки студент који одбрани обавезан дипломски рад на било ком факултету.

Много је доктора, али нас занима Марио. С њим смо се дружили од првог разреда основне школе. Mamma mia!

Дијего Варагић

ИМАМО ЧАСТ ДА ВАМ ПОКАЖЕМО СЛИЧИЦЕ ОВОГ НАШЕГ СВЕТА. ТУ СУ НА ЈЕДНОМ КРАЈУ НЕПОЗНАТИ ДИНОСАУРУС А НА ДРУГОМ ПОЗНАТА БАЛЕРИНА. У СРЕДИНИ ЈЕ УМЕТНИК КОЈИ ЈЕ ИЗЛОЖИО ТОНУ СИРА. ПОСЛЕДЊА ЊЕГОВА ПУБЛИКА БИЛИ СУ ПОЛИЦАЈЦИ КОЈЕ ОН НИЈЕ САЧЕКАО

БАЛЕРИНА КОЈА ЈЕ ЗАДАВИЛА СЕБЕ

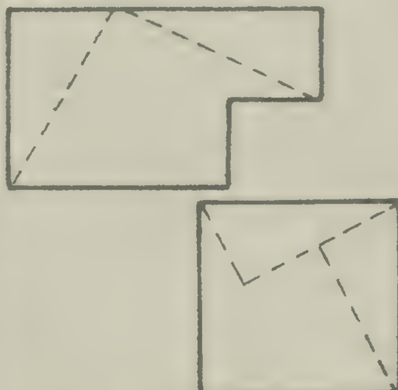
МИРИШЉАВА ИЗЛОЖБА

Савремени сликар Дитер Рот направо је у Лос Анђелесу изложбу „Уметност сира". Састојала се од четрдесет кофера пуних разних сирева (више од тоне). Били су спаковани у преграде и кесе на четрдесет различитих начина. Изложба је требало да траје месец дана. После четири дана, за које време се из сирева развио изузетно богат и неподношљив мирис, уметник се изгубио, предосећајући да ће полиција доћи и тражити да се изложба затвори. Није погрешио – то се и догодило!

НОГЕ И СИР

Ако вам је ико икад рекао да вам ноге базде на „смрдљив сир" – верујте да је за то имао дебелих разлога. Дерматолози су открили да смрад ногу изазива бактерија под именом „Brevibacterium epidermidis", врло блиска рођака бактерије „Brevibacterium lineus", која се додаје млеку да би се изазвао процес при коме се добијају сиреви „Бри" и „Камамбер", познати по врло цењеном мирису који подсећа на онај којим одишу смрдљиве ноге.

ПИТАМО ДАНАС – ОДГОВАРАМО У ПЕТАК

Наши цртежи вам показују решење проблема из претходног броја, тј. (1) како треба да пресечете облик са само два права реза, тако да можете да склопите квадрат (2). А сада једно питање на које ће сви они који живе на селу сигурно одговорити „ко" из топа": Сељак има 20 свиња, 40 крава и 60 коња. Колико ће имати коња ако краве назовемо коњима?

УПОЗНАЈТЕ СЕ СА ИСИДОРОМ ДАНКАН

Играчица Исидора Данкан, рођена 1878, описана је као „највећа сценска уметница коју су Сједињене Америчке Државе икад имале..." Била је једна од најчуднијих и најнеобичнијих особа, како у послу тако и у свом приватном животу. На питање, када је почела да игра, обично је одговарала: „Највероватније, још у мајчиној утроби!" За њу, игра није била подвргавање строгој дисциплини коју је захтевао класични балет, већ потпуна слобода покрета и израза, по стилу слична игри која је приказана на старим грчким вазама.

Желела је да својим схватањем игре зарази свет, и маштала о томе како милиони и милиони окупљене деце, обучени у грчке тунике, играју „Оду радости из Бетовенове IX симфоније.

Иако Американка, после октобарске револуције, играла је пред Владимиром Иљичем Лењином „Интернационалу" уз пратњу деце у црвеним туникама. У Русији је срела и свог будућег супруга, великог песника, Сергија Јесењина. Удајом је изневерила свој став да се никад не везује законом за једног човека. Чињеница да је Јесењин био петнаест година млађи од ње и да није знао ни речи енглески, њу је привлачила, уместо да је одбије.

Исидора је умрла на необичан начин, као што је и живела. Удавио је сопствени, дуги елегантни шал који се током једне вожње у отвореном аутомобилу уплео у точак. Смртоносно се затегао око њеног врата пре него што је могла да одмота други крај.

Једном је рекла: „Уметност даје облик и склад ономе што је у животу хаос и несклад".

НАЈСТАРИЈИ ДИНОСАУРУС НА СВЕТУ

У последње време палеонтолози с много више сигурности постављају теорије које објашњавају како су диносауруси изненада изумрли пре 65 милиона година, него када су се и како први пут појавили на Земљи. Али, од када су, у Аризони (САД) пронађени костури-фосили вероватно најстаријих диносауруса на свету, ситуација се изменила. Величина ових диносауруса би одговарала величини омањег ноја, а њихова старост се процењује на преко 225 милиона година. Они још нису добили име, али подсећају на Plateosaura, који се појавио неких 10–15 милиона година касније, и који је еволуирао у Brontosaurusa, највећу животињу која је икад закорачила преко земљиног тла!

Научници су сигурни у одређивању доба старости ових недавно откривених фосила, јер су их пронашли затрпане у фосилизовано лишће, за које већ постоје проверене методе за утврђивање старости. Истраживачи такође верују да ће ови костури, кад буду очишћени, моћи да расветле порекло диносауруса. Можда је Dinosaurus X она „карика која недостаје" између Текодонто-рептила, који се гегају на удовима који се налазе на телу са стране, и диносауруса.

КАКВА СЛУЧАЈНОСТ

Млади брачни пар је дошао чамцем на Родос да ту проведе медени месец. Док су прилазили острву, млада супруга је ставила руку у воду да се поигра с таласима. Том приликом је њена бурма, која је била мало већа него што треба, склизнула с њеног тананог прстића, и нестала у морским дубинама. Наравно, овај догађај их

је обоје ражалостио, али ипак нису дозволили да им упропасти медени месец. Напротив, на Родосу су се дивно провели, и касније имали диван брак.

После двадесет и пет година, одлучили су да поново дођу на Родос, и ту прославе сребрну свадбу. Одсели су у истом хотелу као и први пут. Кад су сишли на вечеру, после пажљивог проучавања јеловника, одлучили су се за рибу. Он је поручио шкампе а она зубаца. Чим је јело стигло, он је навалио на шкампе, док је она пажљиво распорила зубаца. И шта мислите, шта је у њему угледала? (Кад будете причу препричавали вашим пријатељима, овде направите малу, значајну паузу, јер одговор гласи:) КОСТ!

РЕКЛИ СУ.......... О БРАКУ

АРИСТОТЕЛ: За жену су најбоље године за удају 18, а за мушкарца за женидбу 37, или мало мање!

НИЧЕ: У браку највише времена прође у разговору.

НЕМАЧКА ПОСЛОВИЦА: Брак је школа у којој ђаци савладају градиво кад је већ касно!

Мила и Тимоти Бејфорд

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

У СВАКОМ ПОЗИВУ ИМА ДАНА КАД СВЕ ШТО **МОЖЕ** ДА КРЕНЕ НАОПАКО СТВАРНО **И** КРЕНЕ НАОПАКО... ЧОВЕК ТАДА ОТКРИВА ДА ЛИ **ЗАИСТА** ВОЛИ СВОЈЕ ЗАНИМАЊЕ.

ХОГАР X ← (ЊЕГОВ ПОТПИС)

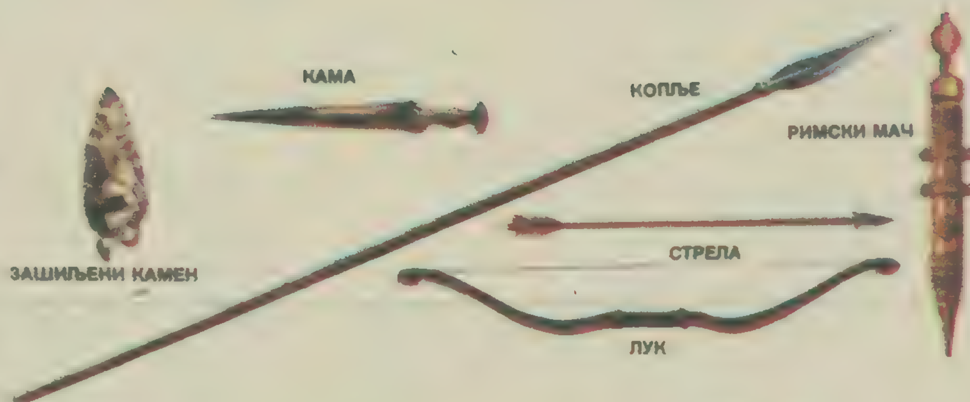

МАЛА СЛИКОВНИЦА

ОРУЖЈЕ ЗА СВА ВРЕМЕНА

УМЕСТО БИЛО КАКВОГ ТЕКСТА ПРЕПИСУЈЕМО ЈЕДАН АФОРИЗАМ:

– Ако одузмемо оружје урођенику, скапаће од глади. Ако одузмемо цивилизованом човеку, ниједан човек неће више гладовати.

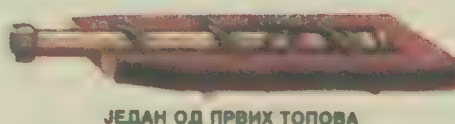

КАТАПУЛТ

ОВАН

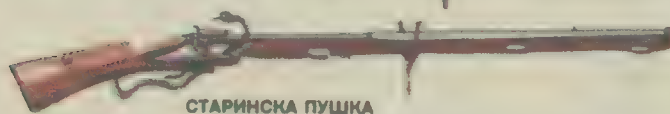

ПОКРЕТНИ ТОРАЊ

ОШТРОПЕРАЦ (секира на копљу)

САМОСТРЕЛ

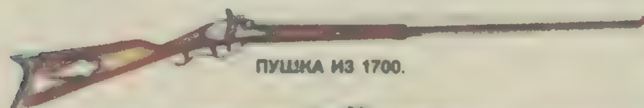

ЈЕДАН ОД ПРВИХ ТОПОВА

СТАРИ БРОДСКИ ТОП

СТАРИНСКА ПУШКА

ПИШТОЉ

ТОП ИЗ 1500.

ПУШКА ИЗ 1700.

САВРЕМЕНА ПУШКА

МИТРАЉЕЗ

ПУШКОМИТРАЉЕЗ

БРДСКИ ТОП

ТЕНК

БАЗУКА

КРАТАК ТОП ИЗ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

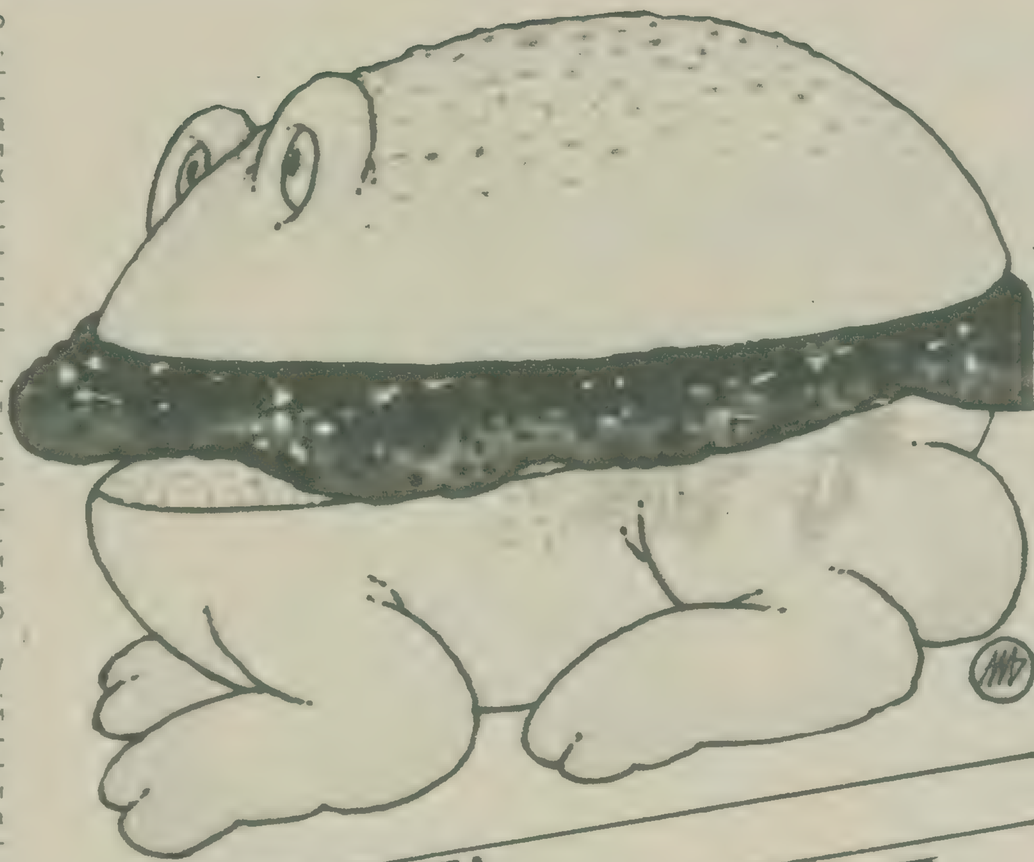

АТОМСКИ ТОП

РАКЕТА

САМОХОДНА ЛАНСИРНА РАМПА ЗА РАКЕТЕ

БЕДНО ЈЕЛО БОГАТОГ СВЕТА

ХОДАЈ, ЈЕДИ, ХОДАЈ

Илустровао Љубомир Милојевић Љубац

Хамбургер потиче, као што му само име каже, из немачког града Хамбурга. У средњем веку путујући трговци из Хамбурга упознали су у балтичким земљама Татаре и од њих прихватили локални специјалитет: сирово говеђе месо туче се или меље, зачињава сољу, бибером и соком белог лука и пече, колико да добије смеђу корицу.

Није познато име европског кувара који је први дао садашњи карактеристичан облик – ни као фаширана шницла, ни као пљескавица – млевеном говеђем месу и испржио га. Зна се само да су први хамбургери били споља добро печени, готово црни, а изнутра сирови.

Енглези и Ирци први су испржили хамбургер скроз-наскроз, исцедивши из њега и последњу капљицу крвци. Енглези су хамбургер хладно прекрстили назвавши га Солзберијева шницла, у вечну славу цењеног доктора Џејмза Х. Солзберија. Он је 1880-тих година пацијентима преписивао добро испржене хамбургере три пута на дан. Уз то и веће количине топле воде пре и после јела. То је био универзалан лек против колитиса, анемије, астме и других обољења.

Данашњи лекари могу да се смеју таквом лечењу, али се у енглеским јеловницима и сада могу наћи, раме уз раме, солзберијева шницла и хамбургер. Каква је разлика? Па, модла за солзберијеву шницлу је овална, а за хамбургер округла.

Први је стигао у Синсинати

Хамбургер може колико хоће да буде немачког порекла, али највише се једе у Сједињеним Америчким Државама где је постао права институција. Људи плићег џепа, нарочито омладина, дословно живе на хамбургерима, прженим кромпирићима који уз њих иду, и кока-коли.

Разуме се, хамбургер није сам препливао Атлантски океан – у Америку су га донели немачки досељеници који су се настанили око Синсинатија. Међутим, чист амерички изум је хамбургер сендвич – хамбургер у пресеченој земички посутој сусамом. Први такав се појавио 1904. године на Продајној изложби у Сент Луису, држава Мисури.

★

> ЈЕДАН РЕВНОСНИ ЗООЛОГ ИЗ ВЕЛСА ВЕЋ ВИШЕ ГОДИНА ЕКСПЕРИМЕНТИШЕ СА ХАМБУРГЕРИМА КОЈЕ ПРАВИ ОД ПАЦОВСКОГ МЕСА, ВЕОМА КАЛОРИЧНОГ, КАКО ОН ТВРДИ. ДРУГИ, ОПЕТ, МАШТАЈУ О ХАМБУРГЕРУ ОД ПАМУКА!

★ ★ ★

Хамбургер сендвич, значи, има осамдесет и једну годину и у одличној је форми. Повремено му прете новотарије. У неке се, уместо меса, убацила соја, као храна богата протеинима. Ко жели једе их у вегетаријанским ресторанима.

То, ипак, није најстрашније. Један ревносни зоолог из Велса већ више година експериментише с хамбургерима прављеним од пацовског меса, веома калоричног, како он тврди. Неке друге усијане научничке главе размишљају, надајмо се без жељених резултата, о хамбургеру од памука!

У Америци, међутим, млевено месо – које ће се касније појавити на столу у облику хамбургера – износи свих четрдесет процената продатог меса уопште, иако се 1920-тих година у већини америчких речника није могла наћи реч хамбургер. Додуше многи су и тада помињали хамбуршку шницлу.

Данас се ни у Америци, а већ десетак и више година ни у земљама западне Европе, не може замислити ресторан, крчма, кафић или бар штанд без хамбургер сендвича.

Амерички „Мекдоналдс" је међутим, читава историја. Њихов ланац продавница звани „Вајт Касл" први је понудио гладном тржишту серијски произведени хамбургер високе технологије од млевеног строго стандардизованог говеђег меса, у такође строго стандардизованој земички.

Универзитет за хамбургологију

„Мекдоналдс" је прва и највећа од свих гигантских корпорација које справљају и широм света продају хамбургере. Почео је скромно са штандом у Ди Плаинсу, држава Илиноис, 15. априла 1955. Зачетник и све до недавне смрти шеф „Мекдоналдса" је Реј Крок, назван „Хенри Форд масовне исхране".

Данас је то огромна корпорација с годишњим прометом од више милијарди долара која је до 1985. године продала око педесет милијарди хамбургера. Када би се сви ставили један на други, добила би се гомила двадесетак пута виша од Сијерс Тауера у Чикагу, највеће зграде на свету.

„Мекдоналдсом" се руководи из комплекса „Хамбургер Сентрал" код Чикага. Године 1968. Реј Крок је у Елк Гоув Вилиџу у Илиноису основао Хамбургер универзитет, високу професионалну школу у којој се учи све о хамбургологији. И како у њој успети.

Реј Крок је кренуо од једноставне филозофије која је упалила: у три од четири породице деца одлучују где ће се јести – задовољите децу и освојили сте целу породицу. Земичка са хамбургером обогаћена је и у њој су, према жељи, и листови сира, краставаца, парадајза плус специјални сос чију тајну припремања још нико није успео да провали. Следе све могуће врсте сладоледа, слаткиша и фрапеа од млека и чоколаде које деца обожавају.

Рекорд: седамнаест дуплих за пола сата

Чим је придобио Америку, „Мекдоналдс" је кренуо у освајање света и успео је. До ове године отворио је у тридесет две земље осам хиљада ресторана који су увек дупке пуни. Успео је и у Јапану. Чак и у хамбургеровом родном Хамбургу! У Европи их је први популарисао „Вимпи", британски ланац јевтиних ресторана с готовом храном.

Већ дуже време воде се преговори да се „Мекдоналдсов" ресторан отвори и у Београду и то у Кнез-Михаиловој улици. Услов корпорације је да, као и у свим другим њеним ресторанима, сви хамбургери и све земичке буду исте величине, од одличног јунећег меса у којем не сме да буде више од деветнаест одсто масноће. Осим тога, испржен хамбургер сме да „чека" купца само десет минута и онда се, ако га нико не наручи, баца. Коначан споразум још није постигнут.

Ако „Мекдоналдс" држи рекорд у броју продатих хамбургера, ипак не може да се похвали и највећим направљеним комадом. Овај рекорд припада групи Аустралијанаца који су 1975. године изложили хамбургер тежак хиљаду триста шездесет и нешто килограма, обима преко пет метара и прелили га с пар тона кечапа.

Штета је што се тамо није нашао извесни Роналд Слоун који је 1976. поставио светски рекорд у једењу хамбургер сендвича – седамнаест дуплих за само пола сата. Случајно баш у Синсинатију где је и први хамбургер допловио у Нови свет.

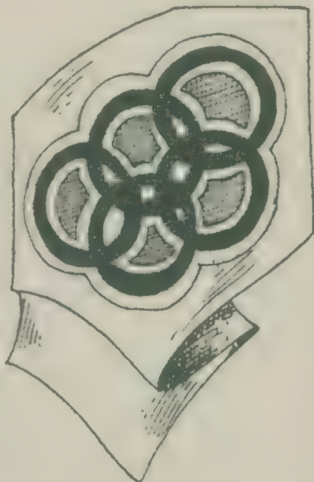
Б. Дожић

ЗАБАВНИКОВ КВИЗ

АТЕНТАТ НА МАРЦИПАН

Ако желите да проверите своје опште знање, покушајте да одговорите на ових тринаест питања. Пазите, у овом квизу дали смо за свако питање по три одговора од којих је само један тачан. Ако сте тачно одговорили на сва питања, честитамо. А ако, пак, нисте свезналице, потражите решење у дну стране.

1. На олимпијској застави налази се пет кругова који означавају континенте. Зелени круг представља:
а) Америку
б) Азију
в) Аустралију

2. Како је правилно написати реч:
а) итекако
б) и текако
в) и те како

3. Војно-политички савез под именом Мала Антанта чинили су:
а) Југославија, Чехословачка и Румунија
б) Југославија, Чехословачка и Бугарска
в) Југославија, Чехословачка И Мађарска

4. Џим Кер је вокални солиста групе:
а) Спандау Балеј
б) Симпл Мајндс
в) Стренглс

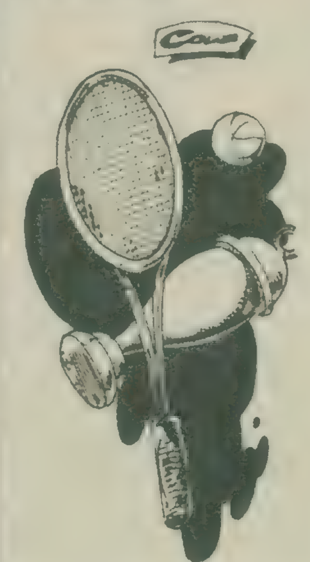
5. Мајка Тереза, рођена у Скопљу 1910, добила је Нобелову награду за мир
а) 1979.
б) 1978.
в) 1980.

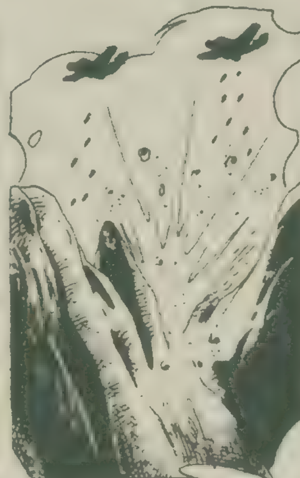
6. Сфумато је:
а) сликарска техника
б) борилачка вештина
в) темпо у музици

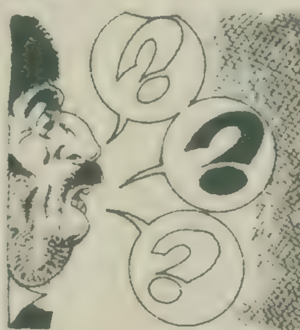
7. Последњи вимблдонски победник је:
а) Џон Мекинро
б) Иван Лендл
в) Борис Бекер

8. Шеста непријатељска офанзива трајала је од:
а) 22. септембра 1943. до јануара 1944.
б) 15. октобра 1943. до краја децембра 1943.
в) почетка јануара 1944. до априла 1944.

9. Колико слова има македонска азбука
а) 30
б) 31
в) 20

10. Како се зове филм снимљен о покушају атентата на Де Гола:
а) Шакал
б) Курјак
в) Хијена

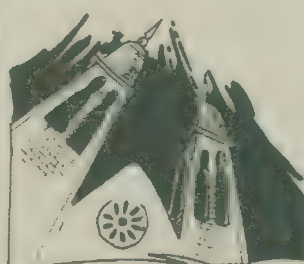
11. Марципан је:
а) слаткиш
б) експлозив
в) човек заљубљен у себе

12. Пуно име великог сликара Пикаса гласи:
а) Пабло Руис Пикасо
б) Пабло Луис Пикасо
в) Пабло Хосе Пикасо

Илустровао Димитрије Костић

13. Главни град јужноамеричке републике Еквадор је:
а) Кито
б) Зима
в) Ла Паз

РЕШЕЊЕ:

1–в, 2–в, 3–а, 4–б, 5–а, 6–а, 7–в, 8–а, 9–б, 10–а, 11–в, 12–а, 13–а.

животјеиграиграјеживот

МЕДВЕД ЈЕ ДОШАО НА ДОРУЧАК

ПРЕСТРАШЕН И РАЊЕН, ПОЛ ЈЕ МОГАО ДА ПОБЕГНЕ ЈЕДИНО НА ОБЛИЖЊЕ ДРВО. РАЗЈАРЕНА ЗВЕР КРЕНУЛА ЈЕ ЗА ЊИМ

Шеснаестогодишњи Пол Камерон, из градића Диеборн у држави Мичиген, устао је тог јулског јутра 1974. године врло рано. Требало је још да спакује ранац, провери да није штогод заборавио, доручкује и – ухвати аутобус који ће га одвести до Мичигенског планинског парка.

Унапред се радовао планинским врховима који штрче у небо обавијени меким, паперјастим облацима, кристално чистом ваздуху и раном јутарњем доручку уз цвркут птица. Већ му се чинило да чује шум лишћа у крошњатим гранама и удише опојни планински ваздух. Дошло му је да запева од среће.

Неочекивана посета

Било је већ касно по подне кад је Пол забио последњи кочић у земљу и разапео шатор на малом пропланку усред шуме, у непосредној близини пенушавог потока. Исцрпљен дугим путовањем и напорним ходом кроз планину, одлучио је да на брзину поједе преостала два сендвича и завуче се у врећу за спавање. Умор и оштар планински ваздух учинили су своје: заспао је чим је легао.

Сутрадан се пробудио у цик зоре. Неколико минута лежао је непомично ослушкујући тајанствене шумске звуке а онда, извукавши се допола из вреће, латио се припремања доручка. Упалио је примус и ставио на њега тигањ с танким режњевима сланине. Примамљив мирис испунио је ваздух. И док је с уживањем слушао цврчање сланине, Полу се учини да чује необичан шум. Неколико тренутака напрегнуто је ослушкивао. Не, сумње није било: ту у близини, мумлао је медвед. Пол је био усхићен; видеће правог, правцатог медведа! Таман је хтео да се извуче из вреће и провири напоље кад се зачу гребање по платну. Пол се притаји. Гребање и ударање по шатору никако није престајало и младића поче да обузима страх. Сетио се мајчиних речи на растанку:

– Поле, буди опрезан, дивље животиње нису нимало безопасне.

На њено упозорење само је нехајно одмахнуо руком.

Мирис крви

Док се цео шатор тресао под ударцима тешких шапа, Полу није преостало друго до да се нада да ће медведу ускоро досадити да њушка около и да ће отићи даље. Међутим, преварио се. Медвед не само што није намеравао да оде, већ је упорно вукао тамо-амо зашнирана крила настојећи да уђе. Најзад, она попустише и у шатору се појави огромна мрка њушка. Пол се укочио од страха. Отворио је уста, али их је, беспомоћно, брзо затворио не испустивши ни гласа. Неспособан да се помери, разрогачених очију, младић је као опчињен гледао разјапљену њушку која му се примицала. Крикнуо је тек кад се две снажне вилице склопише око његове руке. Од страховитог бола готово је изгубио свест.

Кад је осетила мирис крви, разјарена звер зграби беспомоћног Пола, подиже са земље и извуче из шатора, онда га за тренутак испусти, усправи се на задње шапе и поново се уз урлик устреми на младића. Пол је знао да ће га растргнути ако одмах нешто не учини. Последњом снагом подигао се са земље и потрчао ка најближем дрвету. Одувек је своје другове одушевљавао вештим и хитрим пењањем уз дрво. Али, сада, са сломљеном руком, то није било нимало једноставно. Међутим, другог избора није било.

Неравна кора парала му је дланове док се пео уз дрво, али није обраћао пажњу на то. Чак ни на повређену руку. Желео је само да побегне. Тек кад се попео на неких пет метара од земље, застао је потпуно исцрпљен, да одахне.

Предомислио се

Разјапљених вилица медвед је стајао испод дрвета на коме се налазио младић. Само тренутак касније, изненађујућом брзином за тако гломазно тело, почео је да се вере уз стабло.

Пол је исколачених очију гледао огромног медведа који му је сваког тренутка био све ближи. Осећао је врели дах на својим босим ногама кад се одлучио на немогуће: ризикујући да падне на земљу бацио се према густим грана суседног дрвета. Пресекао га је оштар бол у рањеној руци али је ипак успео да се задржи. Међутим, медвед се брзо спустио на земљу и пошао ка дрвету на коме се сад Пол налазио. Није хтео да се одрекне свог плена.

– Ох, не! – крикнуо је кад је медвед почео да се пење.

Потпуно избезумљен, младић је очајнички тресао гране. Звер се и даље пела и сад је већ била испод његових ногу. А онда, сасвим неочекивано, медвед као да се предомислио. Спустио се на земљу.

Док се Пол на дрвету тресао као у грозници, медвед је претурао по поцепаном шатору и разбацаним стварима. Затим је, гегајући се и мумлајући, нестао међу дрвећем.

Пол се није усуђивао да сиђе с дрвета. Почео је да дозива у помоћ и није престао све док није потпуно промукао. Срећом, његово запомагање чула су двојица планинара и похитала да му помогну.

Илустровао: Брана Јовановић

* * *

Коментаришући овај догађај, директор Мичигенског планинарског парка рекао је да је то први случај за последње двадесет две године да звер нападне човека. Био је убеђен да до тога не би ни дошло да није било Половог доручка. Наиме, тврдио је он, медвед никако није могао да одоли привлачном мирису пржене сланине.

О. В.

ЛАРИ МАНИНО:

ПИШЕ: РЕЈ КОЛИНС (RAY COLLINS)

ЦРТА: АНГЕЛ А. ФЕРНАНДЕЗ (ANGEL A. FERNANDEZ)

БРАВО, КАУБОЈУ!

У ДВАДЕСЕТ ТРЕЋОЈ ГОДИНИ РАСТИ ПЕБЛС ЈЕ ОДЛУЧИО ДА НАПУСТИ ТЕКСАС И ДОЂЕ У ЊУЈОРК, ДА ПОТРАЖИ СВОЈУ ЉУБАВ ИЗ ДЕТИЊСТВА - ЛИЗ ПАРКЕР. МЕТРОПОЛА ОКУПАНА КИШОМ НИЈЕ ИЗГЛЕДАЛА НИМАЛО ПРИВЛАЧНО...

FOUNTAIN

CIGARS

КАКО ДА ТЕ ПРОНАЂЕМ, ЛИЗ? НЕКАДА СИ САЊАЛА ДА ПОСТАНЕШ ФИЛМСКА ЗВЕЗДА...

ЈЕ Л' ТИ ПОТРЕБАН ТАКСИ, КАУБОЈУ?

ДА ЛИ БИСТЕ МИ ЗНАЛИ РЕЋИ ГДЕ СТАНУЈУ ФИЛМСКЕ ГЛУМИЦЕ? ТРАЖИМ ЈЕДНУ ОД ЊИХ...

TAXI

ТАКСИСТА ГА ЈЕ ДОВЕЗАО ДО ЈЕДНОГ СТАРОГ СТУДИЈА...

СТИГЛИ СМО! УЛАЗИ И РАСПИТАЈ СЕ!

ХВАЛА ВАМ!

ФИЛМСКИ СТУДИО? НЕ, НИЈЕ! ОВДЕ ЈЕ ВЕЋ ДЕСЕТ ГОДИНА СКЛАДИШТЕ ШТАВЉЕНИХ КОЖА!

РАСТИ ЈЕ ОСЕЋАО КАКО МУ КРЧЕ ЦРЕВА...

ЗА ТАКСИ МИ ЈЕ ОТИШЛО СВЕ ШТО САМ ИМАО У ЏЕПОВИМА... ЧИНИ МИ СЕ ДА ЋУ НОЋАС СПАВАТИ НА УЛИЦИ...

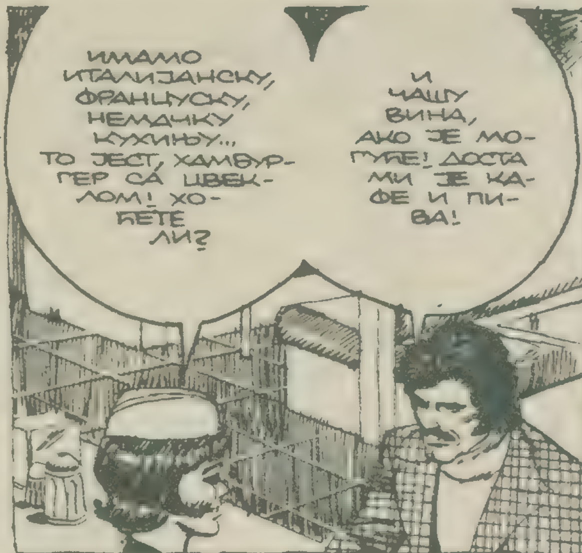
ПОГЛЕДАЈ ОНОГ, БЕТ! ДОЛАЗИ СА ЗАПАДА! СИГУРНО ЈЕ ПУН ДОЛАРА!

МОГУ ДА ПОКУШАМ...

ИЗНЕНАЂЕЊА ЗА РАСТИЈА СУ ТЕК ПОЧЕЛА...

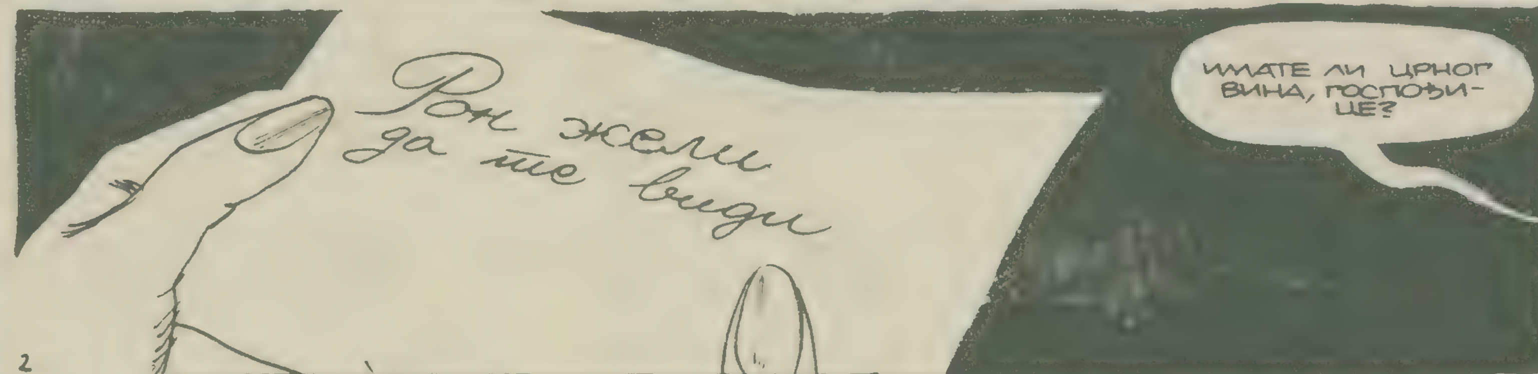
И ЛАРИ МАЧИНО НИЈЕ ЖЕЛЕО ДА ЈЕДЕ САМ. УШАО ЈЕ У РЕСТОРАН У 43. УЛИЦИ. ДЕВОЈКА ЗА ШАНКОМ ЈЕ БИЛА ДРАЖЕСНА. ПРИЈАТНО СУ ЋАСКАЛИ...

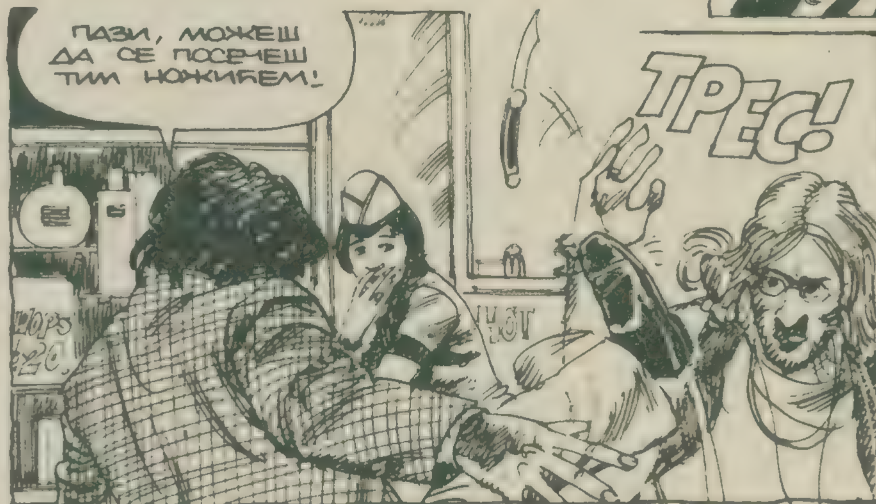

2

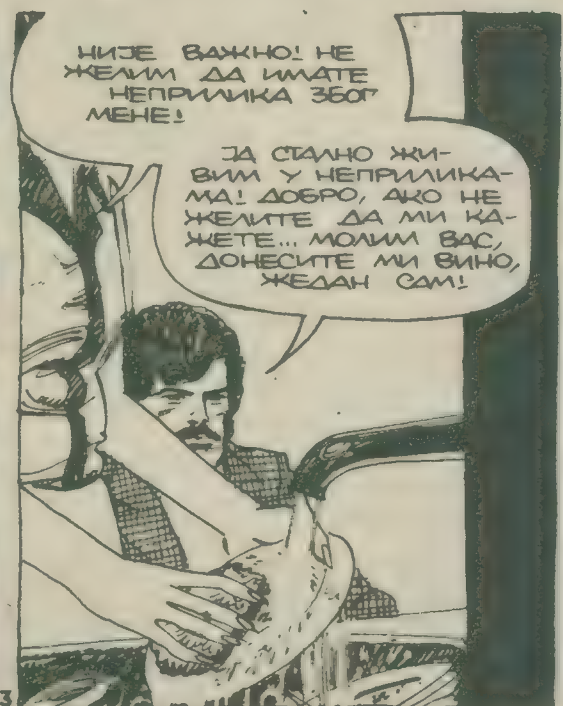

ЈЕСИ ЛИ ЧУО, ЛЕМ? ГОСПОЂИЦЕ! ОДАКЛЕ ЈЕ ОВАЈ ДОШАО?
МОЖДА ИЗ ДЕЧИЈИХ ЈАСЛИЦА, СИДЕ! САМО МИ СЕ ЧИНИ ДА ЈЕ СУВИШЕ ПОРАСТАО!

ЛАРИЈА СУ УВЕК СВРБЕЛЕ ПЕСНИЦЕ КАДА БИ ВИДЕО ОВАКВЕ МОМКЕ...
КЛИК!
ТУП!

ПАЗИ, МОЖЕШ ДА СЕ ПОСЕЧЕШ ТИМ НОЖИЋЕМ!
ТРЕС!

ЧИНИЛО МУ СЕ ДА ЈЕ ОПЕТ ДЕЧАК И ДА СЕ ТУЧЕ СА МАНГУПИМА ИЗ СВОЈЕ УЛИЦЕ...
НАПОЉЕ, ГАДОВИ!

КАО ДА СЕ НИШТА НИЈЕ ДОГОДИЛО, ЛАРИ ЈЕ НАСТАВИО ДА ЈЕДЕ...
ХВАЛА ВАМ! ЗБОГ МЕНЕ СТЕ СТЕКЛИ ДВА ВЕЛИКА НЕПРИЈАТЕЉА!
ШТА ЈЕ ПИСАЛО НА ОНОЈ ЦЕДУЉИ КАД СТЕ ТАКО ПОБЛЕДЕЛИ?

НИЈЕ ВАЖНО! НЕ ЖЕЛИМ ДА ИМАТЕ НЕПРИЛИКА ЗБОГ МЕНЕ!
ЈА СТАЛНО ЖИВИМ У НЕПРИЛИКАМА! ДОБРО, АКО НЕ ЖЕЛИТЕ ДА МИ КАЖЕТЕ... МОЛИМ ВАС, ДОНЕСИТЕ МИ ВИНО, ЖЕДАН САМ!

ЗНАЈТЕ ДА САМ ВАМ ПРИЈАТЕЉ... САЧЕКАЋУ ДОК НЕ ЗАТВОРИТЕ РАДЊУ! МОГЛИ БИСТЕ МИ ИСПРИЧАТИ ШТА ВАМ СЕ ДОГОДИЛО, ЗАР НЕ?

А КО ЈЕ ТАЈ РОН? ИЗВИНИТЕ, АЛИ УСПЕЛО МИ ЈЕ ДА ВИДИМ ШТА ПИШЕ НА ОНОЈ ЦЕДУЉИ!

РОН ШУЛЦ, БОС У ОВОМ КВАРТУ, КОЈИ...

НИЈЕ МИ ПОТРЕБНО НИШТА... АПСОЛУТНО НИШТА!

КАКО ГОД ХОЋЕТЕ! ИПАК ШТЕТА... ДАНАС САМ БАШ НЕКАКО РАСПОЛОЖЕН ДА ИСПРАВЉАМ ОНО ШТО НЕ ВАЉА! ЗБОГОМ!

ЛАМСОН ВОКЕР ЈЕ НЕКАД БИО ИГРАЧ ТЕНИСА А САДА ЈЕ РАДИО КАО ДИЗАЈНЕР МОДНОГ РУБЉА... СВОЈОЈ ДЕВОЈЦИ ЈЕ ПОКЛОНИО ПРСТЕН И БИО ЗАДОВОЉАН...

ДРАГА, БИЋУ ОДСУТАН НЕКОЛИКО ДАНА! ЗА ТО ВРЕМЕ ТИ ЋЕШ ОСТАТИ ОВДЕ, КАО МОЈ ГОСТ...

ГОСПОДИН ШУЛЦ И МОЈ СЕКРЕТАР БРИНУЋЕ СЕ О ТЕБИ! ЈЕ ЛИ ТО У РЕДУ, РОНЕ?

У НАЈБОЉЕМ РЕДУ, ГОСПОДИНЕ ВОКЕРЕ!

НЕ ТРЕБА ДА СЕ БОЈИШ! РОН ЈЕ ЧОВЕК У КОГА МОЖЕШ ИМАТИ ПОВЕРЕЊЕ! НИКО СЕ НЕЋЕ УСУДИТИ ДА ТИ ДОСАЂУЈЕ!

АЛИ, МОЈИ МЕ ОЧЕКУЈУ...

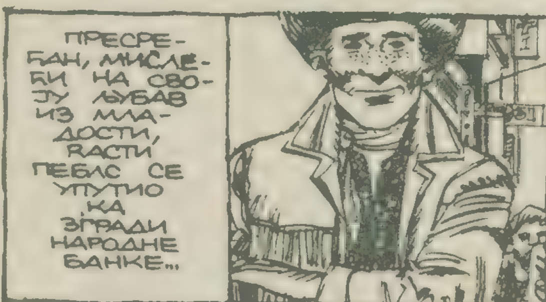
ТО НАМ ЈЕ ЖАО... ЗАР НЕ, ГОСПОДИНЕ ВОКЕРЕ?

ПЕТ БЛУ ЈЕ МОРАЛА ДА ПЛАТИ РУЧАК И ЗА РАСТИЈА ПЕБЛСА, А ЗАТИМ ГА ЈЕ ОДВЕЛА У СВОЈ СТАН У ДВАНАЕСТОЈ УЛИЦИ...

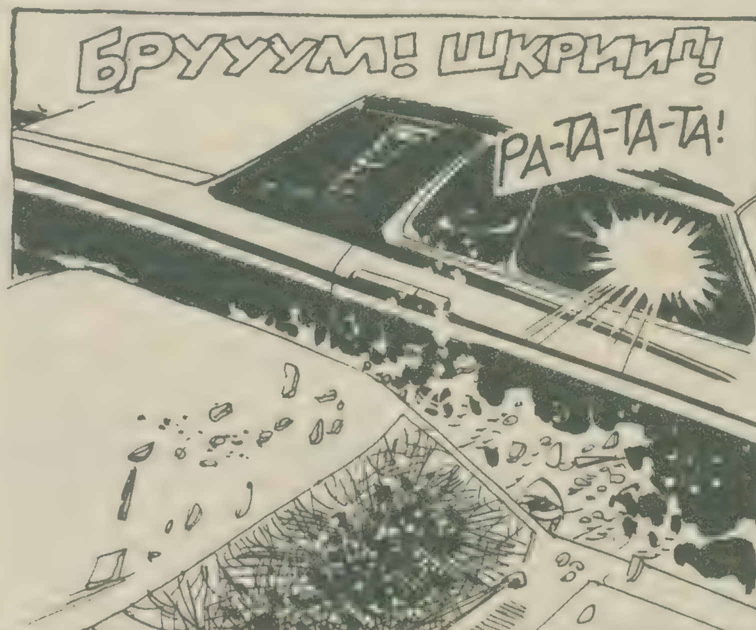
КАУБОЈУ, МОЖЕШ ЛИ ДА ПРЕДАШ ЈЕДАН ПАКЕТИЋ? ДАЋУ ТИ ПЕДЕСЕТ ДОЛАРА!

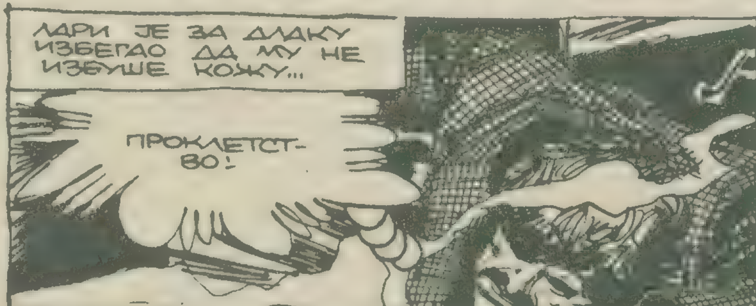
ВИ СТЕ ЧУДЕСНА ЖЕНА, БЛУ! ПРАВА ДОБРА ВИЛА!

А ТИ СИ ЈЕДАН ДРАГ ДЕЧАК! САДА ПОЂИ И ОДНЕСИ ОВАЈ ПАКЕТ!

ПРЕСРЕБАН, МИСЛЕЋИ НА СВОЈУ ЉУБАВ ИЗ МЛАДОСТИ, ЏАСТИ ПЕБЛС СЕ УПУТИО КА ЗГРАДИ НАРОДНЕ БАНКЕ...
ЛАРИ МАНИНО СЕ НИЈЕ ИЗНЕНАДИО КАД ЈЕ ИСПРЕД БИФЕА УГЛЕДАО СИДА И ЛЕМА. САЧЕКАЛИ СУ ДЕВОЈКУ ИЗ БИФЕА И БЕЗОБЗИРНО ЈЕ УГУРАЛИ У ЈЕДНА КОЛА...

РОН ШУЛЦ... МОЖДА ЈЕ И ОВА ДЕВОЈКА ЊЕГОВА ЖРТВА?

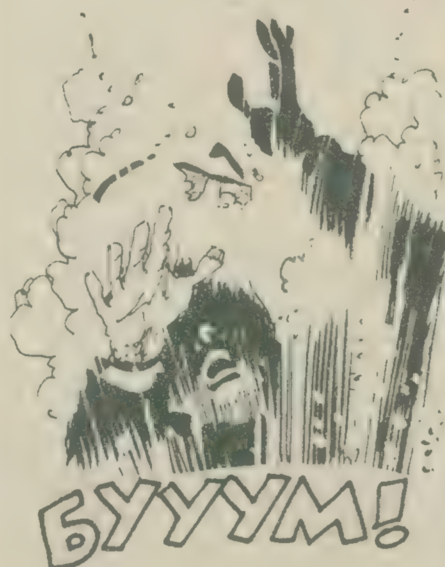

БРУУУМ! ШКРИИП!
РА-ТА-ТА-ТА!

ЛАРИ ЈЕ ЗА ДЛАКУ ИЗБЕГАО ДА МУ НЕ ИЗБУШЕ КОЖУ...
ПРОКЛЕТСТВО!

ОВО СИГУРНО СНИМАЈУ ФИЛМ! АЛИ, ОНАЈ МИ НЕ ЛИЧИ НА ГЛУМЦА! ПОЗВАЋУ ПОЛИЦИЈУ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
БАНКА

ПОШИЉКА ЗА ГОСПОДИНА МАРКЕМА, ДИРЕКТОРА БАНКЕ!
ТО САМ ЈА! ДА ВИДИМО ШТА МИ ШАЉУ!

И, ТАДА...
БУУУМ!

СВИ УЗА ЗИД! БИЋЕ МРТАВ ПРВИ КОЈИ МРДНЕ!
АМА, ШТА СЕ ТО ДОГАЂА?

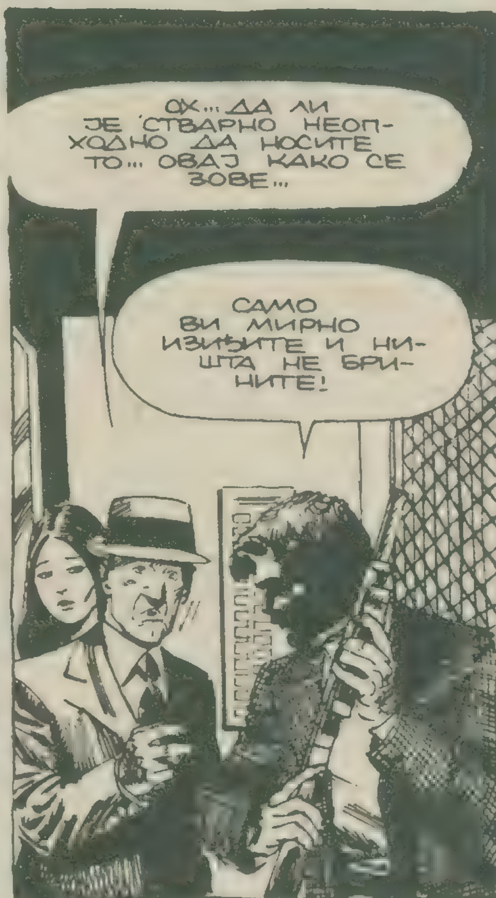

СКЛОНИ СЕ, БУДАЛО! РЕКАО САМ ТИ ДА СЕ СКЛОНИШ!

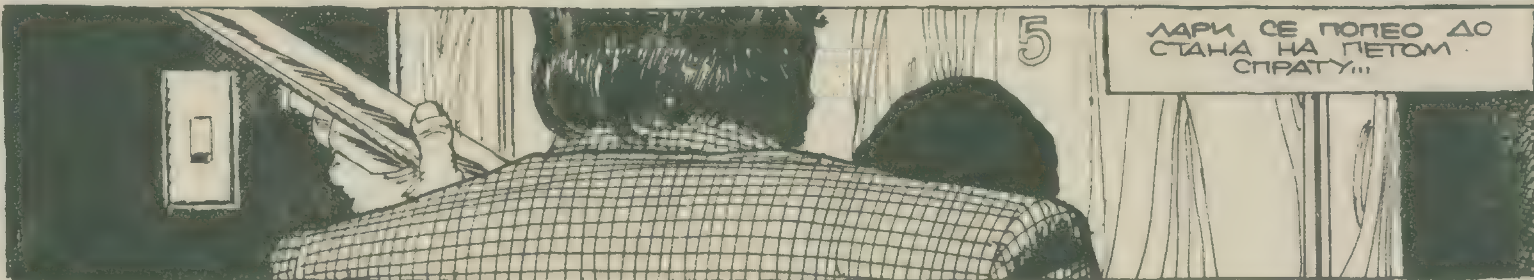

МАНИНО ЈЕ СЕО У ТАКСИ. ИСПРЕД ЊЕГА СУ БИЛА ДВОЈА КОЛА; У ЈЕДНИМА ЈЕ БИО ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ ПУЦАО НА ЊЕГА, А У ДРУГИМА ДЕВОЈКА...
TAXI

КОЛА СУ СЕ, УЗ ШКРИПУ КОЧНИЦА, ЗАУСТАВИЛА ПРЕД ЈЕДНОМ ЗГРАДОМ...
ШКРИП!
ШКРИП

ОТИШЛИ СУ НА ПЕТИ СПРАТ! НЕКА СВИ СТАНАРИ НАПУСТЕ ЗГРАДУ... ЈА ИДЕМ ГОРЕ!
УЗМИТЕ ОВО, ПОРУЧНИЧЕ! ВЕРУЈЕМ ДА СУ НАОРУЖАНИ!

ОХ... ДА ЛИ ЈЕ СТВАРНО НЕОПХОДНО ДА НОСИТЕ ТО... ОВАЈ КАКО СЕ ЗОВЕ...
САМО ВИ МИРНО ИЗИЂИТЕ И НИШТА НЕ БРИНИТЕ!

5
ЛАРИ СЕ ПОПЕО ДО СТАНА НА ПЕТОМ СПРАТУ...

ИЗГЛЕДА ДА СУ ГА ОЧЕКИВАЛИ...
МОМЦИ, НЕ ПУЦАЈТЕ! ПОСТОЈИ И ДРУГИ НАЧИН!
6

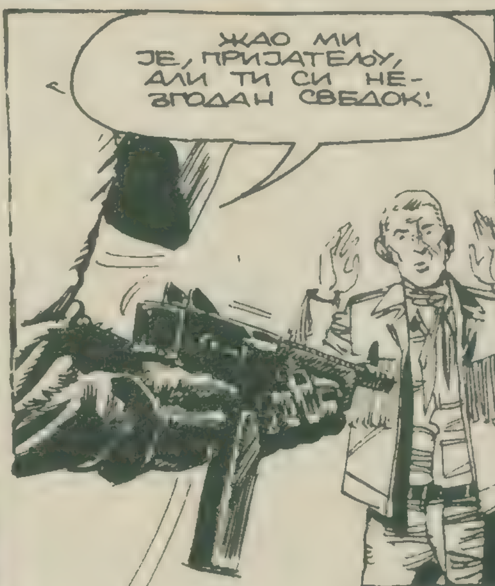

ЛАРИ ЈЕ БИО ГОТОВО САВЛАДАН... АЛИ, ТАДА СЕ ДОКОПАО ОРУЖЈА...

ШТА СЕ ТО, ДО ЂАВОЛА, ДОГАЂА?!
ЛАРИ МАНИНО?!

ЛАРИ ЈЕ БРЗО РЕАГОВАО... БИО ЈЕ ТО КРАЈ ЗА РОНА ШУЛЦА, ТРГОВЦА БЕЛИМ РОБЉЕМ...
РА-ТА-ТА-ТА!

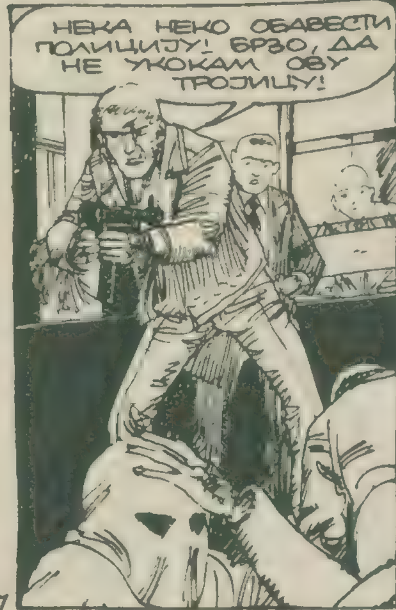

ЛАРИ ЈЕ УЛЕТЕО У ДРУГУ СОБУ...
ЈА САМ ВЕРЕНИЦА ЛАМСОНА ВОКЕРА... НЕМАМ ВЕЗЕ СА ОВИМ! РОН ШУЛЦ ЈЕ ВЕЗАО ОВУ ЈАДНУ ДЕВОЈКУ... ВИШЕ НИШТА НЕ ЗНАМ...

А ЗА ТО ВРЕМЕ...
ШТА ЋЕМО СА КАУБОЈЕМ?
ЛИКВИДИРАЋЕМО ГА!
ХЕЈ... АЛИ, ЈА...

ЖАО МИ ЈЕ, ПРИЈАТЕЉУ, АЛИ ТИ СИ НЕЗГОДАН СВЕДОК!

У ТЕКСАСУ, РАСТИЈА СУ СМАТРАЛИ ИЗВРСНИМ ИГРАЧЕМ РАГБИЈА...

ЈЕДНИМ УДАРЦЕМ МОГАО ЈЕ ДА ОБОРИ ДВОЈИЦУ...

НЕКА НЕКО ОБАВЕСТИ ПОЛИЦИЈУ! БРЗО, ДА НЕ УКОКАМ ОВУ ТРОЈИЦУ!

ВЕЧЕРЊИ ЛИСТОВИ ОБЈАВИЛИ СУ ФОТОГРАФИЈЕ РАСТИЈА ПЕБЛСА НА ПРВИМ СТРАНАМА. НАЗИВАЛИ СУ ГА ХЕРОЈЕМ. НА ДРУГОМ МЕСТУ БИЛА ЈЕ ВЕСТ ДА ЈЕ **ПЕДЕСЕТ ШЕСТА ПОЛИЦИЈСКА СТАНИЦА** ЛИКВИДИРАЛА БАНДУ ЛАМСОНА ВОКЕРА...

КАУБОЈУ, ЗАШТО СИ СЕ ИЗЛОЖИО ТОЛИКОМ РИЗИКУ?

ОХ, ЗАТО ДА МЕ НЕ УЦЕНЕКАЈУ! ДА ЛИ САДА МОГУ ДА ИДЕМ? ЗНАТЕ, ДОШАО САМ ОВАМО ДА ПРОНАЂЕМ...

ТАЈМС

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ПОРУЧНИЧЕ, ДОШЛА САМ ДА ВАМ ЗАХВАЛИМ ШТО СТЕ МЕ СПАСЛИ...

ЛИЗ ПАРКЕР!

ВИДИТЕ ЛИ, ПОРУЧНИЧЕ, ШТА ЈЕ ПРАВА ЉУБАВ...

ХАЈДЕМО, ЏИН, ПУСТИМО ИХ НАСАМО!

ЛАМСОН ВОКЕР ЈЕ ИЗАБРАО ТЕКСАШАНИНА ДА ОДНЕСЕ **БОМБУ** У БАНКУ ДА БИ ОН МОГАО МИРНО ДА ЈЕ ОПЉАЧКА... А ЛИЗ ЈЕ БИЛА УЦЕЊИВАНА...

ДА СЕ НИЈЕ ПОЈАВИО РАСТИ ПЕБЛС, ЛИЗ БИ МОРАЛА ДА ОДНЕСЕ БОМБУ! ТО ЈЕ СВЕ, НАРЕДНИЧЕ! ЛАКУ НОЋ!

НЕШТО КАСНИЈЕ...

ЗАШТО МИ СЕ НИСИ ЈАВИЛА, ДА ЗНАМ ГДЕ РАДИШ?

ЖЕЛЕЛА САМ ДА СЕ ПОСВЕТИМ ФИЛМУ... АЛИ, НИСАМ УСПЕЛА...

CREAM CHEESE SANDWICH

MEN

DRINK

ДВОЈЕ МЛАДИХ КОНАЧНО СУ БИЛИ ЗАЈЕДНО. А ЛАРИ МАНИНО? ПА, О ЊЕМУ ИМА ЈОШ ПРИЧА...

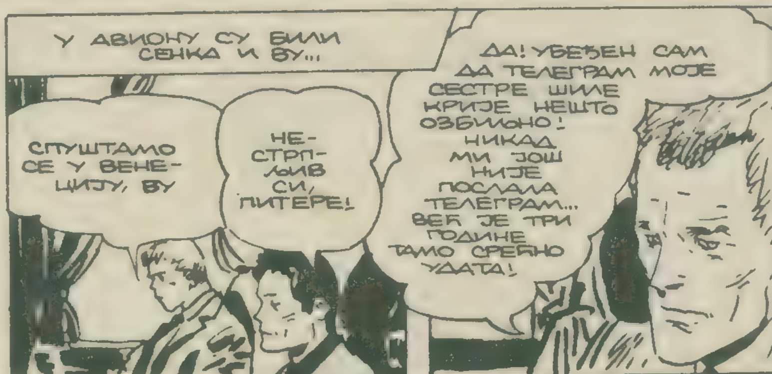
КРАЈ ЕПИЗОДЕ

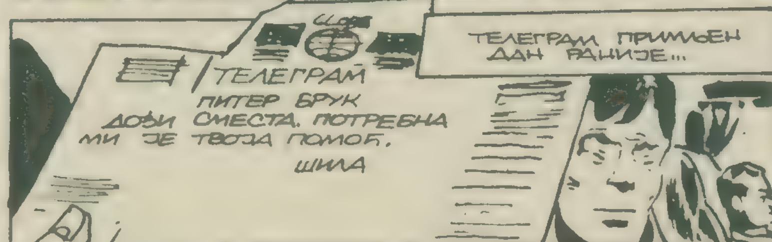
СЕНКА И ЗЛАТНО ЖЕЗЛО

ПИШЕ: АЛБЕРТО ОНГАРО (ALBERTO ONGARO) ЦРТА: ХУГО ПРАТ (HUGO PRATT)

КАД ЈЕ АВИОН ИЗРОНИО ИЗ ОБЛАКА, ПУТНИЦИ СУ УГЛЕДАЛИ ОБРИСЕ ИТАЛИЈАНСКЕ ОБАЛЕ...

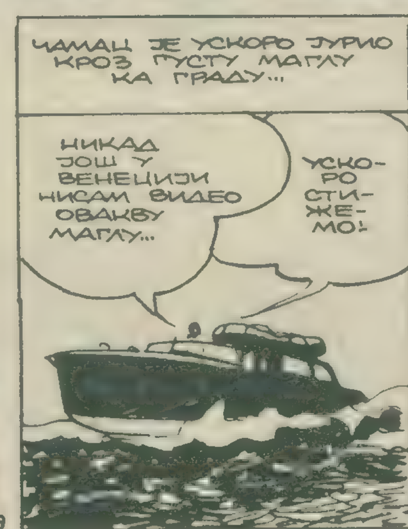

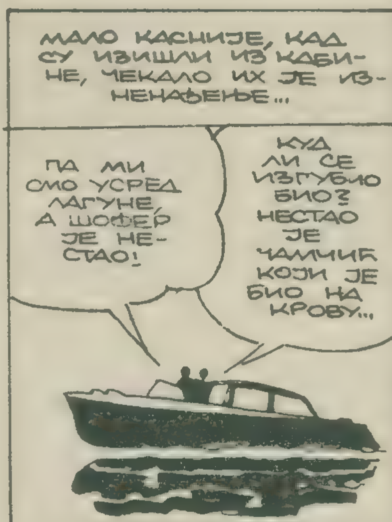

9

EDIZIONI IVALDI EDITORE

МАЛО КАСНИЈЕ, КАД СУ ИЗИШЛИ ИЗ КАБИНЕ, ЧЕКАЛО ИХ ЈЕ ИЗНЕНАЂЕЊЕ...
ПА МИ СМО УСРЕД ЛАГУНЕ, А ШОФЕР ЈЕ НЕСТАО!
КУД ЛИ СЕ ИЗГУБИО БИО? НЕСТАО ЈЕ ЧАМЧИЋ КОЈИ ЈЕ БИО НА КРОВУ...

МОТОР ЈЕ БЛОКИРАН, ВУ! ИЗГЛЕДА ДА СМО УПАЛИ У ЗАМКУ!
ПСТ! ЧУЈЕШ? НЕКИ ЧАМАЦ СЕ ПРИБЛИЖАВА...

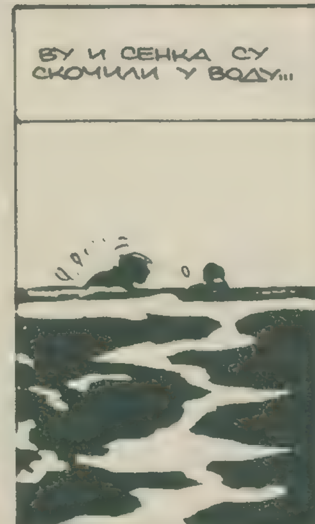

ДА ИМ ДАМО СИГНАЛ...
ЧЕКАЈ! НЕ ЗНАМО ШТА СМЕРАЈУ...

ОДЈЕДНОМ ЈЕ ИЗ МАГЛЕ ИЗРОНИО ВЕЛИКИ ЧАМАЦ...

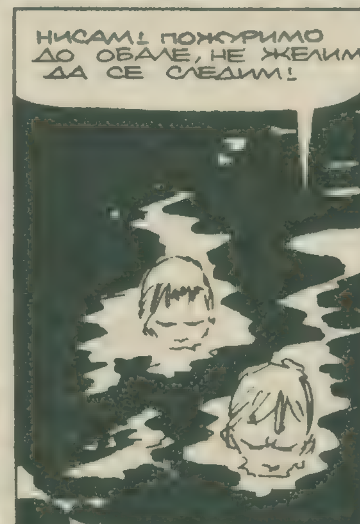

ВИДЕЛИ СУ НАС... ШТА ИМ ЈЕ, КОГ ВРАГА?!
ПАЗИ, ДОЛАЗЕ...

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...

ПУЦАЈУ!
БАНГ!
БАНГ!

ВУ И СЕНКА СУ СКОЧИЛИ У ВОДУ...

КАД СУ ИЗРОНИЛИ, ТАЈАНСТВЕНИ ЧАМАЦ ЈЕ ВЕЋ НЕСТАО...
ЈЕСИ ЛИ РАЊЕН?
НЕ, А ТИ?

НИСАМ! ПОЖУРИМО ДО ОБАЛЕ, НЕ ЖЕЛИМ ДА СЕ СЛЕДИМ!

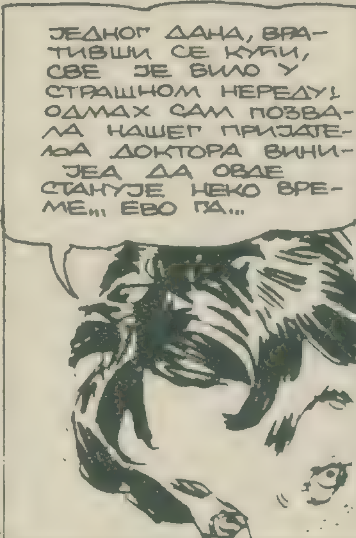

ПОСЛЕ ИЗВЕСНОГ ВРЕМЕНА СТАЈАЛИ СУ ПРЕД СТАРОМ ПАЛАТОМ...
ТО ЈЕ КУЋА МОЈЕ СЕСТРЕ! НАДАМ СЕ ДА ЈОЈ СЕ НИШТА НИЈЕ ДОГОДИЛО!

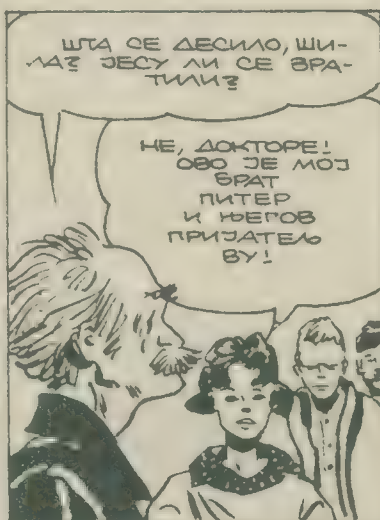

УШЛИ СУ У ВЕЛИКУ ЗГРАДУ...
ОХ, ПИТЕРЕ! ШТО МИ СЕ НИСИ ЈАВИО?
КАКО НИСАМ?! ПОСЛАО САМ ТИ ТЕЛЕГРАМ...

НИСАМ ГА ДОБИЛА! АЛИ, ЗАШТО СТЕ СКРОЗ МОКРИ?
ПРВО ДА ЧУЈЕМО ТВОЈУ ПРИЧУ... АЛИ, ГДЕ ЈЕ ТВОЈ МУЖ ФРАНЧЕСКО?
НЕ ЗНАМ! ЗАТО САМ ТЕ И ПОЗВАЛА! НЕСТАО ЈЕ ПРЕ ДЕСЕТ ДАНА!

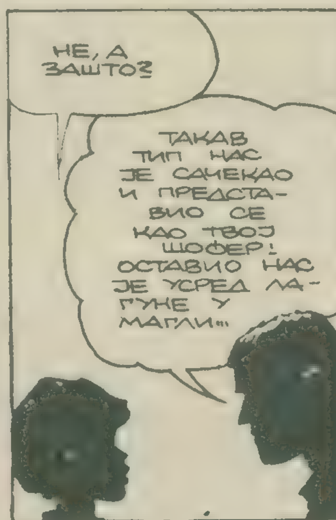

ПОЛИЦИЈА НИШТА НИЈЕ УСПЕЛА ДА ОТКРИЈЕ..

ОНДА СУ ПОЧЕЛИ ДА СЕ ЧУЈУ ЧУДНИ ЗВУЦИ НА ТАВАНУ... КАО НЕЧИЈИ КОРАЦИ...
И ДАЉЕ?
10

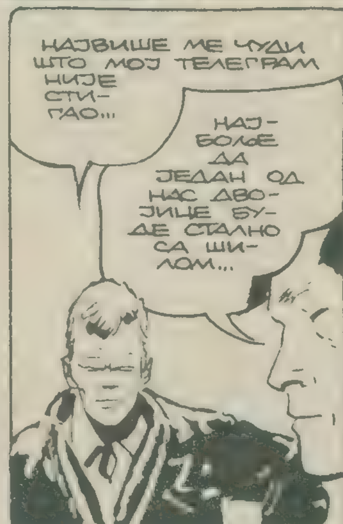

ЈЕДНОГ ДАНА, ВРАТИВШИ СЕ КУЋИ, СВЕ ЈЕ БИЛО У СТРАШНОМ НЕРЕДУ! ОДМАХ САМ ПОЗВАЛА НАШЕГ ПРИЈАТЕЉА ДОКТОРА ВИНИЈЕА ДА ОВДЕ СТАНУЈЕ НЕКО ВРЕМЕ... ЕВО ГА...

ШТА СЕ ДЕСИЛО, ШИЛА? ЈЕСУ ЛИ СЕ ВРАТИЛИ?
НЕ, ДОКТОРЕ! ОВО ЈЕ МОЈ БРАТ ПИТЕР И ЊЕГОВ ПРИЈАТЕЉ ВУ!

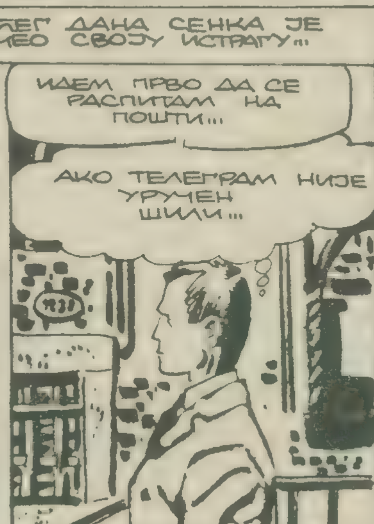

ОХ! ДОБРО ЈЕ ШТО СТЕ СТИГЛИ! ОВДЕ СТВАРИ СТОЈЕ ЛОШЕ...
ВЕЋ СМО ТО ПРИМЕТИЛИ! ШИЛА, ИМАШ ЛИ ШОФЕРА КОЈИ СЕ ЗОВЕ КАРЛО... ДЕБЕО, ПЛАВ ЧОВЕК?

НЕ, А ЗАШТО?
ТАКАВ ТИП НАС ЈЕ САЧЕКАО И ПРЕДСТАВИО СЕ КАО ТВОЈ ШОФЕР! ОСТАВИО НАС ЈЕ УСРЕД ЛАГУНЕ У МАГЛИ...

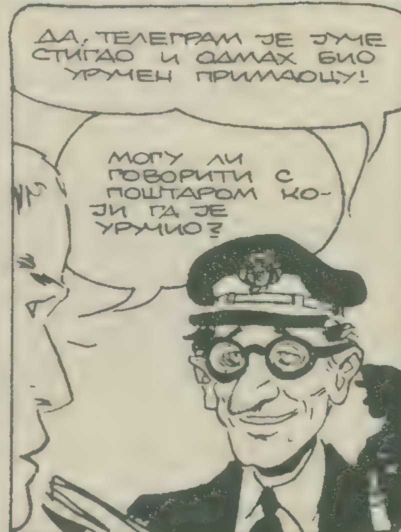

ОХ, ШТА СВЕ ТО ТРЕБА ДА ЗНАЧИ?!
СМИРИ СЕ И СВЕ ПРЕПУСТИ МЕНИ!

НАЈВИШЕ МЕ ЧУДИ ШТО МОЈ ТЕЛЕГРАМ НИЈЕ СТИГАО...
НАЈБОЉЕ ДА ЈЕДАН ОД НАС ДВОЈИЦЕ БУДЕ СТАЛНО СА ШИЛОМ...

НЕ ВЕРУЈЕМ ЧАК НИ ТОМ ДОКТОРУ!
НЕ БРИНИ, СТАЛНО ЋЕ МИ БИТИ НА ОКУ!

СЛЕДЕЋЕГ ДАНА СЕНКА ЈЕ ПОЧЕО СВОЈУ ИСТРАГУ...
ИДЕМ ПРВО ДА СЕ РАСПИТАМ НА ПОШТИ...
АКО ТЕЛЕГРАМ НИЈЕ УРУЧЕН ШИЛИ...

...ЗНАЧИ ДА ГА ЈЕ УЗЕО НЕКО ДРУГИ...

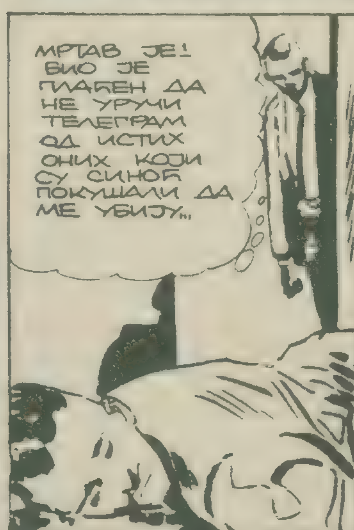

ДА, ТЕЛЕГРАМ ЈЕ ЈУЧЕ СТИГАО И ОДМАХ БИО УРУЧЕН ПРИМАОЦУ!
МОГУ ЛИ ГОВОРИТИ С ПОШТАРОМ КОЈИ ГА ЈЕ УРУЧИО?

ДА, ТО ЈЕ НИНО ФУРЛАН, АЛИ ГА ЈУТРОС НИСАМ ВИДЕО! ДАЋУ ВАМ ЊЕГОВУ АДРЕСУ!
МНОГО ВАМ ХВАЛА...

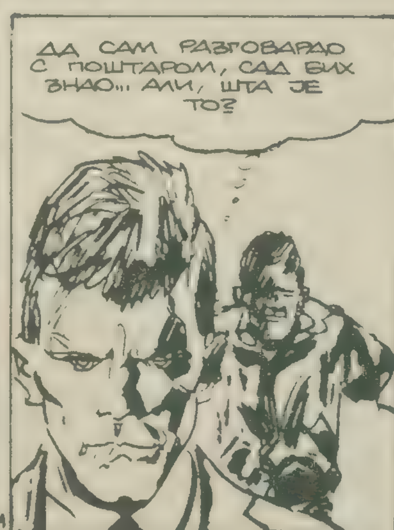

СЕНКА СЕ ОДМАХ УПУТИО ПОШТАРЕВОЈ КУЋИ...

НИКО НЕ ОДГОВАРА, А ВРАТА СУ ОТВОРЕНА...

СЕНКА ЈЕ УШАО У КУЋУ...

МРТАВ ЈЕ! БИО ЈЕ ПЛАЋЕН ДА НЕ УРУЧИ ТЕЛЕГРАМ ОД ИСТИХ ОНИХ КОЈИ СУ СИНОЋ ПОКУШАЛИ ДА МЕ УБИЈУ...

И, ПОШТО У ТОМЕ НИСУ УСПЕЛИ, РЕШИЛИ СУ ДА УКЛОНЕ СВАКИ ТРАГ...
44

ДА САМ РАЗГОВАРАО С ПОШТАРОМ, САД БИХ ЗНАО... АЛИ, ШТА ЈЕ ТО?

СМЕСТА ЈЕ ОДСКОЧИО УСТРАНУ...

КОНАЧНО СМО ЛИЦЕМ У ЛИЦЕ!
ТРАС!

ЗА ВРЕМЕ БОРБЕ СЕНКА ЈЕ ПРЕПОЗНАО СВОГ ПРОТИВНИКА. БИО ЈЕ ТО ЧОВЕК КОЈИ МУ ЈЕ ПРЕТХОДНЕ НОЋИ НАМЕСТИО ЗАМКУ...
ОООХ!

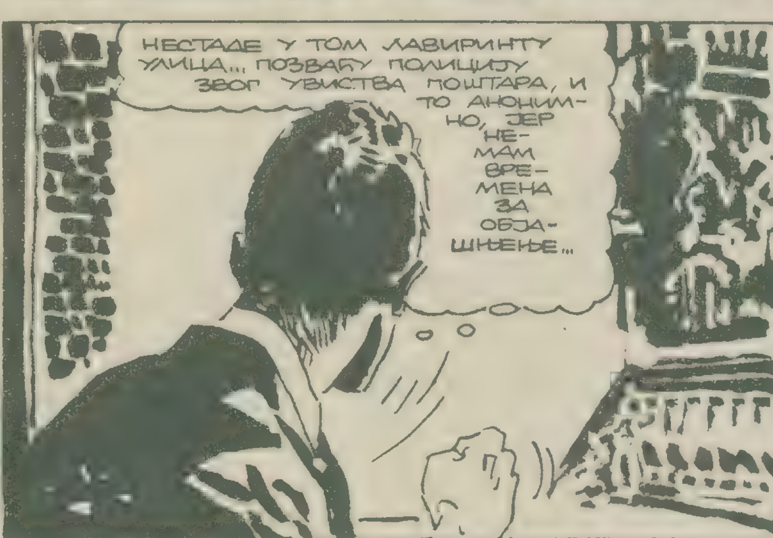

А, ТИ ЛИ СИ?! БАШ ИМАМ СРЕЋЕ!
МА, ПУСТИ МЕ, ПАДЕ!

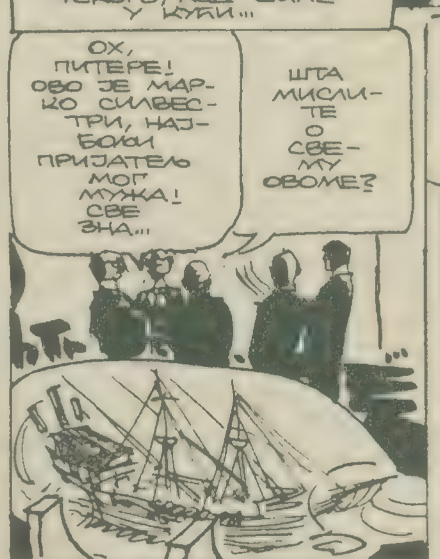

ПРВО ДА РАШЧИСТИМО НЕКЕ РАЧУНЕ!
УХ!

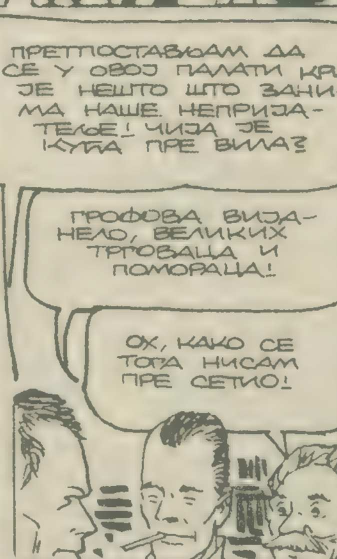

ДИЖИ СЕ И БОРИ СЕ! НАТЕРАЋУ ТЕ ДА ГОВОРИШ!

АЛИ, ЧОВЕК НИКАКО НИЈЕ ПОПУШТАО...
ЈОШ МИ НИЈЕ КУЦНУО ПОСЛЕДЊИ ЧАС, ДРУШКАНЕ!
АААХ!

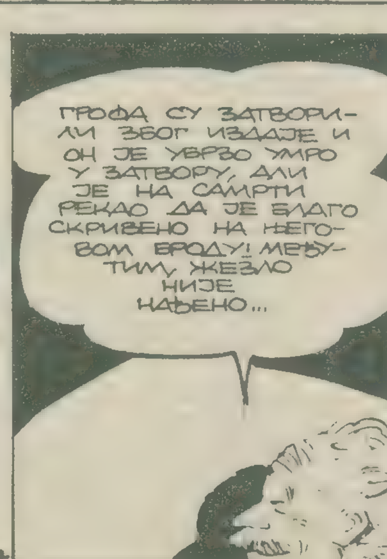

СЕНКА СЕ СРУШИО, А НАПАДАЧ ЈЕ ПОБЕГАО...
ПЛАТИЋЕШ ТИ МЕНИ, НИТКОВЕ!

НЕСТАДЕ У ТОМ ЛАВИРИНТУ УЛИЦА... ПОЗВАЋУ ПОЛИЦИЈУ ЗБОГ УБИСТВА ПОШТАРА, И ТО АНОНИМНО, ЈЕР НЕМАМ ВРЕМЕНА ЗА ОБЈАШЊЕЊЕ...

УСКОРО, КОД ШИЛЕ У КУЋИ...
ОХ, ПИТЕРЕ! ОВО ЈЕ МАРКО СИЛВЕСТРИ, НАЈБОЉИ ПРИЈАТЕЉ МОГ МУЖА! СВЕ ЗНА...
ШТА МИСЛИТЕ О СВЕМУ ОВОМЕ?

ПРЕТПОСТАВЉАМ ДА СЕ У ОВОЈ ПАЛАТИ КРИЈЕ НЕШТО ШТО ЗАНИМА НАШЕ НЕПРИЈАТЕЉЕ! ЧИЈА ЈЕ КУЋА ПРЕ ВИЛА?
ГРОФОВА ВИЈАНЕЛО, ВЕЛИКИХ ТРГОВАЦА И ПОМОРАЦА!
ОХ, КАКО СЕ ТОГА НИСАМ ПРЕ СЕТИО!

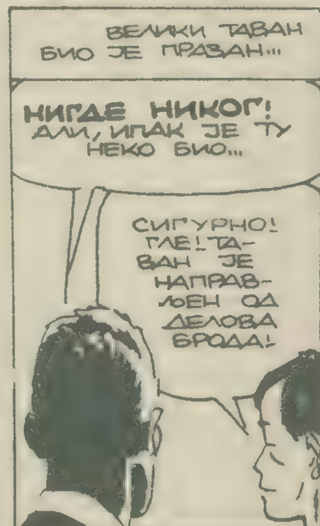

ПОСТОЈИ ЛЕГЕНДА ДА СЕ ГРОФ АЛВИЗЕ ВИЈАНЕЛО ВРАТИО ИЗ РАТА ПРОТИВ ТУРАКА СА БЛАГОМ И ДРАГОЦЕНИМ ЖЕЗЛОМ КОЈЕ НИЈЕ ХТЕО ДА ПРЕДА ВЛАСТИМА!

ГРОФА СУ ЗАТВОРИЛИ ЗБОГ ИЗДАЈЕ И ОН ЈЕ УБРЗО УМРО У ЗАТВОРУ, АЛИ ЈЕ НА САМРТИ РЕКАО ДА ЈЕ БЛАГО СКРИВЕНО НА ЊЕГОВОМ БРОДУ! МЕЂУТИМ, ЖЕЗЛО НИЈЕ НАЂЕНО...

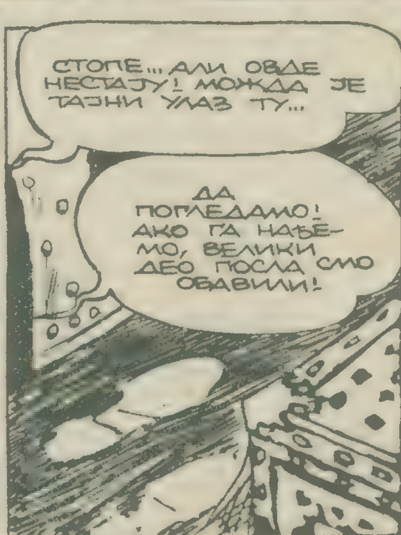

ЧУЈУ СЕ КОРАЦИ НА ТАВАНУ... ТО СУ ОНИ...
ЗНАЧИ, ТО ЈЕ У ПИТАЊУ... АЛИ, ШТА ТИ ЈЕ, ШИЛА?

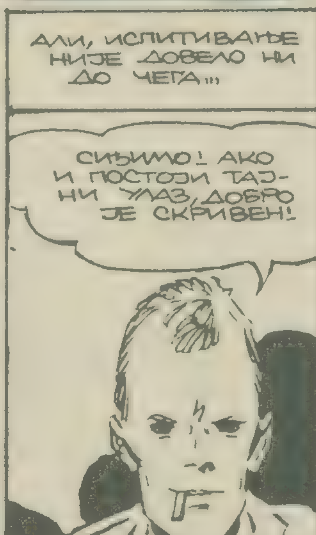

ВУ И ЈА ЋЕМО ОТИЋИ ГОРЕ, А ОСТАЛИ НЕКА ОСТАНУ ТУ!

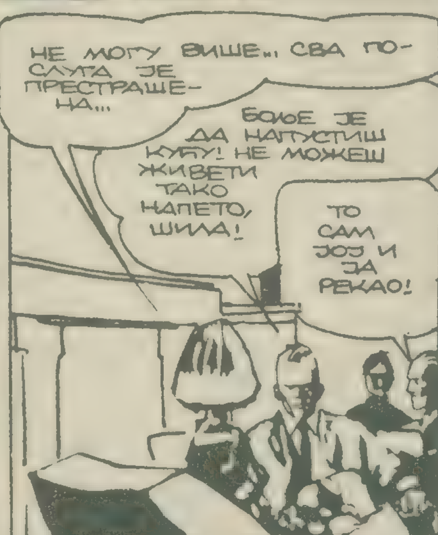

БРЗО, ВУ! ДА ИХ ИЗНЕНАДИМО...

ВЕЛИКИ ТАВАН БИО ЈЕ ПРАЗАН...
НИГДЕ НИКОГ! АЛИ, ИПАК ЈЕ ТУ НЕКО БИО...
СИГУРНО! ГЛЕ! ТАВАН ЈЕ НАПРАВЉЕН ОД ДЕЛОВА БРОДА!

МОРА ДА ИМА ТАЈНИ УЛАЗ...
ПОГЛЕДАЈ, ВУ! ТАМО!

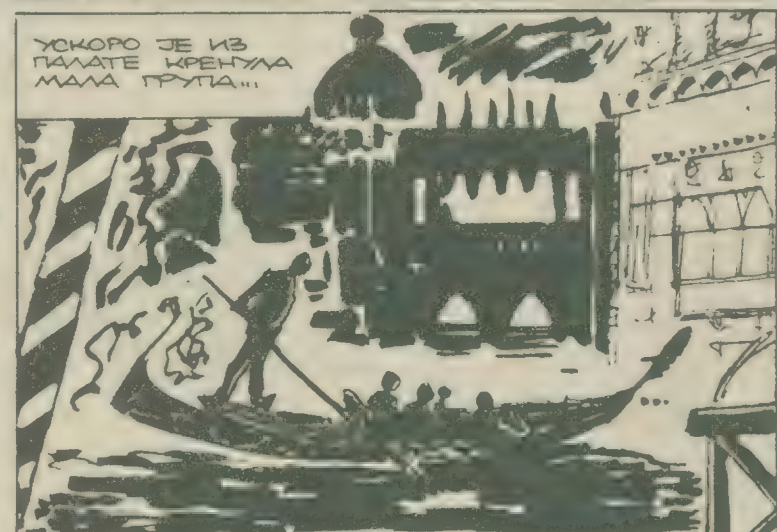

СТОПЕ... АЛИ ОВДЕ НЕСТАЈУ! МОЖДА ЈЕ ТАЈНИ УЛАЗ ТУ...
ДА ПОГЛЕДАМО! АКО ГА НАЂЕМО, ВЕЛИКИ ДЕО ПОСЛА СМО ОБАВИЛИ!

АЛИ, ИСПИТИВАЊЕ НИЈЕ ДОВЕЛО НИ ДО ЧЕГА...
СИЂИМО! АКО И ПОСТОЈИ ТАЈНИ УЛАЗ, ДОБРО ЈЕ СКРИВЕН!

НЕ МОГУ ВИШЕ... СВА ПОСЛУГА ЈЕ ПРЕСТРАШЕНА...
БОЉЕ ЈЕ ДА НАПУСТИШ КУЋУ! НЕ МОЖЕШ ЖИВЕТИ ТАКО НАПЕТО, ШИЛА!
ТО САМ ЈОЈ И ЈА РЕКАО!

А КУДА ДА ОДЕМ?
КАКВО ПИТАЊЕ? МОЈА КУЋА ЈЕ ЗА ВАС УВЕК ОТВОРЕНА! СЕМ ТОГА, И БЛИЗУ ЈЕ... УВЕК МОЖЕШ ДОЋИ ОВАМО!

ОДЛИЧНА ИДЕЈА, ДОКТОРЕ! А МИ ЋЕМО МОЋИ НА МИРУ ДА ПРОЊУШКАМО!

УСКОРО ЈЕ ИЗ ПАЛАТЕ КРЕНУЛА МАЛА ГРУПА...

СЕНКА ЈЕ ОСТАО САМ...
САМ ЋУ МИРНИЈЕ ИСПИТАТИ СИТУАЦИЈУ...

ВЕРОВАТНО НЕКО ТРАЖИ ЗЛАТНО ЖЕЛЕЗО КОЈЕ ЈЕ, ПРЕТПОСТАВЉАМ, СКРИВЕНО У НЕКОМ ДЕЛУ СТАРОГ БРОДА НА ТАВАНУ...

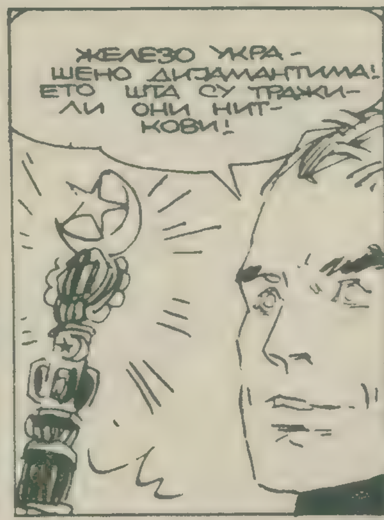

ТО ЗНАЧИ... ОХ, ЗАБОГА!

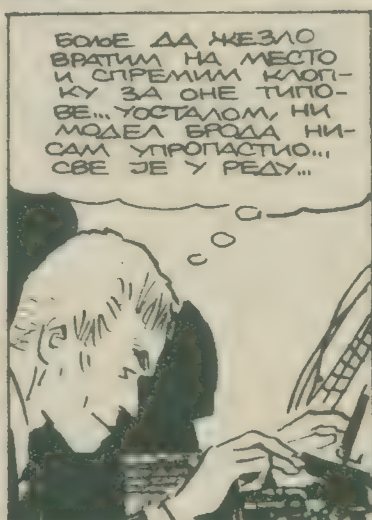

КАКО СЕ РАНИЈЕ НИСАМ СЕТИО?!

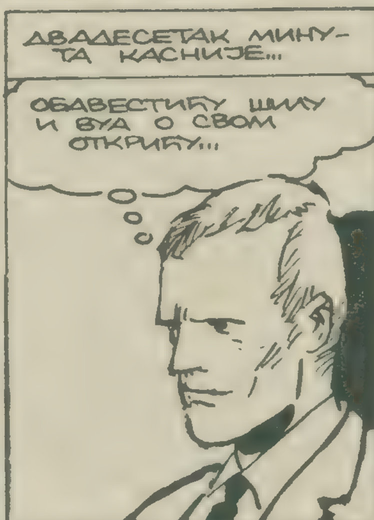

СЕНКА СЕ УПУТИО У РАДНУ СОБУ...
ОВО ЈЕ МОДЕЛ НЕКЕ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ ГАЛИЈЕ... МОЖДА ЈЕ ГРОФ ВИЈАНЕЛО МИСЛИО НА ОВУ ЛАЂУ КАД ЈЕ ПОМЕНУО ГДЕ СЕ СКРИВЕНО БЛАГО...

ЖАО МИ ЈЕ ШТО ЋУ МОРАТИ ДА РАЗБИЈЕМ ТАКО ДРАГОЦЕН ПРЕДМЕТ, АЛИ НЕМАМ ИЗБОРА...

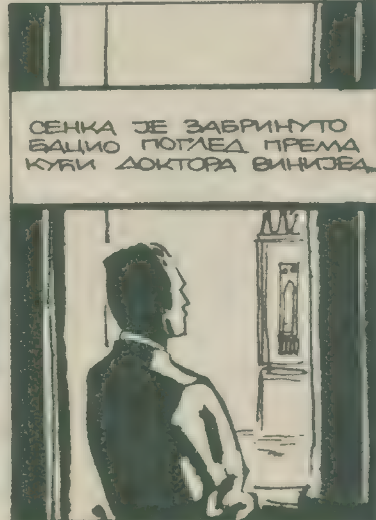

ИЗГЛЕДА ДА НИСАМ ПОГРЕШИО... ИМА НЕШТО УНУТРА...

ЖЕЛЕЗО УКРАШЕНО ДИЈАМАНТИМА! ЕТО ШТА СУ ТРАЖИЛИ ОНИ НИТКОВИ!

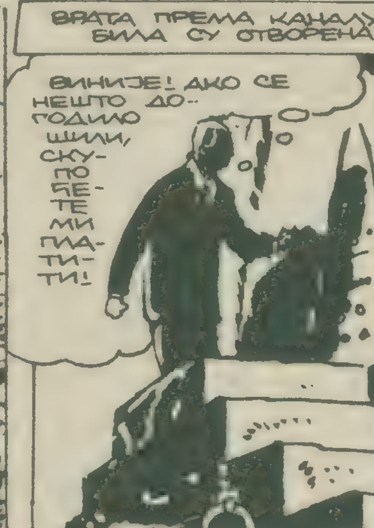

БОЉЕ ДА ЖЕЗЛО ВРАТИМ НА МЕСТО И СПРЕМИМ КЛОПКУ ЗА ОНЕ ТИПОВЕ... УОСТАЛОМ, НИ МОДЕЛ БРОДА НИСАМ УПРОПАСТИО... СВЕ ЈЕ У РЕДУ...

ДВАДЕСЕТАК МИНУТА КАСНИЈЕ...
ОБАВЕСТИЋУ ШИЛУ И ВУА О СВОМ ОТКРИЋУ...

ТЕЛЕФОНИРАО ЈЕ...
ЧУДНО... НИКО СЕ НЕ ЈАВЉА...

СЕНКА ЈЕ ЗАБРИНУТО БАЦИО ПОГЛЕД ПРЕМА КУЋИ ДОКТОРА ВИНИЈЕА

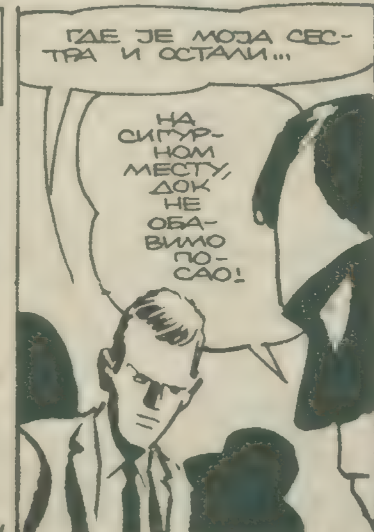

А ОНДА БРЗО ИЗИШАО И УКРЦАО СЕ У ЧАМАЦ...
МОРАМ ВИДЕТИ ШТА СЕ ДЕСИЛО...

ВРАТА ПРЕМА КАНАЛУ БИЛА СУ ОТВОРЕНА...
ВИНИЈЕ! АКО СЕ НЕШТО ДОГОДИЛО ШИЛИ, СКУПО ЋЕТЕ МИ ПЛАТИТИ!

САМО ШТО ЈЕ УШАО У СТАН...
ОООХ!
ТРАС!

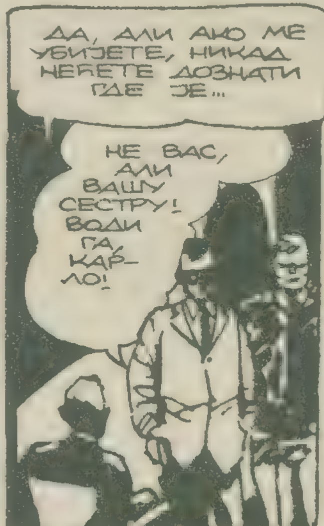

...СРУШИО СЕ БЕЗ СВЕСТИ...
БРЗО! СВЕЖИМО ГА!

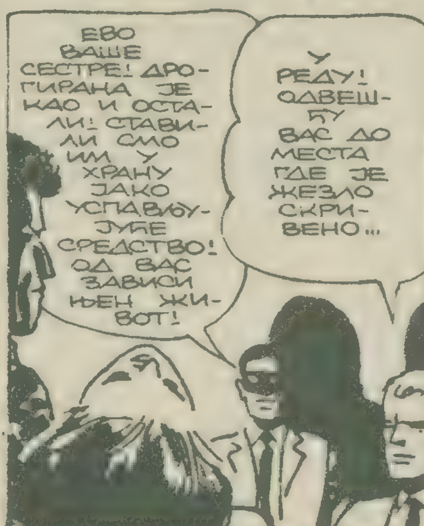

КАД СЕ ОСВЕСТИО, УГЛЕДАО ЈЕ ЈЕДНО ВЕЋ ПОЗНАТО ЛИЦЕ И ЈЕДНО МАСКИРАНО...
ЕВО ГА, ШЕФЕ! САД ЈЕ ПАЛАТА ПРАЗНА, МОЖЕМО ЈЕ ПРЕТРАЖИТИ!
ШТА ТРАЖИТЕ У КУЋИ ВИНИЈЕА?

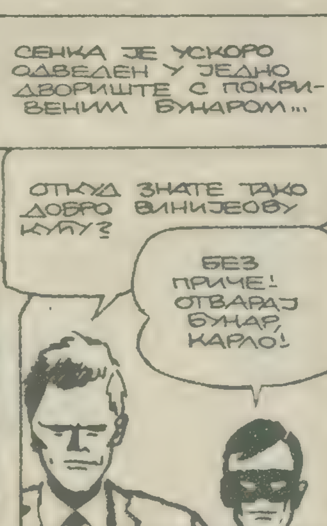

ГДЕ ЈЕ МОЈА СЕСТРА И ОСТАЛИ...
НА СИГУРНОМ МЕСТУ, ДОК НЕ ОБАВИМО ПОСАО!

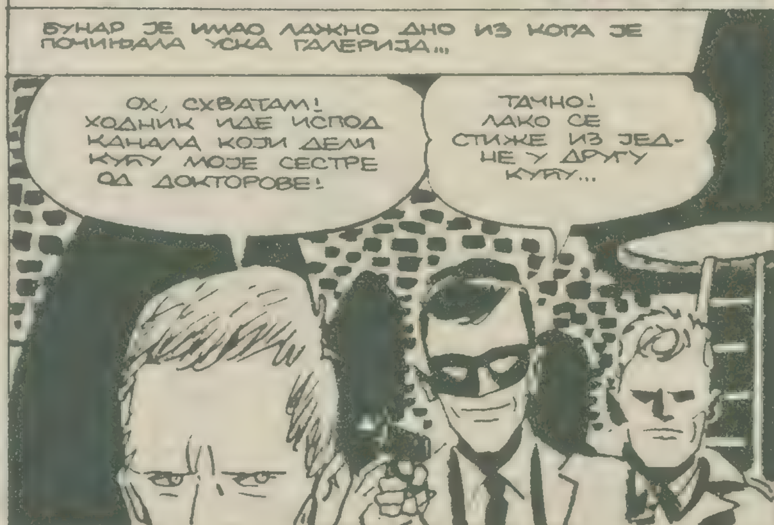

УЗАЛУД ТРАЖИТЕ! НИКАД ГА НЕЋЕТЕ НАЋИ!
ШТА ТО?!

ЗЛАТНО ЖЕЗЛО!
ВИ СТЕ ГА НАШЛИ?

ДА, АЛИ АКО МЕ УБИЈЕТЕ, НИКАД НЕЋЕТЕ ДОЗНАТИ ГДЕ ЈЕ...
НЕ ВАС, АЛИ ВАШУ СЕСТРУ! ВОДИ ГА, КАРЛО!

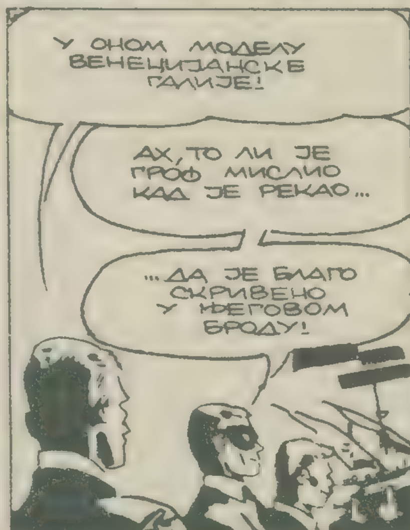

ЕВО ВАШЕ СЕСТРЕ! ДРОГИРАНА ЈЕ КАО И ОСТАЛИ! СТАВИЛИ СМО ИМ У ХРАНУ ЈАКО УСПАВЉУЈУЋЕ СРЕДСТВО! ОД ВАС ЗАВИСИ ЊЕН ЖИВОТ!
У РЕДУ! ОДВЕШЋУ ВАС ДО МЕСТА ГДЕ ЈЕ ЖЕЗЛО СКРИВЕНО...

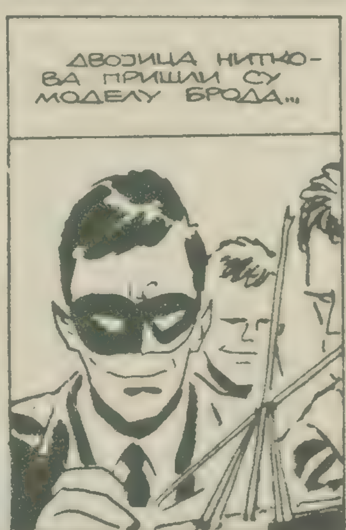

СЕНКА ЈЕ УСКОРО ОДВЕДЕН У ЈЕДНО ДВОРИШТЕ С ПОКРИВЕНИМ БУНАРОМ...
ОТКУД ЗНАТЕ ТАКО ДОБРО ВИНИЈЕОВУ КУЋУ?
БЕЗ ПРИЧЕ! ОТВАРАЈ БУНАР, КАРЛО!

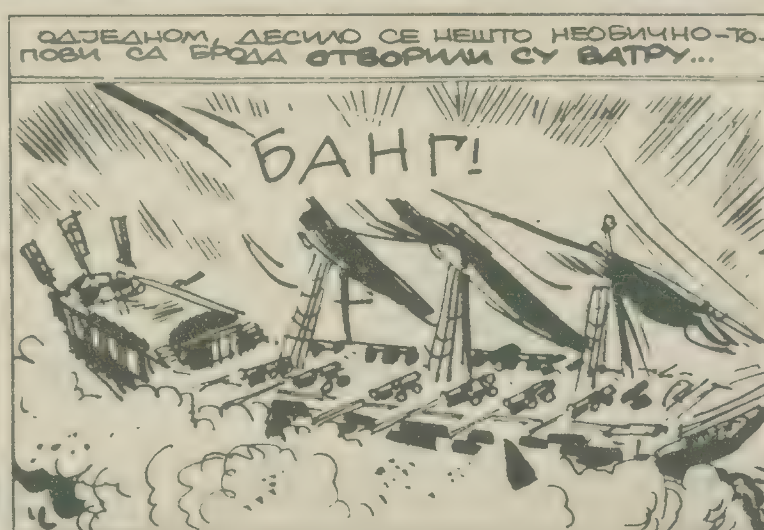

БУНАР ЈЕ ИМАО ЛАЖНО ДНО ИЗ КОГА ЈЕ ПОНИЦАЛА УСКА ГАЛЕРИЈА...
ОХ, СХВАТАМ! ХОДНИК ИДЕ ИСПОД КАНАЛА КОЈИ ДЕЛИ КУЋУ МОЈЕ СЕСТРЕ ОД ДОКТОРОВЕ!
ТАЧНО! ЛАКО СЕ СТИЖЕ ИЗ ЈЕДНЕ У ДРУГУ КУЋУ...

НА КРАЈУ ГАЛЕРИЈЕ СТЕПЕНИЦЕ СУ ВОДИЛЕ У ПОТКРОВЉЕ...

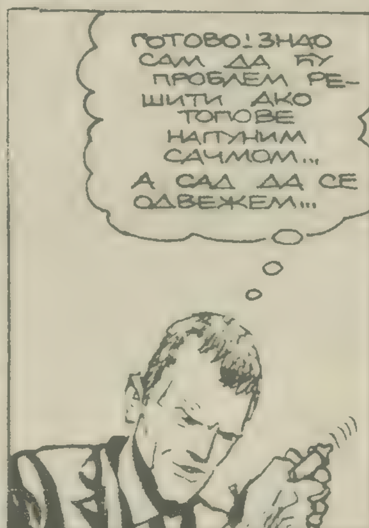

СЈАЈНО! АЛИ КАКО СТЕ ТО ОТКРИЛИ?!
ТО ЈЕ МОЈА СТВАР! А ГДЕ ЈЕ ЖЕЗЛО?

У ОНОМ МОДЕЛУ ВЕНЕЦИЈАНСКЕ ГАЛИЈЕ!
АХ, ТО ЛИ ЈЕ ГРОФ МИСЛИО КАД ЈЕ РЕКАО...
...ДА ЈЕ БЛАГО СКРИВЕНО У ЊЕГОВОМ БРОДУ!

ДВОЈИЦА НИТКОВА ПРИШЛИ СУ МОДЕЛУ БРОДА...

ОДЈЕДНОМ, ДЕСИЛО СЕ НЕШТО НЕОБИЧНО-ТОПОВИ СА БРОДА ОТВОРИЛИ СУ ВАТРУ...
БАНГ!

УХ!
ПОГОЂЕНИ ДЕСЕТИНАМА КУГЛИЦА, ДВА НИТКОВА СУ СЕ СРУШИЛА НА ТЛО...
БАНГ!
БАНГ!

ГОТОВО! ЗНАО САМ ДА ЋУ ПРОБЛЕМ РЕШИТИ АКО ТОПОВЕ НАПУНИМ САЧМОМ... А САД ДА СЕ ОДВЕЖЕМ...

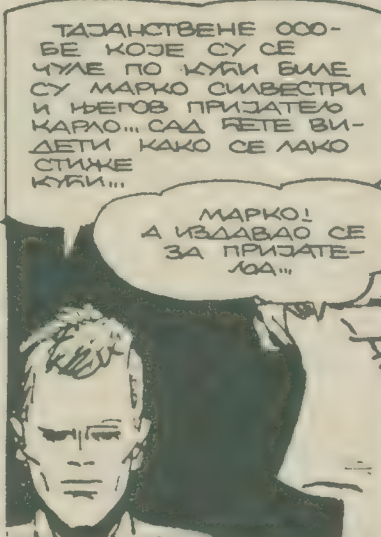

СЕНКА ЈЕ ВЕЗАО СВОЈЕ ПРОТИВНИКЕ...
ДА ВИДИМ КО ЈЕ МАСКИРАНИ ТИП, ПА ДА ИДЕМ ПО ШИЛУ...

МАРКО СИЛВЕСТРИ, ПРИЈАТЕЉ МОГ ЗЕТА! ДИВОТА!

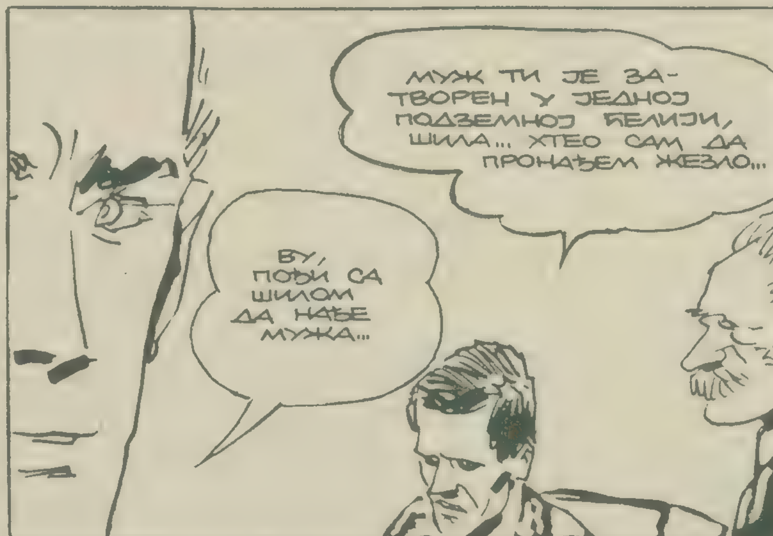

СЕНКА СЕ ИСТИМ ПУТЕМ ВРАТИО У КУЋУ ДОКТОРА ВИНИЈЕА...

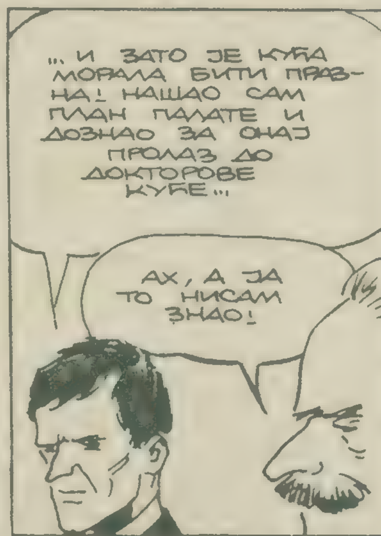

...ГДЕ ЈЕ НАШАО СЕСТРУ И ОСТАЛЕ...
ШТА СЕ ДЕСИЛО? КАКО ТО ДА САМ ЗАСПАЛА?
ПРОБУДИЛА СИ СЕ! СВЕ САМ РЕШИО!

ТАЈАНСТВЕНЕ ОСОБЕ КОЈЕ СУ СЕ ЧУЛЕ ПО КУЋИ БИЛЕ СУ МАРКО СИЛВЕСТРИ И ЊЕГОВ ПРИЈАТЕЉ КАРЛО... САД ЋЕТЕ ВИДЕТИ КАКО СЕ ЛАКО СТИЖЕ КУЋИ...
МАРКО! А ИЗДАВАО СЕ ЗА ПРИЈАТЕЉА...

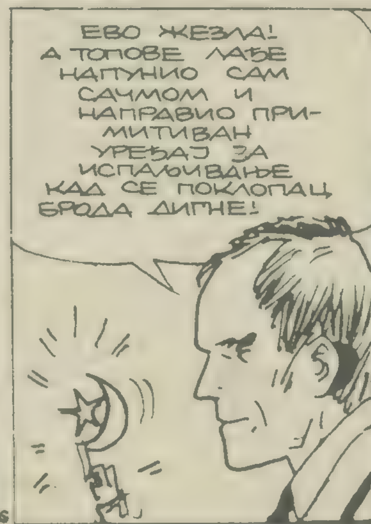

УСКОРО...
ЕВО ИХ! САД НЕК КАЖУ ШТА ЈЕ СА ФРАНЧЕСКОМ, ИЛИ СУ НАДРЉАЛИ!

МУЖ ТИ ЈЕ ЗАТВОРЕН У ЈЕДНОЈ ПОДЗЕМНОЈ ЋЕЛИЈИ, ШИЛА... ХТЕО САМ ДА ПРОНАЂЕМ ЖЕЗЛО...
ВУ, ПОЂИ СА ШИЛОМ ДА НАЂЕ МУЖА...

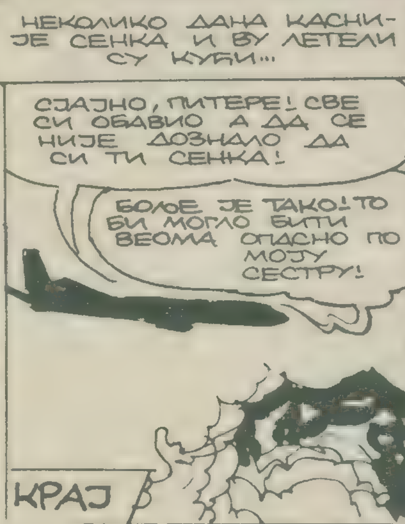

...И ЗАТО ЈЕ КУЋА МОРАЛА БИТИ ПРАЗНА! НАШАО САМ ПЛАН ПАЛАТЕ И ДОЗНАО ЗА ОНАЈ ПРОЛАЗ ДО ДОКТОРОВЕ КУЋЕ...
АХ, А ЈА ТО НИСАМ ЗНАО!

МИСЛИО САМ ДА ЈЕ ЖЕЗЛО МЕЂУ СТАРИМ СТВАРИМА У ПОТКРОВЉУ... ОСТАЛО ЗНАТЕ...

ПОЗОВИТЕ ПОЛИЦИЈУ, ДОКТОРЕ... А ЕВО И ФРАНЧЕСКА!
ПИТЕРЕ, ШИЛА МИ ЈЕ СВЕ РЕКЛА! А ГДЕ ЈЕ ЖЕЗЛО?

ЕВО ЖЕЗЛА! А ТОПОВЕ ЛАЂЕ НАПУНИО САМ САЧМОМ И НАПРАВИО ПРИМИТИВАН УРЕЂАЈ ЗА ИСПАЉИВАЊЕ КАД СЕ ПОКЛОПАЦ БРОДА ДИГНЕ!
16

СЈАЈНО, ПИТЕРЕ! ТРЕБАЛО БИ ДА СИ ПОЛИЦАЈАЦ!
И ЈА ТО УВЕК КАЖЕМ!

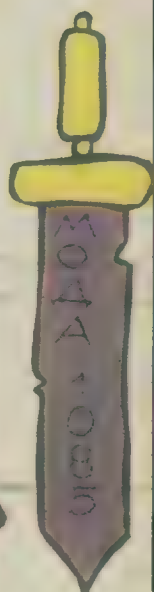

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ СЕНКА И ВУ ЛЕТЕЛИ СУ КУЋИ...
СЈАЈНО, ПИТЕРЕ! СВЕ СИ ОБАВИО А ДА СЕ НИЈЕ ДОЗНАЛО ДА СИ ТИ СЕНКА!
БОЉЕ ЈЕ ТАКО! ТО БИ МОГЛО БИТИ ВЕОМА ОПАСНО ПО МОЈУ СЕСТРУ!
КРАЈ

ОБУЦИТЕ ХОГАРА И ХЕЛГУ

(ЛУТКЕ ЗАЛЕПИТЕ НА КАРТОН И ИСЕЦИТЕ)

ХОГАРОВА РАДНА ОДЕЋА

ХЕЛГИНА РАДНА ОДЕЋА (ПРОИЗВОД УВЕЗЕН ИЗ СИНГИДУНУМА)

ЗАЛЕПИ ИСПОД

АНСАМБЛ ЗА ПЛАЖУ

ЦИПЕЛЕ ОПЉАЧКАНЕ У РИМУ

ИЗУЗЕТНО СВЕЧАНЕ ОДОРЕ ЗА ПРИЈЕМЕ И СЛ.

КОМПЛЕТ „ХЕВИ ТЕВТОНАЦ" – ОПЉАЧКАН У ЕНГЛЕСКОЈ

НЕ ДИРАЈ ПАНКЕРА ДОК „КУПУЈЕ”

Велика самопослуга у Регенсбургу, Западна Немачка, недавно. Гужва поприлична. Субота је. Људи се гурају, сударају се колицима. Тешко је у таквој пометњи приметити неког ко понеку ситницу стави у џеп и – „присвоји је”. Па ипак, задужени полицајац, угледао је да је неки млађани панкер неприметно (макар је дечко тако мислио) ставио у џеп неколико батерија. Ваљда

су му се оне за вокмен, који му је окачен на опасачу, истрошиле. Полицајац га хвата за рукав. У том тренутку неко бело створење хитро се успентрало уз полицајчев сако и онда, хоп, на главу. Миш, панкеров љубимац од кога се овај никада није раздвајао, стао је да правиршум по глави запањеног чувара закона. Полицајац у шоку, купци одушевљени. Општи смех.

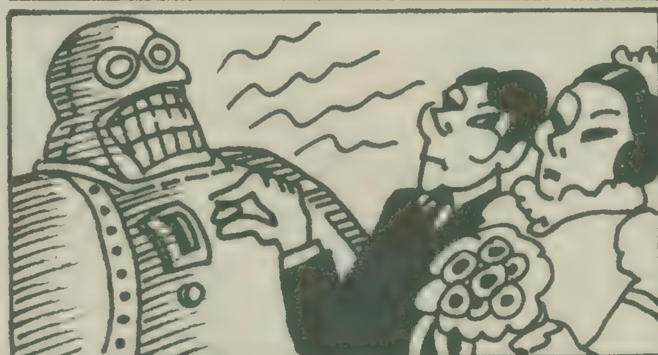
Изненађени полицајац пустио је младића без казне. А шта друго да уради? ■

ПО ЗУБУ СЕ ДЕТЕ ПОЗНАЈЕ

Ако се прихвати идеја америчког зубара Џефрија Максвела, у будућности ће бити све мање изгубљене деце. С обзиром да се врло често догађа да су девојчица или дечак тако мали да, када их неко пронађе, не знају да кажу ни како се зову, ни где станују. Џефри се досетио како то да реши на најједноставнији начин. На зуб ће уградити минијатурну плочицу с урезаним именом, улицом и телефоном детета. Та плочица ће лако моћи да се одвоји од зуба па ће, користећи се увеличавајућим стаклом, онај ко пронађе изгубљену кћерку или сина без проблема знати где да нађе родитеље.

А да ли ће ову идеју прихватити деца, сумњамо. Ионако их је већ сада тешко одвући на зубарску столицу■

БРАЧНА РАЧУНИЦА ИЛИ ЈЕДАН И ЈЕДАН СУ ДВА

У Јапану се венчавају и овако: убациш новчић у робот. Робот је свештеник, церемонија је кратка, али је ипак има. Преко уграђеног звучника робот металносвечаним гласом лепо саопшти млади и младожењи: „Један и један су два”. Тачно да тачније не може бити■

ОН ЈЕ КРИВ ЈЕР СЕ НИЈЕ САГНУО

У јапанском граду Кјоту недавно је ухапшен човек који је старинским самурајским мачем ранио пријатеља. На питање зашто је то урадио, ухапшени је одговорио: „Био сам уверен да ће се сагнути на време”■

РЕЦЕПТ ЗА ДУГОВЕЧНОСТ: ДОСАЂИВАЊЕ НАСМРТ

Ако је судити по једној двадесетседмогодишњој мачки, тајна дуговечности је у досађивању насмрт.

Мачка-метузалем зове се Мица Маца и башкари се у дому Марџори Шуновер из Бојсија у Ајдаху још од времена када је генерал Ајзенхауер био председник САД. Мица Маца излази напоље само у случају преке потребе, клони се сваке неприлике, проводи неумерену количину времена у спавању, подједнако неумерено је-

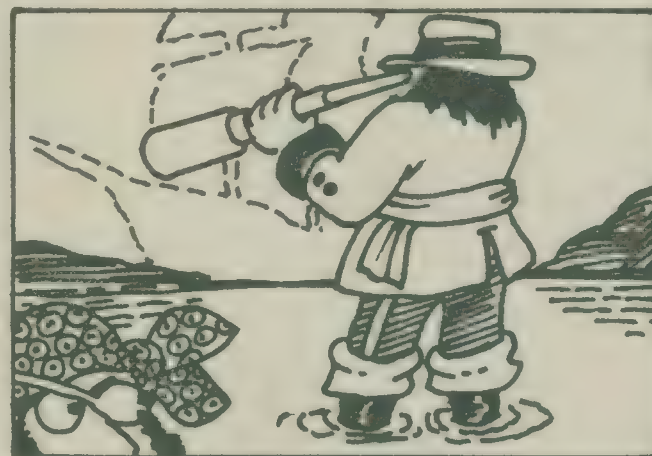

де и изнад свега се строго придржава начела неподношљиво неузбудљивог живота.

Све спавајући и једући, Мица Маца је надживела на десетине комшијских паса и мачака мада је и сама, мора јој се признати, у животу имала непријатних авантура. Тачније, једну једину за коју се зна и због које је пре више од четврт века и улетела у кућу Шуноверових. Заклета противница непотребних узбуђења и непријатности једва је умакла окрутној девојчици која је, држећи је за ноге, прво њом витлала по ваздуху, па је треснула о земљу. Онда је покушала да је се поново докопа. Е то већ Мица Маца није могла да поднесе: улетела је Шуноверовима у кућу с чврстом одлуком да отада из ње излази само када је преко потребно. Рецимо у случају пожара■

ЧЕКАЈУЋИ ГУСАРЕ

Енглез Фред Куртис сваког јутра излази из куће и одлази на морску обалу. Али он није ни морнар, ни рибар, ни светионичар, ни спасилац... Фред се не купа, ни с ким се не састаје на тајном месту... Читав дан прово-

ди осматрајући пучину. Фред није ни чудак ни лудак. Његов посао је да осматра да се не појаве гусари?!

Радно место осматрача отворено је на обали Источног Сусекса у Енглеској пре неколико стотина година. Тада су гусари последњи пут напали село Винчелзи. Енглезу је традиција дата пре стварности■

СВИЊЧЕ, ЧОВЕКОВ НАЈБОЉИ ПРИЈАТЕЉ

Свиња је човеку најбољи пријатељ. Можда не баш свакомe, али фармеру Лиу Минг-Хуиу са Тајвана свакако. Враћајући се недавно кући са пољопривредног сајма на коме је његово свињче освојило прву награду, Лиу је доживео тешку саобраћајну несрећу. Уместо да побегне или да сквичи, препаметна свиња откасала је по помоћ и довела спасиоце на лице места.

На Тајвану однедавно кажу: брижан као свиња■

ЖЕНСКА ФИЛОЗОФИЈА

Напис на зиду женског WC-а у париском бару: „АКО СУ МОГЛИ ДА ПОШАЉУ ЈЕДНОГ МУШКАРЦА НА МЕСЕЦ, МОГУ ДА ИХ ПОШАЉУ СВЕ?” ■

Илустровао Зоран Јовановић

● НАГРАДНА ИГРА ● НАГРАДНА ИГРА ● НАГРАДНА ИГРА ● НАГРАДНА ИГРА

НАГРАДНЕ ПИТАЛИЦЕ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" И ИРО „ПРОСВЕТА"

666 НАГРАДА

Чији је ово рукопис?

Нечиста Крв.

[illegible]

У кући код Софке.

[illegible]

Софка [illegible] од [illegible]. — (Завеса пада)

[illegible] (Са музиком)

Опет у Софкиној кући.

Припрема за венчање — [illegible]

[illegible] (Завеса

МИТКА: Моју песму!

АЛИЛ: (у чуду, питајући остале погледом): Ама какву твоју песму, газдо? Ми никакве твоје песме не знамо!

МИТКА: И ја је не знам. Само је ноћу чујем и у сну сневам. Песма је моја голема: Како мајка сина имала, чувала, 'ранила, дан и ноћ само њега гледала. Што сину душа зажелела, све мајка давала, а син – болан! ... Порас'о син. Дошла снага, младост... Дошле баште, цвеће, месечина. Замирисале девојке! ... Син полетео. Све што је желео, све имао. Хатове, пушке, сабље, жене... Коју девојку није погледао, њене косе није замрсио и уста пољубио. Ниједна му не одрече, ниједна га не превари, а он све варао, целивао и – болан, болан био. Болан од како се родио. (Устаје.) То сам ја! ... Па од тог бола, јада – дерт ли је, проклетија ли је нека – ево на ногу гинем. Идем, пијем, лутам по мејанама. Дерт да заборавим, сан да ме ухвати. А сан ме не хвата. Земља ме пије... Ноћ ме пије... Месечина ме пије... Ништа ми није, здрав сам, а – болан. Болан од самога себе. Болан што сам жив. Од како на свет прогледах, од тада сам болан. (Седа. Гледа у Коштану, чочеке, девојчице. Изваљује се, да их боље види.) Ех, децо, децо слатка! Певајте, децо. Пустите глас. Али чист глас! Хоћу да слушам ваш сладак, чист глас. Зашто, моје се срце исчупало, снага раскомптала, остарела... Жално, тешко да ми певате!

КОШТАНА: (са жаљењем): Коју, газда-Митке?

*** МИТКА: Писац је на праобитној верзији овог дела касније чинио мање измене у речима, изразима и именима. Тако је (раније МИТКО) превначно у МИТКА. (Сабрана дела „Просвета" 1985.)**

Забавникове читаоце у овој игри очекује 666 награда. Њихова вредност је већа од 150 милиона старих динара. До краја игре остао је још само један задатак □

У овом броју објављујемо ТРЕЋИ задатак. Не журите с одговорима. Да бисте учествовали у подели награда, потребно је да тачно одговорите на сва ЧЕТИРИ питања.

ТРЕЋИ ЗАДАТАК

Пред вама је факсимил рукописа и одломак из дела једног познатог југословенског писца.

Пошто пажљиво прочитате одломак дела и рукописа, и одгонетнете о ком је писцу реч, његово име и презиме упишите на линији испод печата на коме се налази број 3.

Четврти, последњи задатак објављујемо у идућем броју „Забавника".

НАПОМЕНА

Одговоре немојте слати док не објавимо сва четири задатка. У идућем броју, уз ЧЕТВРТИ задатак, даћемо и упутства за слање одговора. До тада: чувајте све печате-купоне. Уважаваћемо само решења оних читалаца који пошаљу одговоре на сва четири питања.

Сви који тачно одговоре на питања стичу право да добију једну од 666 вредних награда, а НАГРАДЕ су:

Прве награде:
60 комплета сабраних дела југословенских писаца

Остале награде:
6 полугодишњих претплата на „Политикин забавник"

600 ЛП плоча домаће забавне и народне музике

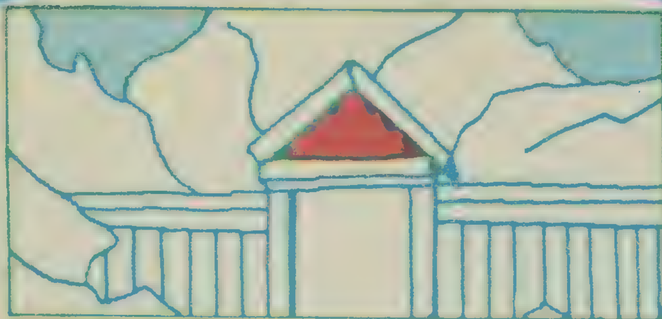

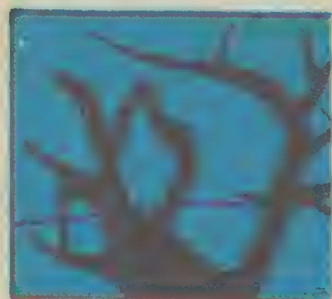
На линији испод печата упишите име и презиме писца

УКУПНА ВРЕДНОСТ НАГРАДА ЈЕ ПРЕКО 150 СТАРИХ МИЛИОНА

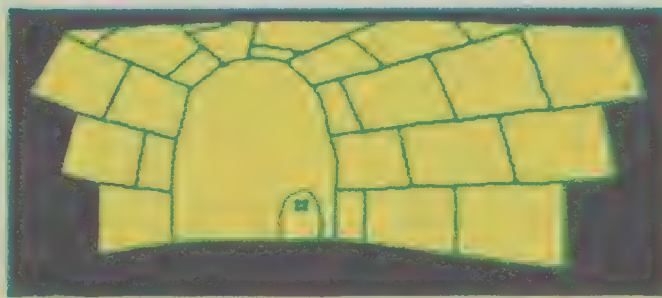
У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ ЧЕТВРТИ ЗАДАТАК

10. Велика река

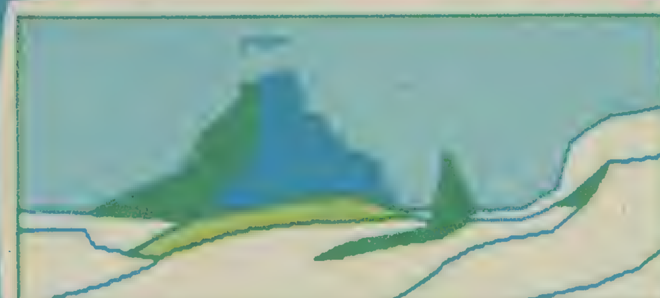

11. Улаз у Мрачну шуму

12. Вештичије гумно

15. Подрум са вином

16. Виловњачка тамница

17. Дрвенград

20. Улаз на Самотну планину

21. Шмангове одаје

КАКО ДОБИТ' ИГРУ „ХОБИТ"?

ЗЛАТАН КЉУЧ ЈЕ НА ДНУ ПРОВАЛИЈЕ

У овом другом наставку Игор Багинз наставља да се исповеда, с разлогом. Својим другарима он тако открива како савладати компјутер и надиграти га

Етапа четврта: Источно од Чистине налази се Бернова кућа. Њега лично нисам затекао па сам се послужио сам: одшкринуо тешку завесу, отворио креденац и узео нешто хране за пут (човек прилично огладни од силне тучњаве с бауцима). Из куће путеви воде малтене у свим правцима. Све их добро испитај до краја и добићеш неке представе о томе куда даље. Разуме се, коначно ћеш се обрети пред улазом у Мрачну шуму. Постоји на југу и Стари шумски пут који води у истом правцу, али тим путем не крећи ни за живу главу, јер готов си пре него што схватиш шта те је снашло. Значи, кроз калију источно – право на Вештичије гумно. Оно изгледа злокобно, али изглед вара. Само настави на исток и ево те на западној обали Црне реке. Река је сувише брза да би запливао (разбићеш се о Тврду кулу). Затражиш ли помоћ рећи ће ти се да би „чамац могао да помогне – гледај пажљиво". Гледати можеш само преко: LOOK ACROSS. И, разуме се, видиш – чамац. Како га довући? Провери шта све са собом носиш (команда INVENTORY) и запазићеш канал из Троловске пећине. Бацај га преко (док не упадне у чамац). Онда полако вуци конопац (PULL ROPE) и ево чамца.

Сад је час и прилика да се привремено (до повратка) отресеш Торина који већ постаје права напаст и само ти смета. Али, пре него уђеш у чамац, љубазно затражи да ти дâ онај необични кључић који сте ископали у Баучкој тамници. Он ће ти га, евентуално, дати а ти одмах CLIMB INTO BOAT и ево те, самог, на источној обали реке.

Пред тобом је Зелена шума. Идеш на исток али испречи ти се паукова мрежа. Покидај је и пре него је пауци поправе пролази кроз њу (најбоље командом „североисток", NE). Тако си доспео у средиште Паучке плетионице. На све четири стране света видиш само њихове мреже. Кидај их поново и бежи на север. Претходно, могао би, можда да на тренутак свратиш до Шуме заплетеног дрвећа на југу. Или је, ипак, боље да то оставиш за неки други пут?

Ако ти све ово успе (потребно је само да буде довољно брзо) обрећеш се на Виловњачком пропланку. Ту видиш Магична врата. Кроз њих можеш само уз помоћ магије. У твом случају, једина магија је прстен. Према томе, WEAR RING (запазио си већ да ову команду мораш често да понављаш јер је дејство чаролије кратко). Онда: испитај врата (EXAMINE DOOR). Врата ће те упозорити да се приближавају виловњаци. Чекај док неки од њих не одшкрине вратнице. Тада пролази без оклевања и обрећеш се на двору виловњачког краља. Провери да ли прстен још „ради" па – правац север.

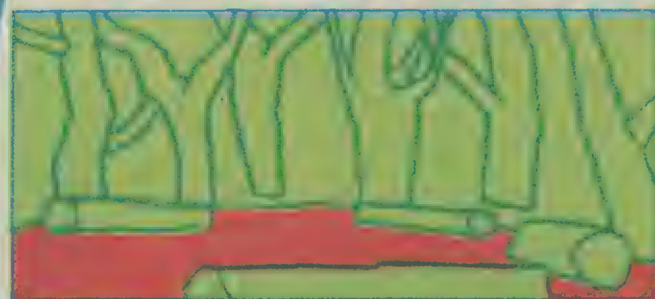
Сада си у подруму где краљ држи своје вино. О вину се, пак, стара неописиво тврдоглави батлер па је неопходно да, ако мислиш даље, такав исти будеш и ти. Ако те он спази бациће те у тамницу, али сачекај (уз помоћ прстена) опет кидиши на подрум, све док не будеш у прилици да уђеш у буре које тамо видиш. Претходно ће, можда, бити потребно да то буре и отвориш.

Из виловњачке се тамнице, за разлику од баучке, излази доста лако: неко стално откључава и закључава њена црвена врата – ти их онда само отвориш. Или ћеш, чак, на поду затећи црвени кључ па их откључај сам. Нешто теже изводи се маневар у подруму. Наиме, како те учи и компјутер (кад овде затражиш HELP) – важан је „тајминг", што ће рећи да батлер све то ради истим редоследом и у правилним размацима. Ти се само томе прилагодиш и у згодном часу ускачеш у буре (CLIMB INTO BARREL). Ако унутра затекнеш и мало вина не устежи се – кушаћеш SVAŠTA. Но, док тако пијуцкаш, не заборави на прстен да

13. Пауци

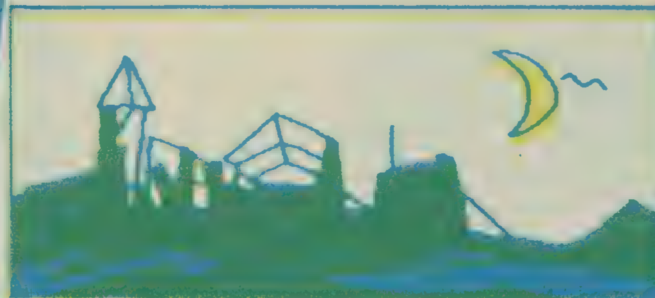

14. Виловњачки пропланак

18. Шмаугова пустошија

19. Рушевине града Дола

22. Глатки пролаз

23. Река Трк

те батлер опет не укеба. И чекај.

После извесног времена батлер ће отворити велики трап на поду и буре (заједно с тобом) хитнути доле у реку. Да, то је иста она Црна река, а ти у ствари падаш из Тврде куле.

Насукаћеш се на обалу Дугог језера и твојим је мукама крај. Или бар почетак краја. Крећеш на исток до Дрвенграда где затичеш Барда наоружаног луком и стрелом. Он је на твојој страни. Само, неће ти тако лако уступити своје оружје (а и шта ће ти кад си очајан стрелац). Ипак, поћи ће где год му кажеш.

Из карте Дивљиленда у Толкиновој књизи јасно је да пут последње **пете етапе** води на север. Тамо упутиш и Барда а, кад он крене, ти пођи за њим. Тако ћете вас двојица проћи Јаку реку Шмаугову пустошију, рушевине града Дола па, кроз главни улаз у Самотну планину, упадате право у Подземне одаје где Шмауг спава. Додуше, вероватно си овог црвено-златног рептила већ приметио раније и намах се препао. Без разлога. Он је горопадан само на своме па га све до Одаја слободно игнориши.

У Одајама је благо. Али, не пипај пре него што одстрелиш Шмауга. Прстен ти овде ништа не вреди пошто змај својим ватреним дахом спаљује све око себе – и видљиво и невидљиво. Ако Шмауга тренутно нема, притаји се и сачекај. Чим се појави змај Берду колико те грло носи: „SHOOT DRAGON". И то обично учини одмах (ако оклева команду понови). Тада безбедно покупи злато па натраг! Воља ти истим путем, на југ до Дугог језера, или из Шмаугових одаја на исток, до Глатког пролаза.

До Глатког пролаза може се још у доласку другим путем: од рушевина Дола, уместо на север кренеш северозападно па, од Враног брда, на север и стижеш на Мирни затон у подножју стрме стене. Сачекај мало док се у камену не укаже рупа и у њој врата. Тада извучеш онај необични кључић који ти је Торин једва уступио па откључаш и улазиш. Ово је, у ствари, тајни пролаз до Шмаугове спаваонице.

При повратку, од Дугог језера мораш на југ – до Водопада; или, још јужније – на реку Трк. Одавде повратка на север нема (зато у доласку нипошто не крећи јужном пругом). Нуди ти се, додуше, излаз на запад, али не улази: то је она иста Стара шумска стаза коју смо већ избегли с разлогом (вребају отуд неке урокљиве очи).

Значи, врзмаш се строго на релацији: река Трк – водопад, и назад. Све док не наиђе какав виловњак и не стрпа те натраг у своју тамницу. Изгледа да другог начина за повратак нема. Али, није ни овај лош под условом да виловњак наиђе релативно брзо. Понекад, међутим, то потраје и сатима и ти се из очаја сам убијеш: било западним скретањем на Шумску стазу, било искључивањем компјутера из струје.

Што се изласка из тамнице тиче, поступак је познат: носиш прстен, чекаш да ти откључају црвена врата па трчиш пред Магичну капију. Испитујеш и чекаш да је отворе а онда ван – право на Виловњачки пропланак. Ствар поприлично отежава случајност (не баш ретка) да у виловњачкој тамници у повратку затекнеш и Торина кога си, иначе, оставио на источној обали Црне реке. Вероватно се смуцао около и неки га је виловњак укебао. У том случају мораш да мислиш и на њега. А он – никад непослушнији! Чим навучеш прстен (без чега ти изласка нема) он некуд одлута. Зато, стрпљења!

Са виловњачког пропланка идеш на запад, што је уједно и пречица до Вештичијег гумна. Уколико Торин није допао тамнице, он те обично чека овде (уколико не, иди поново на реку по њега). Сада утабаном стазом натраг: Бернова кућа, Маглене планине, Пустолина. И на прагу си своје рупе. Отвараш и улазиш. Понекад ће ту бити компликација које решаваш провиривањем кроз округла зелена врата. Стављаш благо у шкрињу а на екрану се укаже:

„Појављује се, кличући, гомила патуљака, хобита и виловњака. Предвођени Ганделфом, они те износе на сунце и проглашавају јунаком над јунацима и мајстор-авантуристом!!!"

И, тако, стигао си.

Но, немој да се изненадиш ако си, уз све овације, савладао тек 52 или 60 одсто игре. Да освојиш свих 100 одсто, потребно је да прођеш кроз сва места и учиниш све што се од једног набеђеног провалника очекује да учини. Ни мени, признајем, то није пошло за руком. Мој лични рекорд је 87 одсто. При томе сам обишао равно 74 различите локације (не верујем да их има много више) а да уопште нисам долазио у прилику да користим све могућности које овај програм пружа. То се најпре односи на глаголе: прелазити, испунити, испразнити, везати, одвезати, упалити, угасити, обрнути, покупити. Званична упутства, потом, помињу и некакве кесе, боце, лампе, дуге мачеве, столове, столице, мостове, шанчеве и томе слично, све на шта је такође још нисам наилазио. То је, претпостављам, последица мог недовољно доброг „тајминга", односно пеха да се на сваком месту нисам нашао баш у право време.

Отуд се и не може рећи да ја овде стварно нудим неко коначно решење већ само подстрек да заиграш. Јер, права игра почиње тек кад једном или два пута пређеш назначени пут од рупе до Шмауга и натраг. Онда се редовно одважиш и на скретања са курса на своју руку и пукну ти пред очима сасвим нови видици. Уосталом, Филип Мичел и Вероника Меглер, са још двојицом сарадника писали су овај програм пуних 18 месеци. А, очигледно, нису губили време.

Зато, останимо у вези, научи и ти мене нечему. Заузврат, поклонићу ти још једно откриће које нисам навео напред јер од њега лично, у решавању „Хобита", нисам имао никакве вајде. То је проналажење златног кључа. Колико да га имаш при руци уколико, за разлику од мене, налетиш на браву којој он пасује. Златни кључ, елем, лежи на самом дну провалије подно Тесне стазе на Магленим планинама. До њега, полазећи из Ривендела, стижеш овако: E, S, E, N, NW, N, SE, DOWN, DOWN, DOWN, DOWN, E. Све, разуме се, под условом да на ову стазу не дођеш ни прерано ни прекасно када неки правци једноставно нестају или пада мркли мрак па се не може ни корак а да челом не опалиш у неку стену.

Дакле, јави ми шта си откључао.

Игор Багинз

ПУТ КА СЛАВИ

Од комбија до апартмана

МА КАКО НЕВЕРОВАТНО ЗВУЧАЛО, НАЈВЕЋИ ПРОБЛЕМ РОК ГРУПА ЈЕ: КАКО СЕ ОДЛЕПИТИ ОД ДНА? КАДА СЕ ТО ПОСТИГНЕ, ОГРОМНА МАШИНЕРИЈА СЕ СТАВЉА У ПОГОН. ПРАВИ ПРИМЕР? ХЕВИ-МЕТАЛ ГРУПА „МОТОРХЕД" („MOTORHEAD")

Почетком 1977. ствари су стајале тако лоше да ни тројица чланова „Моторхеда" нису веровала да би могле бити горе. Свирали су нередовно, по најзабитијим местима, у најгорим салама. За новац који би добили нису могли поштено ни да се наједу. Вечита дилема: ставити нешто у уста и преспавати у комбију или узети собу у најлошијем мотелу и тако потрошити целокупну „зараду" од претходне вечери, редовно је завршавала избором прве варијанте. Истина, увек су покушавали да неког од посетилаца приволе да их прими на спавање, али најчешће без успеха. Ни чињеница да су Битлси својевремено спавали у остави биоскопа у Хамбургу, пуној гамади и пацова, или да су Ролингстонси на почетку каријере замало избегли колективну смрт од глади у Челзију, није им доносила много охрабрења. Људе у таквој ситуацији никада нису интересовали утешни примери, већ једино начин како да се домогну нечег бољег. А то боље су, чак и када је група на самом дну, велике светске турнеје, луксузни хотели...

Боља времена?

За такво нешто, знао је само басиста и вођа групе – Леми (Lemmy). Успех је осетио још средином шездесетих година са ливерпулском групом „Рокин' Викерс" („Rockin' Vicars"). Нешто касније, током флауер-пауер ере 1967. сарађивао је са свирачем на ситару Самом Гопалом (Sam Gopal), да би се 1969. прикључио групи „Хоквинд" („Hawkwind"). Тако је први пут у животу био у ситуацији да види име своје групе на топ листама, и то неколико пута, а ни хотели у којима је боравио за време турнеја по Европи и Америци нису били за потцењивање.

Када је избачен из „Хоквинда" основао је „Моторхед". Захваљујући његовој ранијој репутацији, група је имала неколико мини-успеха, који су се распршили као мехур од сапунице, када су у свом покушају да се надмећу са америчким хеви-металцима неславно пропали.

Криза која је тада почела, била је толико снажна да се трио разишао. Леми је био принуђен да пронађе новог бубњара и гитаристу. Столицу и палице преузео је до тада анонимни и сасвим неискусни Фил Тејлор (Phil Taylor), човек чије је највеће достигнуће у каријери било свирање у групи Кертиса Најта, црног музичара који ће у историји рок музике бити упамћен једино по томе што је својевремено у групу примио и тада сасвим непознатог црног гитаристу Џимија Хендрикса (Jimi Hendrix).

Нагоре није ни могло, а набоље једноставно није хтело. Фил је често знао да каже: „Ово је прва група у којој свирам и која хоће да буде професионална, а при том ништа не зарађује. Пре него што сам постао „озбиљан музичар, имао сам аутомобил и сталну адресу, а сада немам ништа".

Ипак

Успон је, без улагања извесних финансијских средстава, био готово немогућ. Рок музика је бизнис и то невероватно суров. Добра воља је само потребна, нипошто и довољна. Јер, све треба платити (па чак и наступе), а воља никада није била конвертибилна валута. И треба, наравно, имати много, много среће и бити примећен и изабран у мору оних који чекају шансу.

„Моторхед" су имали срећу да им се управо то и догоди. „Рибар" који их је ухватио у мрежу из које они нису ни покушавали да побегну, звао се Тед Керол (Ted Carrol). Тај власник мале дискографске куће „Чизвик" („Chiswick") са седиштем у Лондону, првобитно је објављивао разне снимке некомерцијалне музике педесетих година, да би, због кризе која је у пролеће 1977. жестоко потресала целокупну британску економију, одлучио да почне да објављује и плоче група савремене музичке оријентације.

Захваљујући његовом новцу, „Моторхед" су најпре снимили сингл, а затим и албум. Добили су, и успешно искористили, понуду да буду предгрупа групи „Хоквинд" на њиховој британској турнеји. Публика их је добро прихватила, а исти новинари који су о њима писали као о безнадежним случајевима, одједном су почели да уочавају њихове квалитете. Сингл се коначно нашао на неким листама.

Име „Моторхед" је први пут добило своју специфичну тежину. Данас су једна од највећих светских хеви-метал атракција.

СВАКА СЛИКА ПРИЧА

Ова фотографија заиста збуњује на први поглед. Једина (релативно) „нормално" обучена особа је чувени шок мајстор – певач Алис Купер (Alice Cooper), који овде, с обзиром на високе стандарде које је сам себи поставио изгледа као да је пошао на неко врло отмено место.

Ове две сподобе, поред њега су, заправо, главни јунаци ове фотографије. То нису ни лутке, ни музичари из Куперове пратеће групе, већ обожаваоци који су на овај начин желели да искажу своју привrженост популарном певачу.

Да ли и ви мислите да су претерали?

РЕКОРДИ

МАЈКЛ НА МАРКАМА

Мајкл Џексон (Michael Jackson) је прва поп звезда чији се лик налази на маркама једне земље, чланице Комонвелта. Симпатични лик овог црног певача нашао је своје место на маркама које на своје поштанске пошиљке лепе становници Британских Девичанских Острва.

Овај славни члан исто тако славне породице, за сада је први (и једини) извођач по још једном питању. Наиме, чак седам песама с његове ЛП плоче „Трилер" („Thriller") налази се међу десет најпопуларнијих у Великој Британији.

Најближи Мајклу су Лајонел Ричи (Lionel Richie) са пет хитова са албума „Не могу да успорим" („Can't Slow Down") и Брус Спрингстин (Bruce Springsteen), такође са пет песама пласираних међу десет најуспешнијих, са последње ЛП плоче „Рођен у САД" („Born In The USA").

И поред овако озбиљних конкурената, за сада је ипак тешко очекивати да ће и овај други Мајклов рекорд ускоро бити угрожен.

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ ЗА МИЛИОН ГОДИНА

Када једна груба реч, ко врата тешка затвори све пролазе.
Када дан ко камен тврд, сруши се са неба на твој нежни длан.
И док ноћ у којој нема звезда царује.
У самоћи са свих страна страх те обузме.

Када тмурно јутро осване у твојим тужним мислима.
Када кише јесење замагле ти поглед испред прозора.
Једна рука тражи те и жели да ти да,
Додир нежности за бар милион година.

Никад не бој се, с тобом неко је
ко жели љубав да ти да,
део свога топлог сна.
Никад не бој се, љубав јача је
Деца у нама знају све,
прави пут у нове сне.

Када страшне буре запрете да разбију твој мали брод.
Када речи штуре покушају да нађу изговор.
Једна рука тражи те и жели да ти да,
Додир нежности за бар милион година.

Никад не бој се, с тобом неко је
ко жели љубав да ти да,
део свога топлог сна.
Никад не бој се, љубав јача је.
Деца у нама знају све,
прави пут у нове сне.

Младен Поповић

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ

Врло се непријатно осећам када уђем у неки ресторан и сви почну да пиље у мене. Не желим да ме људи гледају у таквим ситуацијама. Желим само да једем!

Мадона

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

ФРЕНКИ И КОМПЈУТЕРИ

Најуспешнија група '84 „Френки Гоуз То Холивуд" („Frankie Goes To Hollywood"), одлучила је да још мало живи од старе славе (читај – снимака).

Поново су снимили нову, не зна се више коју по реду, верзију свог првог хита „Опусти се" („Relax"). На полеђини овог сингла, налази се компјутерска информација за видео-игру, чији је задатак расветљавање тајанственог убиства у „Кући задовољства".

Френкијевци су, очигледно и ту остали доследни себи. „Добро дошли у кућу задовољства" („Welcome To The Pleasure Dome") јесте, као што се вероватно сећате још један од њихових највећих прошлогодишњих хитова.

ПОВОДИ

ЛАЈВ ЕЈД И ЗА МУЗИЧАРЕ

„Концерт столећа", како многи називају „Лајв Ејд" наступе америчких и британских рок музичара за гладне у Африци, донео је, како се сада испоставља, материјалну корист групама које су наступиле.

Највише је, у односу на период пре овог концерта, скочила (подаци се односе на Велику Британију) продаја плоча Фила Колинса („Phil Collins"), група „Дајер Стрејтс" („Dire Straits") и „Ју Ту" („U2").

Неоспорни шампион по порасту броја продатих примерака албума је, као што се и по реакцији публике на концерту и могло претпоставити, група „Квин" („Queen") чија се плоча „Највећи хитови" продаје у пет пута већем броју.

Група „Карс" („Cars"), чији је сингл „Вожња", захваљујући појављивању групе на концерту у Филаделфији, ускочио директно на 78. место британске листе синглова (што се без тог наступа никада не би догодило), одрекла се свих прихода од продаје ове плоче у корист фонда за помоћ гладнима у Африци. Очекује се да ће њихов пример следити и неки други музичари.

ВРТОГЛАВНА СТРАСТ

ГОРИ ЗИДОВИ СУ БОЉИ ЗА

ЗА ОВУ ИГРУ СВЕ ШТО ТИ ТРЕБА ИМАШ. САМО ПРОНАЂИ ШТО СТРМИЈИ ЦИЉ

Немојте мислити да је реч о неколицини залуђеника који по сваку цену настоје да се упишу у ред Гинисових бесмртника. Верање уз зидове шири се међу студентима. Деца то већ раде на неки свој начин. Запослени се тако опуштају, спортистима то побољшава физичку спремност и повећава прибраност. А шта је циљ?

Изгледа, претворити се у бубу (то ми само фигуративно). Па онда у помоћ оног чиме нас је мајка природа сбдарила – руку и ногу, освојити неку што равнију површину. Овде се мисли да стена уз коју се човек пење или неки зид треба да буде, по могућности, малтене без икаквих испуста.

Па како они уопште успевају да дођу до врха. Верујте, ни нама није баш најјасније. Зато је најбоље да чујемо њих.

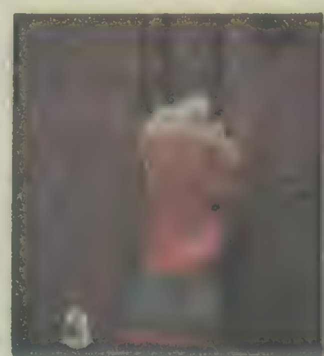
Човек заспао на зиду

Двадесетдеветогодишњи Фред Кук, по занимању продавац спортске опре-

Зидинар пружа руку и проналази ослониште за прсте једне руке. Затим се упошљава друга, па нога... О сваком потезу мора да се мисли.

Ако је испуст у зиду шири, руком се обухвата. Кад је то само уска усеклина овако се поставља шака или као на трећој слици, тада је ослонац бољи.

ПЕЊАЊЕ

ме, шампион је у овој вештини.

– Ово није атлетска дисциплина, далеко од тога. То што ми радимо најбоље би се могло упоредити са шахом. „Мала" разлика је што је нама противник – зид, а улог може да буде и сам живот.

Зашто шах? Па ако се проматра неки пењач-иницијација лепо се види да о сваком следећем покрету добро размисли. Понекад може да изгледа да је човек заспао на зиду. Потпуно се умири на неких десет метара од земље. Па ће тек изненада померити прво десну руку, па леву ногу, па десну ногу... Очигледно тражи најбоље упориште да би наставио ка врху.

ти му како да убацује каменчиће у празне конзерве.

– Једино важеће правило је – не пењи се уз нешто чега се од почетка плашиш. А кад се већ једном усудиш, упркос свему, веруј да ћеш успети. Нису ти важни мишићи нити било какав тренинг. То није тенис или скијање. Све је у мозгу који ће ти управљати рукама и ногама. Оне ће те центиметар по центиметар водити све више.

Нема код „зидинара" сигурносних ужади као код планинара, па зато не смеју да учине погрешан корак иначе – падају у празно. А зидови уз које се пењу, високи су и по тридесет и више метара.

Да је ова стара вештина значајна показује и књига из 1937. Наслов јој је „Ноћни верачи Кембриџа". То је доказ да овај британски универзитетски центар није међу својим готским зидинама крио само студенте жељне науке. Очигледно су академски грађани жудели и за авантуром.

И не само они. Прича каже да и Шпанци на сличан начин прослављају неки значајан датум. Пењу се уз катедрале.

„Зидинари" који то ураде једном у животу и никад више не могу да се уброје у „професионалце", у оне које страст држи цео живот. За њих стварно може да се каже – само су једном надмашили себе.

Зар не бисте рекли да они изгледају као велике бубе на зиду

ЗИДОВИ У МОДИ

У Великој Британији је тренутно на цени међу „зидинарима" око триста зидова. Они се налазе по школама, колеџима, спортским центрима... Направљени су од цигли, пластике, дрвета. Све су популарнији не само међу младима, већ и међу „озбиљнијим" светом. Бизнисмени се тако одмарају после напорног радног дана, домаћице тврде да им „зидинарство" помаже да забораве на убитачност свакодневних кућних послова.

Ипак, доња граница постоји. Пењација се не постаје, макар незванично, до шеснаесте године. А кад се дође у одређене године уз зидове може да се пење онај ко је члан одређеног клуба. Ко нема времена да се вере током дана, на располагању су му ноћ и зид.

Међу верачима издвајају се најбољи. Звезда је извесни Џо Браун. Једном приликом, кад је телевизија снимала, попео се уз зид седам пута. Сад се уз њега вере и његова ћи Зое.

„Зидинарима" малтене није потребна никаква опрема. Одело по жељи, да буде што угодније, наравно, и патике намењене планинарима или оне за ватрогасце. Да, још нешто. Сваки пењација има на каишу око струка прикачену кесу, а у кеси иситњену креду. Ако се рука озноји (од страха, или треме) – ту је креда као талк да упије зној који може да буде погибељан за пењача.

Не може „зидинарство" да се научи. Тачно је да сад већ постоје клубови по Америци. Они новопеченом члану дају покоји савет али све ипак остаје ствар личне сналажљивости. Како каже Кук:

– Учити неког верању било би исто као показива-

Ако бисмо то упоредили с нама блиским размерама то би било исто као узверати се уз омањи солитер.

Мало студира, мало се вере

Пењача нема само у САД. Ако боље размислимо сви смо то једном у детињству макар покушали. Слатко нам је било да се успентрамо или прескочимо нечију ограду. Обично иза ње је дрво, а на дрвету – зелене трешње. Ни омањи зид није препрека ако се иза њега крила нека друга дечја чаролија.

Ово само хоће да каже да се у сваком од нас некад крио остварени или неостварени пењација.

Так да видите уз шта су све људи способни да се узверу. Скот Фрај методом „држ' се за шупљину и ослањај леђима" осваја потпориште ауто-пута у Окланду.

Верачи су верни својој вештини. Она им дође као нешто без чега не могу. Болесни су ако се макар једном недељно не успентрају уз неки зид.

Поделили су „зидинарство" у отприлике пет група. Прва би била „ходање" по равној површини. Затим пењачи уз стене без испуста. У трећој групи су пењачи који се готово уопште не користе рукама. Следећу групу чине поклоници стрмине на којима се равноправно користе и руке и ноге. Понекад се чак везују и ужадима. Последња пета група је само за најсмелије и највештије. Бирају површине, како у шали каже Џуко, једна од најбољих међу женама, налик на ледену санту. Та пета група има већ сада око тринаест подгрупа (у зависности од тежине).

Примамљива вештина. За сваки случај треба знати да човек има само један врат.

Приредила:
В. Софреновић

ОНА И ОН

АРТУР КЛАРК

ТАДА ЈЕ ИЗ ЗВУЧНИКА ДОПРО ЧАРОБАН ГЛАС НЕКЕ ДЕВОЈКЕ. НАЈМИЛОЗВУЧНИЈИ КОЈИ САМ ИКАД ЧУО. СИГУРАН САМ ДА БИХ СЕ ЗАЉУБИО У ЊЕГА ЧАК И ДА НИСАМ ПРОВЕО ТОЛИКО ВРЕМЕНА САМ У СВЕМИРУ

Био сам око месец и по дана лета удаљен од планете-базе када су симптоми постали акутни. Прошлог пута је то потрајало само месец дана, па сам се питао да ли је то неки предзнак старења или последица каквог додатка који су ми стручњаци ставили у капсуле са храном. Истини за вољу, током овог лета сам имао више посла – део галаксије који сам истраживао био је веома густо насељен, па нисам имао времена да тугујем за девојкама.

Чим бих класификовао неку звезду и чим би аутоматско трагање за планетама било окончано, настајало би време да се упутим у правцу новог сунца. Када би се нека планета заиста појавила, по неколико дана нисам дизао главу с посла како би Макс, електронски мозак мог свемирског брода, регистровао све потребне податке.

Два месеца далеко од базе, са тридесет сунца и четири сунчева система за собом, суочио сам се са нечим што ме је навело да потпуно заборавим све личне проблеме. Даљински монитор је изненада почео да зуји, а из свемира преда мном допирао је слабашан сигнал. Било је више него сигурно да се ради о некој антени.

Преводилац Лајла

За мене је то био велики тренутак, награда за све оне године самоће које сам провео у свемиру. Преда мном се, на непознатој удаљености, налазила нека цивилизација која је била технички довољно образована да би поседовала хиперрадио.

Без већих очекивања, више реда ради, почео сам и ја да емитујем сигнале са свог отпремника, иако сам се још налазио далеко од циља. На моје велико изненађење, „њихов" уједначен радио-талас изненада се прекиде у низ импулса који су стално понављани. Чак ни Макс није успео да дефинише смисао поруке која је вероватно гласила: „Ко сте ви, до ђавола"?

Сигнали су постајали све јачи. Тек да бих умирио незнанце и обавестио да сам још на истом курсу и да су њихови сигнали разговетни, повремено сам одашиљао исту поруку. А тада сам доживео друго велико изненађење.

Очекивао сам да ће они – било ко да су – прећи на говорне поруке чим се моја летелица довољно приближи. Тако је и било. Оно о чему се ни у сну нисам надао били су људски гласови и непозната варијанта енглеског језика! Могао сам да разумем приближно једну од десет речи.

Кад сам чуо прве, одмах ми је било јасно да се ни у ком случају не ради о некој туђинској раси, већ о бићима чије је постојање у овом далеком делу галаксије много узбудљивије и по мене безбедније него што сам очекивао.

Изгледа да сам успоставио везу са једном од изгубљених колонија првих земаљских истраживача свемира који су се винули у пространства наше галаксије пре пет хиљада година. Већина ових пионира међузвезданих летова остала је изолована у свемиру, у мањим групама које су због тешких животних услова или изумрле или се вратиле на давно превазиђени ступањ варварства. Пошто је пет хиљада година дуг период у развоју језика, настојао сам да своју поруку саопштим што спорије и једноставније.

Колико сам могао да закључим на основу убрзаних одговора, били су пријатно изненађени мојом поруком. То, наравно, није увек случај кад свемирски истраживач ступи у везу с неком непознатом цивилизацијом. Управо неке од група људи које су остале изоловане у свемиру постале су тако неповерљиве према странцима да је сваки контакт са њима био искључен.

Наши покушаји да се боље разумемо нису на жалост, уродили плодом. Али тада је из звучника допро чаробан глас неке девојке! Најмилозвучнији који сам икада чуо! Сигуран сам да бих се заљубио у њега чак и да нисам провео толико времена потпуно сам у свемиру. Био сам толико запањен да ми је требало неколико минута да се повратим и схватим шта говори моја далека сабеседница. Веровали или не, али она је говорила енглеским језиком који сам готово потпуно разумео!

Звала се Лајла, а на њиховој планети је била једини филолог који се бави изучавањем „примитивног" енглеског. Чим је успостављен кон-

Илустровао Михаило Ђоковић Тикало

такт, она је позвана да преводи моје поруке. Срећа је, изгледа, била на мојој страни. Преводилац је могао да буде и неки седобради старац, а не девојка с гласом славуја!

Лајла и ја постадосмо пријатељи. Ипак, имао сам мало времена на располагању да би се с њом још више спријатељио, па сам зато морао да пожурим. Оно што ми је при том ишло наруку била је околност да нико други није могао тачно да разуме о чему смо нас двоје разговарали!

5000 година Аркадије

Да ли уопште треба да наглашавам како сам се осећао срећним? Био сам нарочито задовољан што су се моји стручни и лични интереси до те мере поклапали. Бринуло ме само то што још нисам могао да видим Лајлу. Шта ће бити ако установим да је ружна?

Шест сати пре него што је требало да се спустим на планету указала ми се прилика да утврдим праву истину о Лајлином изгледу. Свемирски брод је сада био довољно близу непознате планете, па сам могао да примам телевизијску слику. Максу је било потребно само неколико секунди да дешифрује сигнале и подеси пријемник свемирског брода и ја сам тако на великом екрану прво угледао планету изблиза, а затим и – Лајлу.

Изгубивши моћ говора, дуго сам зурио у екран као опчињен. Лајла убрзо прекиде неугодно ћутање:

– Шта је с вама? Зар никад раније у свемиру нисте видели неку девојку?

Морао сам да јој признам да ниједна није била лепа као она. За мене је било велико олакшање што Лајла са симпатијама прима моје примедбе, па сам закључио да више ништа не стоји на путу нашој срећи уколико будемо успели да избегнемо најезду научника и политичара који ће окружити мој свемирски брод чим буде слетео.

Изгледи да са Лајлом останем бар мало насамо били су прилично слаби. Помисао на то ме је толико обесхрабривала да сам био спреман да нарушим своје чврсте принципе и чак јој понудим брак!

Пет хиљада година историје није лако сажети у само неколико сати, али брзо сам учио уз тако дражесног инструктора какав је била Лајла. Све што бих ја пропустио, памтио је Макс помоћу своје савршене електронске меморије.

Планета се звала Аркадија. Њени житељи су у борби за опстанак изгубили већину првобитних научних знања, па нису располагали потребном техничком умешношћу да напусте свој сунчев систем. Срећом, за то нису ни имали нарочиту потребу. Сила теже на Аркадији била је четири пута мања од Земљине, што је досељеницима давало већу физичку снагу од уобичајене.

Све у свему, чак и под претпоставком да је Лајла била донекле пристрасна у односу на своју планету, чинило ми се да је Аркадија веома занимљив свет који би вредело истражити.

Пошто сам био сам, изразио сам спремност да се најпре састанем са једним јединим представником њихове цивилизације и то на неком удаљеном и усамљеном месту. Ако им то не буде одговарало, решио сам да се претварам како намеравам да се одмах вратим у базу.

Уз Лајлину помоћ поручио сам становницима Аркадије да се надам како моје понашање неће сматрати неучтивим и да верујем да ће прихватити моје гледиште.

Тако је и било.

Спољна врата отворена

Избор њиховог изасланика био је, природно последица проверене умешности преводиоца. Лајла је одмах постала јунакиња Аркадије захваљујући томе што је више него спремно пристала да се суочи са чудним бићем из свемира! Забринутим пријатељима је рекла да ће им се јавити радиом у року од једног сата после уласка у свемирски брод.

Брод се већ спустао кроз атмосферу Аркадије кад се сетих да је, после дугог лутања свемиром, крајње време да на брзину поспремим летелицу и љупку гошћу дочекам на што прикладнији начин.

Кад сам се после овог непријатног задатка вратио у командну собу, на телевизијском екрану се видела велика зараван на којој ме је чекала Лајла!

Нисам посматрао приземљење пошто сам за то у потпуности могао да се ослоним на Максову непогрешивост. Уместо тога, пожурио сам до ваздушне коморе и са великим нестрпљењем очекивао тренутак кад ће се отворити врата која су ме одвајала од Лајле.

Учинило ми се да је протекла читава вечност пре него што је Макс завршио уобичајену проверу атмосфере изнад свемирског брода. А онда сам угледао његов сигнал: „Спољна врата отворена!" Прошао сам кроз врата још пре него што су се потпуно отворила и убрзо стајао на плодном тлу Аркадије.

На време сам се сетио да на овој планети тежим свега двадесетак килограма, па сам се кретао опрезно, упркос великој жељи да што пре загрлим Лајлу.

Међутим, у својој занетости потпуно сам превидео важну околност, то јест до каквих промена на људском телу може да доведе смањена сила теже после две стотине и више генерација. Еволуција заиста може много да учини за пет хиљада година!

Лајла ме је очекивала и била је лепа као телевизијска слика, ако не и лепша. Међутим, тек сада сам на њој запазио ситницу коју нисам могао да уочим на екрану.

Никада нисам волео крупне девојке, а сада их волим још мање. Да сам се баш потрудио, верујем да бих ипак некако успео да загрлим Лајлу. Али, изгледао бих самоме себи као права будала стојећи на врховима прстију и при том једва успевајући да обухватим Лајлина колена!

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

КРИВЕ ЛИНИЈЕ У МАТЕМАТИЦИ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13												
14												
15								16		17		
18						19						20
21			22							23		
24										25	26	
27		28					29					
30						31						
32			33			34						
	35		36				37					
38								39		40		41
42							43					
44				45				46				
47		48			49							

ВОДОРАВНО: 13) положено, водоравно, 14) име и презиме наше филмске глумице („Славица"), 15) птица живих боја, ара, 16) скраћеница за радијус, 17) река у Италији, 18) део пређеног пута, 19) старо име Љубљане, 21) грчко слово, 22) град у Јерменској ССР, 23) скраћеница за децибел, 24) назив за Енглеску и Шкотску, 26) скраћеница за еаст, 27) хемијски знак за кисеоник, 28) крвна жила, 29) савремена политичка партија у Намибији, 30) мушко име од миља (Леонтије), 31) особа која силом присваја туђе, 32) хемијски знак за алуминијум, 33) аутомобилска ознака за Колумбију, 34) привремено боравиште војске, обично под шаторима (мн.), 35) скраћеница за исток, 36) врста рибе, 37) име америчког глумца О'Нила, 38) сједињавати, 39) хемијски знак за угљеник, 40) аутомобилска ознака Белгије, 42) задржати се, не отићи, 43) није низак, 44) драж, 45) велика азијска река, 46) храна, 47) прво слово азбуке, 48) француски певач и филмски глумац (Монтан), 49) припадник једне народности у Југославији.

УСПРАВНО: 1) равна крива линија у геометрији (изражава се једначином другог степена $x^2 - y^2 = 1$, $xy = 1$; види слику 1), 2) говорник, ретор, 3) индустријска биљка, 4) немање прохтева за јелом (лат.), 5) зајамчити, 6) река у СССР, притока Волге, 7) највећа птица тркачица (мн.), 8) хемијски знак за талијум, 9) пловидба по ваздуху, 10) иницијали књижевника Синклера, 11) агресија, 12) црногорско коло, 16) стручњак у свом послу, 17) знак за њутн, 19) друга, 20) Место у Срему, 22) име нашег нобеловца Андрића, 25) лука у кинеској покрајини Фукијен, 26) равна крива линија у геометрији (изражава се једначином II степена, нпр. $y = ax^2 + bx + c$; види слику 2), 28) затворена крива линија у равни (изражава се једначином $b^2x^2 + a^2y^2 = a^2b^2$; види слику 3), 29) осамнаесто и 13.слово ћирилице, 34) главни град Грчке, 35) климатско место у Словенији, 36) град у Италији, 39) знак за волт, 40) скраћеница за сениор, 41) зашиљена мотка, 43) децилитар (скр.), 45) знак за ванадијум, 46) знак за бор.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) попуст – коцис, 2) акустика – топ, 3) напорност – Ли, 4) орало – чардак, 5) Вивијен – Соча, 6) анатимијаза, 7) фацит – четири, 8) Р – Ибар – В – д, 9) умак – орезати, 10) лагуна – мотел, 11) алав – жирити, 12) атаксија – ич, 13) двојница – Ива, 14) ритање – квар.

ОЛД КРЕСОЈЕ
by Roger Bollen & Gary Peterman

ОЛД КРЕСОЈЕ, ТИ ЗНАШ ДА ЧИТАШ ДИМНЕ СИГНАЛЕ! ШТА КАЖУ?

ЗАБОРАВНА... ...ЛЕНЧУГО... ...КУПИ... УЗ ПУТ...
11/29

...ХЛЕБ... И... МЛЕ-КО... ИЛИ... ЛОМИМ ...КОСТИ...

КРЕМЕНКО
By W. HANNA & J. BARBERA

АКО СИ РЕШИО ДА ТРЗАШ НА ЊУ, ПРВО ТРЕБА...
ПИТАЋУ ТЕ ЗА САВЕТ КАД МИ БУДЕ ЗАТРЕБАО!
4/30

ПЉАС!

ОКЕЈ... ДА ЧУ-ЈЕМ ТАЈ САВЕТ!

10 × 10 ИЛИ ПРОНАЂИТЕ ГРЕШКЕ

ЗБРКА УПРАВНИКА МУЗЕЈА

У свакој од следећих реченица по једна реч има једно слово више или мање.

1. Молимо управника музеја да нам исприча како је успео да створи збрку којој нема равне у Европи.

2. Леди Нортон је обишла имање, а потом је у штали рекла: – Овде ћу сместити свог мужа!

3. Изнад црквених врата пролазнике мами натпис: „Уђите – Луда забава – 50 нагих играчица".

4. За своја безбојна глумачка остварења добијала је награде на многим фестивалима.

5. Из иностранства већ стижу жабе на рачун туристичких агенција.

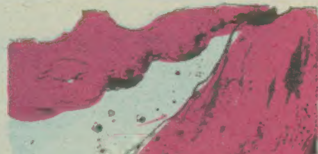
6. Обрадовао нас је разумни став надлежних за физичку културу, који сматрају да све спортове треба заборавити.

7. – Попиј вино – рече он – а моја деца ће појести буре.

8. Поштовани господине, пишем вам у име овчара из мог планинског села, којима бисте ви могли да будете пас!

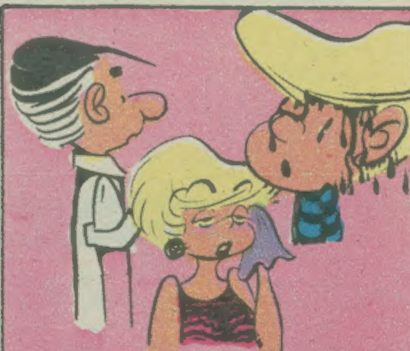
9. Нико не воли да буде близу усијане главе, па се славни научник најчешће сам пео на вулкан.

10. Гости су немогући: један је вратио супу само зато што је у њој нашао парче олука.

РЕШЕЊЕ: 1. збирку, 2. шали, 3. црвених, 4. безбројна, 5. жалбе, 6. спорове, 7. бурек, 8. спас, 9. лаве, 10. лука.

Илустровао Димитрије Костић

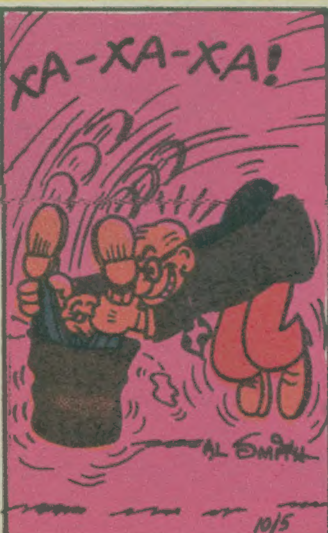

БЕОГРАД *** МАКЕДОНСКА 29 11001

МАЛА ПОШТА П.ФАХ 124

МОСКОВСКИ ПАРКОВИ ИМАЈУ ОЦА

Кад је писано о Бајагином концерту у Москви, чула сам за Парк Горког. Ако сам добро схватила, то није парк у нашем смислу речи.

СУЗАНА ВЕЛКОВСКА
97000 Битољ

У праву си, Сузана. Максим Горки је званично – парк културе и одмора. То би значило да су у њему, поред стаза за шетњу (у дужини од 30 километара), зеленила и свега на шта смо ми навикли по нашим парковима, подигнуте и 4 позорнице. Најпопуларнија је Зелени театар. У гледалиште стане 12 хиљада, али кад певају Бајага и „Бијело дугме" и свих 100 хиљада људи. Како се то на крају заврши, то је већ друга прича.

Лети је у Горком луна парк, циркус под шатром, бар-кафе „Арктика", од прошле године и павиљон с електронским играма. Једном кад уђеш и платиш 10 копејки можеш да се шеташ до миле воље све до поноћи кад се капије затварају. А зими? Асфалтне стазе се претварају у клизалиште, кажу највеће на свету (100 хиљада квадратних метара).

Парк Максима Горког основан је 1928. и по узору на њега рађају се и други центри културе и одмора широм СССР-а. На само три километра од Црвеног трга и Кремља, Парк Горког се на нешто више од 105 хектара протеже уз обалу реке Москве. У свим водичима спомиње се као праотац других руских паркова мада није ни највећи ни најстарији од укупно 11 колико их има главни град Совјетског Савеза.

ПРВА БАНКА

Редовни сам читалац Забавника али вам сад први пут пишем. Желео бих да знам где и кад је основана прва банка на свету?

ПРЕДРАГ БАТЕВИЋ
Партизански пут 23
11000 Београд

Још 3.000 година пре нове ере у Вавилону су под окриљем владара или храмова давани зајмови и обављани депозитни послови, а прва приватна банковна предузећа јављају се између 7. и 5. века старе ере.

И у старој Грчкој први банкарски послови јавили су се код чувених храмова у Ефесу, на Делосу, на Самосу, а први приватни мењачи такозвани трапезити радили су од 7. века пре наше ере.

У средњем веку у северној Италији (Ломбардији) јављају се мењачи новца звани campsores (од cambio-мењање) и банкари (од banca-клупа) који су на клупама на трговима држали чиније с разним врстама новца. Они су примали и новац на чување и издавали признанице које су власници могли да уновче код пословних пријатеља банкара у другим местима.

Прва банка у данашњем смислу била је Casa di San Giorgio основана 1407. у Ђенови.

ЗАШТО КРИЈЕТЕ ГОДИНЕ?

Будући да сам „Забавников" вршњак, а читам га од 1952, запазих ових дана (прво у броју од 19. јула па 26. јула 1985) да као годину „старости" наводите 46 (четрдесет шеста).

Узме ли се у обзир да је наш „Забавник" 28. фебруара ове године напунио 46 сада му је 47 (четрдесет седма).

Немојмо „крити" своје године. А канда сте већ и то (XLVII) неколико пута штампали, па се вероватно случајно, вратисте на четрдесет шест.

Имам ли право?

ИВАН ЈАКОЧЕВИЋ, глумац
Е. Кумичића 18
24000 Суботица

Сасвим си у праву Иване. Чак си нам помогао да откријемо грешку стару 24 године. На насловној страни Забавника испод главе пише Године XLVI, а требало би XLVII. Прелиставајући комплете Забавника открили смо да је 1962. године заборављено да се дода једна година, па је уместо Година XXIV остало XXIII. До данашњег додавана је по једна година, али годину изгубљену 1962. досад нисмо пронашли. Сада је враћамо на насловну страну, односно потврђујемо да је ово четрдесет седма година излажења Забавника.

Не кријемо године, већ се њима поносимо: волели бисмо да читаоци говоре „Забавник је као вино – што је старији све је бољи".

КИСЕЛЕ КИШЕ

Хтела бих да знам шта су то киселе кише?

АЛЕКСАНДРА из Крушевца

Појава киселих киша последњих деценија опасно угрожава живот на Земљи. Киселе кише падају зато што савремени човек свакодневно све више загађује своју околину. Сагоревањем угља и осталих горива у атмосферу одлазе огромне количине отровних гасова од којих су најопаснији сумпорни анхидриди и оксиди азота. Отрови се из атмосфере враћају на земљу у облику киселих киша.

Од киселих киша страда све живо на земљи, па чак и камене зидине античких градова.

У Канади је, на пример због честих киселих киша, више од четири хиљаде језера проглашено мртвим... У Западној Европи, нарочито у СР Немачкој, угрожен је опстанак четинарских шума, а од пре неколико година од киселих киша разболеле су се и наше јеле и борови.

У Јилингу, америчком градићу у савезној држави Западна Вирџинија 1979. године је три дана падала киша киселија од лимуновог сока, или пет хиљада пута киселија од дозвољене киселости кише. Била је то најкиселија киша која је икад пала на Земљу.

ЈАСТУК ПРОТИВ УБРЗАЊА

Волео бих да кад порастем будем пробни пилот, али ме брине како пробни пилот подноси велика убрзања?

ДРАГАН МАРИЋ
Стевана Синђелића 9
18000 Ниш

Кад пилоти ловаца нагло маневришу својим летелицама, правећи, на пример, оштре заокрете, изложени су веома јаким убрзањима. Неколико пута јачим од убрзања теже коме смо изложени на Земљи. Другим речима, њихова тежина бива помножена једним фактором који се зове „број г" (г

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Тијана Станковић, Раданска 277, 16000 Лесковац – има 11 година, воли музику, спорт и читање, сакупља значке и лутке од папира.

Нермана Салкичевић, Булевар братства и јединства 28/ц, 72000 Зеница – има 15 година, одговара на свако писмо.

Саша Георгефски, Ђуре Јакшића 14, 12208 Костолац – има 13 година, одговара на свако писмо.

Гордана Блажевска, Партизански одреди 23/47, 91000 Скопје – има 13 година, воли музику и спорт, сакупља салвете, марке и постере.

Звијездана Краљ, Салиновец 14, 42240 Иванец – има 11 година, воли спорт и музику, сакупља значке, папирнате лутке, хемијске оловке, марке и разгледнице.

Весна Ракић, Браће Рибара 85, 71000 Сарајево – има 14 година, воли музику.

Биљана Керановић, Саре Бертић 2, 54300 Бели Манастир – има 12 година, воли спорт и животиње.

Љубица Трајковска, Дубровачка 18, 91320 Кратово – има 14 година, воли рок музику и спорт, највише математику; сакупља постере, слике и касете.

значи гравитација); код пилота се врло често срећу убрзања од 4 до 5 г, а понекад се достижу вредности од 8 до 10 г. Последица: распоред крви у организму бива измењен. Ако се крв сакупља у ногама, мозак бива недовољно исхрањен и пилот губи свест: то је чувени „црни вео". Код пикирања, претеране количине крви сливају се у лице пилота. Онда он бива жртва „црвеног вела", и више ништа не види. Постоји, ипак, један начин да се спречи претерано сливање крви у екстремитете. Довољно је притиснути удове јастучићима који ће се, кад је то потребно, аутоматски надувати. „Анти-г комбинезони" које носе пилоти брзих авиона направљени су на том принципу. И скафандри астронаута имају исту функцију, јер приликом лансирања убрзања су ретко већа од 4 г, али зато приликом повратка могу достићи и преко 8 г. Изузетак је „спејс шатл", где су убрзања увек мања од 3. г.

ШЕЋЕР КАО СТИПСА

Медицина стално напредује али да ли је истина да се ране могу лечити шећером?

АЗРА ИБРАХИМПАШИЋ
Маршала Тита 69
78000 Бањалука

У болници у Блињњу (Есон), од пре неколико година се за ране које се тешко лече, користи шећер. Техника је врло једноставна: рана се не пере, него се само осуши, а затим обилато после добро сабијеним шећером у праху. Потом се прекрије компресом и замота завојем. Шећер и завој се сваког дана мењају. У највећем броју случајева, рана зарасте у року од неколико недеља. Улога коју шећер игра у зарастању још увек није објашњена. Неки мисле да шећер, претварајући се у сируп, апсорбује сву воду која се налази у околним ткивима, и да спречава микробе да се развијају тако што их лишава воде која им је неопходна. Други мисле да шећер, у ствари, потпомаже развоју ткива које зацељује рану.

ИСПРАВЉАМО СЕ

У рубрици „Мала пошта" (број 1755) поткрала нам се грешка. Објашњавајући порекло имена Супетар, које носи више градова у Југославији, написали смо да је реч настала од латинског Sanctus Petar. Требало је да пише – Petrus.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Александар Бакочевић

В. Д. руководиоца ООУР-а Издања за младе „Политикин забавник"
Влада Булатовић Виб

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб

Заменик главног и одговорног уредника
Зефирино Граси

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 100 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 1.104,00 динара, полугодишња 2.208,00 динара, годишња 4.416,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 2.208,00 динара, полугодишња 4.416,00 динара, годишња 8.832,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ ГОДИШЊА:

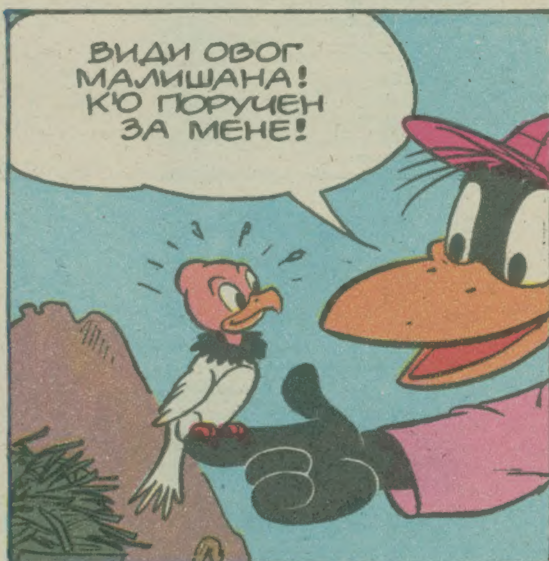
САД	$ 32.–
СР НЕМАЧКА	ДМ 91.–
ШВЕДСКА	Шкр. 270.–
ФРАНЦУСКА	Ффр. 278.–
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 75.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТБАНКЕ" – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

WALT DISNEY
МИКИ

ХВАЛА, ПЛУТОНЕ, ДОБРА КУЦО!
ХМ... НЕ БИ БИЛО ЛОШЕ КАД БИХ И ЈА ИМАО КУЋНОГ МЕЗИМЦА!

ДА, ДА... ТРЕБА ПРОНАЋИ МАЛО ПОСЛУШНО СТВОРЕЊЕ И ОНДА ГА ДОБРО ДРЕСИРАТИ!

ВИДИ ОВОГ МАЛИШАНА! К'О ПОРУЧЕН ЗА МЕНЕ!

БРЖЕ, БРЖЕ, БЕЛОГЛАВИ! ДОНЕСИ ЧИКА ГАВРИ ТАЈ ПАПИР!

А САД — НАПРЕД НА ПОСАО!

ФРИШКА ЗЕМИЧКА! НИЈЕ ЛОШЕ ЗА ПОЧЕТАК, МАЛИША!
© 1956 Walt Disney Productio World Rights Reserve

А САД, ХОП МАЛО ДАЉЕ! ДОНЕСИ СВОМ ЧИКИ НЕШТО ВЕЛИКО!
12-30

КАКВА МУДРА ГЛАВА! ТРЕБА БИТИ ИЗУЗЕТНА ЛИЧНОСТ ПА СМИСЛИТИ КАКО ДРУГИ ДА РАДИ ЗА ТЕБЕ!
Distributed by King Features Syndicate.

ЈАО, МОЈА ГЛАВА! ИЗГЛЕДА ДА И НИЈЕ ТОЛ'КО МУДРА КОЛ'КО САМ МИСЛИО!